

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Hallinto | Sisäministeriön julkaisuja 2022:22

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön (KPY 200) tilinpäätös 2021

Sisäministeriön julkaisuja 2022:22

Sisäministeriön
kirjanpitoyksikön
(KPY 200)
tilinpäätös 2021

Sisäministeriö Helsinki 2022

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Publication distribution**Institutional Repository
for the Government
of Finland Valto**

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Publication sale**Online bookstore
of the Finnish
Government**

vnjulkaisumyynti.fi

Sisäministeriö

CC BY-NC-ND 4.0

ISBN pdf: 978-952-324-585-3

ISSN pdf: 2490-077X

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2022

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön (KPY 200) tilinpäätös 2021

Sisäministeriön julkaisu 2022:22		Teema	Hallinto
Julkaisija	Sisäministeriö		
Yhteisötekijä	Sisäministeriö		
Kieli	suomi	Sivumäärä	101
Tiivistelmä	<p>Sisäministeriön kirjanpitoyksikön vuoden 2021 tilinpäätös koostuu toimintakertomuksesta, talousarvion toteutumista kuvaavasta toteumalaskelmasta, tuottoja ja kuluja kuvaavasta tuotto- ja kululaskelmasta, tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavasta taseesta ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista.</p> <p>Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus sisältää johdon katsauksen toimintaan sekä raportoinnin ministeriön toiminnan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta, kuvauksen toiminnallisesta tehokkuudesta, tuotoksista ja laadunhallinnasta sekä henkisten voimavarojen hallinnasta. Toimintakertomus sisältää myös sisäisen valvonnan arviointilausuman, kokonaisarviointien tulokset ja yhteenvedot väärinkäytöksistä.</p>		
Asiasanat	Tilinpäätös, toimintakertomus, talous, sisäministeriö		
ISBN PDF	978-952-324-585-3	ISSN PDF	2490-077X
Asianumero	VN/25735/2021-SM-1		
Julkaisun osoite	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-585-3		

Bokslut för Inrikesministeriets bokföringsenhet (BFE 200) 2021

Inrikesministeriets publikationer 2022:22

Tema

Förvaltning

Utgivare Inrikesministeriet

Utarbetad av Inrikesministeriet

Språk finska

Sidantal

101

Referat

Bokslutet för 2021 för Inrikesministeriets bokföringsenhet består av en verksamhetsberättelse, utfallskalkyler som redogör för utfallet av budgeten, en intäkts- och kostnadskalkyl som redogör för intäkterna och kostnaderna, en balansräkning som redogör för den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och uppgifter som lämnas i bilagor.

Den verksamhetsberättelse som ingår i bokslutet innehåller ledningens verksamhetsrapport, en rapport över de samhällliga verkningarna av ministeriets verksamhet, en beskrivning av den funktionella effektiviteten, avkastningen och kvalitetsledningen samt om hanteringen av mänskliga resurser. Verksamhetsberättelsen innehåller också ett utlåtande om bedömningen av den interna kontrollen, resultaten av helhetsbedömningarna och sammanfattningar av oegentligheter.

Nyckelord bokslut, ekonomi, verksamhetsberättelse, inrikesministeriet

---

ISBN PDF 978-952-324-585-3

ISSN PDF

2490-077X

Ärendnr. VN/25735/2021-SM-1

URN-adress <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-324-585-3>

Sisältö

1	Toimintakertomus	8
1.1	Johdon katsaus	8
1.2	Tuloksellisuus.....	10
1.3	Vaikuttavuus.....	11
1.3.1	Sisäministeriön strategiset tavoitteet 2021–2025	11
1.3.2	Kriisinhallintakeskuksen tavoitteet.....	42
1.3.3	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	45
1.4	Toiminnallinen tehokkuus.....	46
1.4.1	Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus.....	46
1.4.2	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	50
1.4.3	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	51
1.5	Tuotokset ja laadunhallinta.....	51
1.5.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	51
1.5.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	53
1.6	Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	53
1.7	Tilinpäätösanalyysi.....	58
1.7.1	Rahoituksen rakenne.....	58
1.7.2	Talousarvion toteutuminen	64
1.7.3	Tuotto- ja kululaskelma.....	71
1.7.4	Tase	72
1.8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	73
1.9	Arviointien tulokset	76
1.10	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	76
1.10.1	Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot	76
1.10.2	Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot.....	77
2	Sisäministeriön talousarvion toteutumalaskelma	78
3	Sisäministeriön tuotto- ja kululaskelma	85
4	Sisäministeriön tase.....	87

5	Liitetiedot	89
5.1	Tilinpäätöslaskelmien liitteet.....	89
	Liite 1 Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta.....	90
	Liite 2 Nettoutetut tulot ja menot.....	93
	Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset.....	95
	Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat	95
	Liite 5 Henkilöstökulujen erittely	96
	Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset	97
	Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot.....	97
	Liite 8 Rahoitustuotot ja -kulut	97
	Liite 9 Talousarviotaloudesta annetut lainat	97
	Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset	98
	Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat	99
	Liite 12 Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut	99
	Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	99
	Liite 14 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat	100
	Liite 15 Velan muutokset.....	100
	Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio	100
	Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot.....	100
6	Allekirjoitus.....	101

LYHENNELISTAUS

Tässä tilinpäätöksessä on käytössä seuraavat lyhenteet:

Kirjanpitoyksikkö KPY

Kriisinhallintakeskus CMC

Maahanmuuttovirasto MIGRI

Poliisihallitus POHA

Sisäministeriö SM

Siviilikriisinhallinta SKH

Sosiaali- ja terveysministeriö STM

Valtioneuvosto VN

Valtioneuvoston hallintoyksikkö VNHY

Valtiovarainministeriö VM

Onnettomuustutkintakeskus OTKES

Työ- ja elinkeinoministeriö TEM

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Sisäisen turvallisuuden toimintaympäristö oli edelleen nopeassa muutoksessa niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Sisäasiainhallinnossa on muun muassa osana sisäisen turvallisuuden selonteon valmistelua keskitytty näiden muutosten tunnistamiseen sekä tarvittavien ratkaisujen valmisteluun ja toimeenpanoon. Hallitusohjelman mukaisesti sisäasiainhallinnon painopisteenä on turvallisuuden varmistaminen monella eri tasolla. Eri alueiden sekä eri ihmisten ja ihmisryhmien tarpeet turvallisuudelle ja heille todennäköiset turvallisuusongelmat poikkeavat toisistaan, ja niihin tarvitaan erilaisia ratkaisuja. Kaikin mahdollisin toimin pyrittiin varmistamaan, että suomalaisten arjen turvallisuudesta pidetään huolta kaikissa olosuhteissa - myös yhä jatkuvan koronapandemian aikana. Covid-19-tilanne ja siihen liittyvä tilannekuvatoiminta ja tietojen vaihto muuttuivat rutiiniksi ja niitä kokemuksia hyödynnetään jatkossa.

Pandemia on vaatinut erityistoimia ja toimintojen priorisointia kaikilta hallinnonalan viranomaisilta. Tämä näkyi esimerkiksi Rajavartiolaitoksen toiminnassa, kun se kohdisti merkittäviä voimavaroja pitkäaikaisesti sisärajovalvonnan palauttamiseen. Tämä on tarkoittanut satojen rajavartijoiden siirtämistä sisärajoille itärajalta ja ulkorajan rajanylityspaikoilta. Toisaalta sisärajovalvonnan yhteydessä on paljastunut rikoksia, joiden havaitsemiseen ei muutoin ole voimavaroja tai vastaavia mahdollisuuksia.

Syrjäytyminen, sosiaalinen pahoinvointi ja moniongelmaisuus ovat yhä Suomen sisäisen turvallisuuden suurimpia uhkia. Turvallisuuden parantaminen liittyykin enenevässä määrin siihen, että parannetaan niiden ihmisten tilannetta, joita nämä ilmiöt koskettavat. Eri tavoin haavoittuvassa asemassa olevien väestöryhmien kokema sekä mitattu turvallisuus ovat huonompia kuin väestöllä keskimäärin.

Hybridivaikuttaminen on lisääntynyt ja sen keinovalikoima on laaja. Hybridivaikuttamisen torjunnassa keskeistä on poikkihallinnollinen toimintatapa sekä tiivis yhteistyö yksityisen ja kolmannen sektorin kanssa.

Hallituksen ja eduskunnan edellyttämät tehtävät ja linjaukset pystyttiin toteuttamaan ja ministeriö saavutti toiminnalleen asetetut tavoitteet keskeisissä tehtävissään eli säädösvalmistelussa, hallinnonalan ohjauksessa sekä kansainvälisissä tehtävissä. Sisäasiainhallinto on ministeriön johdolla kyennyt haastavasta toimintaympäristöstä ja

resurssitilanteesta huolimatta pääsääntöisesti varmistamaan konsernistrategiansa mukaisesti laadukkaiden sisäisen turvallisuuden palveluiden tuottamisen sekä sen, että sisäisen turvallisuuden viranomaiset ovat olleet näkyvissä ja tavoitettavissa.

Viranomaisten toiminnan painopisteenä on edelleen ennalta ehkäisy ja varhainen tuki. Ennalta ehkäisevällä toiminnalla ylläpidetään yhteiskunnan, ihmisten ja ympäristön turvallisuutta, turvallisuuden tunnetta ja luottamusta viranomaisiin sekä vähennetään syrjäytymistä. Samalla ehkäistään erilaisten ongelmien kasautuminen tietyille ihmisille tai alueille. Ennalta ehkäisevä toiminta on taloudellisesti kannattavaa, kun rikosten ja häiriöiden vahingoista sekä mahdollisesta rikosprosessista ja kriminaalihuollosta aiheutuvat kustannukset pienenevät.

Sisäministeriön hallinnonala toteuttaa kestävän kehityksen sitoumusta, jonka tavoitteena on pienentää hallinnonalan hiilijalanjälkeä sekä tasoittaa väestöryhmien välisiä turvallisuuseroja. Kestävän kehityksen työtä tehdään nyt hallinnonalalla systemaattisemmin kuin koskaan aiemmin. Koronapandemia vaikutti merkittävästi vuoden 2021 hiilijalanjälkeen. Esimerkiksi virkamatkojen väheneminen, etätöiden lisääntyminen ja erilaisten hankintojen vähentyminen laskevat hallinnonalan päästöjä. Nähtävissä ovat kuitenkin myös hallinnonalan omat aktiiviset toimenpiteet, kuten kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen ja ajoneuvojen käyttövoiman vaihtaminen.

Aktiivisella maahanmuuttopolitiikalla tavoitteena on edistää suomalaisen yhteiskunnan elinvoimaisuutta ja toteuttaa Suomen kansainvälisiä velvoitteita. Vaikuttavuutta on pyritty lisäämään kertomusvuonna hankkeilla, jotka koskevat kokonaisvaltaisen maahanmuuttopolitiikan valmistelua ja ulkomaalaislain kokonaisuudistusta varten tehtävää esiselvitystä. Maahanmuuttohallinnon tuottavuutta ja vaikuttavuutta selvitettiin Tulevaisuuden Maahanmuuttovirasto -hankkeessa. Lupaprosessien määrätietoista kehittämistyötä on jatkettu lupakäsittelyn nopeuttamiseksi, erityisesti työ- ja opiskeluperusteisten lupien osalta.

Järjestyksessään toinen sisäisen turvallisuuden selonteko annettiin eduskunnalle keväällä 2021.

Sisäministeriön kehys-, talousarvio ja lisätalousarvioehdotuksissa painotettiin viranomaisten toiminnan tason ylläpidon edellyttämiä lisästarpeita sekä toimintakyvyn varmistamista myös poikkeusoloissa, uusiin turvallisuusuhkiin varautumista sekä kansalaisten turvallisuuden tunteen vahvistamista. Riittävät resurssit ovat edellytys viranomaisten palvelutason säilymiselle ja näkyvälle läsnäololle tulevinakin vuosina.

Sisäministeriö jatkoi aktiivisesti ja pitkäjänteisesti ministeriön lainvalmistelun laadun kehittämistä.

Työtyytyväisyyden kokonaisindeksin (VMBaro) arvo oli sisäministeriössä (3,87) hyvällä tasolla. Tulosten perusteella työhyvinvointi on ministeriössä yli valtion keskiarvon. Kriisinhallintakeskuksessa toteutettu VMBaro-työtyytyväisyyskysely osoitti, että keskuksen työtyytyväisyys on kyselyn tulosten perusteella erinomaisella tasolla, sillä kokonaistyötyytyväisyyden arvosana oli 4,2 (4,3 vuonna 2020).

Sisäministeriö teki mainetutkimuksen, jonka perusteella 64 prosenttia ministeriön sidosryhmistä on jokseenkin tai erittäin tyytyväinen yhteydenpitoon ja vuorovaikutukseen sisäministeriön kanssa. Ministeriö on maineeltaan luotettava toimija ja henkilökunta on asiantuntevaa. Ministeriöllä on kuitenkin parannettavaa ketteryydessä ja vuorovaikutuksen määrässä sidosryhmien kanssa.

1.2 Tuloksellisuus

Ministeriön toiminnan suunnittelussa ja tavoitteiden asetannassa hyödynnetään tuloksellisuusketjumallia, jolla varmistetaan kytkentä konsernistrategiasta toiminnallisiin tulostavoitteisiin. Suunnittelun lähtökohtana ovat pääministeri Marinin hallitusohjelman tavoitteet, hallinnonalan konsernistrategian yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen liittyvät tavoitteet, sekä hallinnonalan kestävä kehityksen toimenpiteet. Ministeriön toiminnalliset tulostavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet on suunniteltu edellä mainittuihin tavoitekokonaisuuksiin.

Sisäministeriö vahvisti suunnitteluasiakirjassaan (Sisäministeriön tavoitteet ja resurssit 2021–2025) sisäministeriön hallinnonalan konsernistrategian tavoitteisiin pohjautuvat ministeriön strategiset tavoitteet vuosille 2021–2025. Sisäministeriön strategisten tulostavoitteiden pohjalta vahvistettujen toiminnallisten tulostavoitteiden toteutumisesta raportoidaan tämän toimintakertomuksen kappaleessa 1.3. Sisäministeriön hallinnonalan kirjanpitoyksikköinä toimivat virastot ja laitokset raportoivat toimintansa tuloksellisuudesta omissa toimintakertomuksissaan.

1.3 Vaikuttavuus

Vuoden 2021 talousarviossa sisäministeriön hallinnonalalle asetettiin seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet vuodelle 2021:

- Turvallisuuden tunne on korkea
- Ihmiset, omaisuus ja ympäristö ovat turvassa
- Kansallisen turvallisuuden uhkat torjutaan
- Maahanmuutto on hallittua ja yhteiskunnallisesti kestävää
- Hyvinvoiva henkilöstö mahdollistaa strategian toimeenpanon.

Sisäministeriö raportoi toimialansa yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kehityksestä hallituksen vuosikertomukseen sisältyvässä ministeriön toimialan tuloksellisuuden kuvauksessa. Tässä sisäministeriön kirjanpitoyksikön toimintakertomuksessa raportoidaan siitä, miten ministeriön toiminta on tukenut yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista.

Sisäministeriön hallinnonalan kirjanpitoyksikköinä toimivat virastot ja laitokset raportoivat toimintakertomuksissaan oman toimintansa vaikuttavuudesta.

1.3.1 Sisäministeriön strategiset tavoitteet 2021–2025

Sisäministeriölle vuosille 2021-2025 asetetut strategiset tavoitteet etenivät vuonna 2021 kokonaisuutena hyvin. Strategisten tavoitteiden toteuttamiseksi on ministeriön osastojen ja erillisyyksiköiden tulossopimuksissa asetettu toiminnallisia tulostavoitteita.

Tulostavoitteiden etenemisen, yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja toiminnan tuloksellisuuden arvioinnin yhdenmukaistamiseksi sisäministeriön hallinnonalalla otettiin keväällä 2021 käyttöön hallituksen vuosikertomuksessa ministeriöiden yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arviointiin sovelletut kriteerit. Toiminnallisten tulostavoitteiden toteutumista on arvioitu viisiportaisella arviointiasteikolla: erinomainen (tavoite ylitetty), hyvä (tavoite saavutettu), tyydyttävä (tavoite toteutunut osittain), välttävä (tavoite ei toteutunut), aloittamatta/heikko (toimenpiteitä tavoitteen saavuttamiseksi ei aloitettu tai tavoitteesta luovuttu harkinnan jälkeen).

Vuosille 2021–2025 asetettiin sisäministeriössä yhteensä 54 toiminnallista tulostavoitetta. Vuonna 2021 strategisten tavoitteiden toteuttamiseksi tulossopimuksissa asetetuista toiminnallisista tulostavoitteista suurin osa (30 tavoitetta) on edennyt hyvin. Asetetuista tavoitteista 20 eteni tyydyttävästi ja neljä tavoitetta erinomaisesti.

Tavoite 1: Turvallisuuden tunne on korkea

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2021–2025 asetettiin sisäministeriössä yhteensä 19 toiminnallista tulostavoitetta. Näistä kolmen tavoitteen toteutus eteni vuonna 2021 erinomaisesti (tavoite ylitetty), seitsemän tavoitteen toteutus eteni vuonna 2021 hyvin (tavoite saavutettu) ja muiden tavoitteiden toteutus eteni tyydyttävästi (tavoite toteutunut osittain).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2021.

Tavoite	Toteuma 2021
Konsernitasoinen ohjaus lisää suomalaisen yhteiskunnan turvallisuutta.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Uusi sisäasiainhallinnon tulosohtausmalli (STOM) on ollut toiminnassa noin kaksi vuotta. Ensimmäisiä askelia kohti konsernimaisempaa ohjausta on otettu, mutta työtä on vielä. Haasteena on aikaansaada koko konsernin yhteistä tarkastelua toimialakohtaisuuden sijaan.</p> <p>Toimia tulosohtauksen, toiminnan ja talouden suunnittelun sekä strategisen päätöksenteon vahvistamiseksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • STOM-tulosohtausmallin arviointikysely on toteutettu ja käynnistetty kaikki sen edellyttämät kehittämistoimet. • Hallinnonalan tiedolla johtamista kehittävä Maailman paras turvallisuuden tunne -hanke on loppusuoralla. • Sisäisen turvallisuuden selonteko on annettu eduskunnalle. • Sisäisen turvallisuuden kansallisen yhteistyöryhmän työ on edennyt hyvin ja malli toimii. • Sisäasiainhallinnon yhteisen ennakointitoiminnan systematisointi sekä ennakointitiedon hyödyntämisen kehittäminen on käynnistetty. • Sisäisen turvallisuuden portaali Tuovia on kehitetty palvelemaan paremmin sisäisen turvallisuuden toimijoiden tarpeita (mm. pelastustoimen tietokantakeräys). <p>Sisäministeriön konsernitasoista TKI-toimintaa, yhteistyömallia ja linjattuja TKI-toimenpiteitä on pilotoitu.</p> <p>Hallitusohjelman toimeenpanoa sekä SM:n konsernitavoitteita tukeva hankkeiden seuranta- ja tukitoiminta on edistynyt ja vakiintunut tarkastelujaksolla. Osallistumme aktiivisesti eri kehitys- ja ohjausryhmätyöhön yhteentoimivuutta edistävällä tavalla. Näistä em. hankkeista on osa toteuttanut myös hallitusohjelmaa ja erilaisia kehittämishankkeiden ehdotuksia.</p>

Tavoite

Toteuma 2021

Lainvalmistelu ja laillisuusvalvonta:

- Laillisuusvalvonnan kehittämisen ja säädösvalmistelun kehittämisen työryhmät edistivät aktiivisesti lainvalmistelun ja laillisuusvalvonnan laatua. Laillisuusvalvonnan ja säädösvalmistelun kehittämishankkeiden ehdotusten toimeenpano eteni. SM:n lainsäädäntösuunnitelma 2021-24 valmistui.
- Lainvalmistelijoiden osaamista vahvistettiin: VN-tason yhteisten säädösvalmistelun perehdyttämisuositusten ja oppimispolun täytäntöönpano SM:ssä käynnistetty, edistetty perus- ja ihmisoikeuksien huomioimista ministeriön ja hallinnonalan toiminnassa (henkilöstölle järjestetty useita perus- ja ihmisoikeuskoulutuksia, lisätty asiantuntijatukea säädöshankkeille ja kehittämishankkeille perus- ja ihmisoikeuskysymyksissä).

Viranomaisten matkaviestinverkon teknologiasiirtymä -hanke (VIRVE 2.0) pohjautuu hallitusohjelmaan, hankkeen ohjaukseen osallistumalla koordinoidaan konsernitason tavoitteiden toteutumista. Hankkeelle on esitetty ja siinä on huomioitu sisäasiainhallinnon korostamia asioita, hanke edistää mm. uudenaikaisten ja viranomaisten vaatimusten mukaisten työvälineiden käyttöön saamista.

Yhteentoimivuuteen (Interoperability -hanke) liittyvissä EU-Lisan ja komission kyselyissä Suomen tilanne arvioitiin pääsääntöisesti vihreälle värikoodille.

Tietosuojan tason itsearvioinnit hallinnonalalla: Sisäministeriö ja virastot ovat arvioineet tietosuojansa tason vuodesta 2019 lähtien Tietosuojavaltuutetun toimiston laatiman itsearviointityökalun mukaisesti. Vuoden 2021 osalta arviointi toteutettiin syksyllä.

Yhdenvertainen ja tasa-arvoinen sisäasiainhallinto lisää turvallisuuden toteutumista suomalaisessa yhteiskunnassa.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: **Tyydyttävä**
Ministeriö ja hallinnonalan virastot ovat arvioineet oman toimintansa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoaikutuksia, minkä pohjalta ao. suunnitelmat voidaan päivittää. Osa suunnitelmista on jo hyväksytty, osa on vielä kesken. Tätä työtä on tuettu erilaisilla koulutus- ja sidosryhmätalaisuuksilla, mm.

- helmikuussa 2021 järjestettiin kaksi työpajaa virastoille ja tulosohjaaville osastoille yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioista,
- maalikuussa 2021 koko henkilöstölle avoin koulutus yhdenvertaisuusasioista, fokuksena erityisesti syrjintäoikeuskäytäntö,
- marraskuussa 2021 järjestettiin virastoille työpaja suunnitelmien toimeenpanon tukemisesta viestinnällä.

Tavoite

Toteuma 2021

Sukupuoli on otettu huomioon vuoden 2022 valtion talousarvioesityksessä. Virastot ovat käynnistäneet tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien päivitystyön. Osa suunnitelmista on valmistunut ja ne sisältävät toimenpiteenä toiminnan vaikutusten arviointia jatkossa. Ministeriö teetti sisäisen turvallisuuden selonteon valmistelun osana ns. haavoittuvat-selvityksen.

Sukupuolivaikutusten arvioinnissa ei ole täysin onnistuttu lainsäädäntöhankkeiden valmistelun alkuvaiheessa. Usean hankkeen on todettu olevan sukupuolivaikutuksiltaan neutraalia, mutta muutamassa vaikutusten arviointi olisi ollut hyvä tehdä perusteellisemmin.

Nimeämisissä ei ole onnistuttu kaikilta osin ja jossain tapauksissa asiaa ei ole huomioitu valmisteluvaiheessa.

Asiakirjasaavutettavuus on huomioitu ministeriön toiminnassa (mm. huomioitu introjen kilpailutuksessa, selvitetty videoiden automatisoitua tekstitystä).

Uudelleen organisoitu pelastustoimi lisää suomalaisen yhteiskunnan turvallisuutta.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: **Hyvä**

Ministeriö on onnistunut saavuttamaan uudistukselle asetetut tavoitteet hyvin. Maakunnallinen pelastustoimen asema on toteutunut lainsäädännön rakenteissa. Valtakunnallista ja alueellista valmistelua edistetään pelastustoimen hallintouudistushankkeessa ja hyvinvointialueuudistuksen toimeenpanon valmisteluryhmissä yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön kanssa.

Pelastustoimen järjestämislakia koskeva lakiesitys sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistamiseksi ja hyvinvointialueiden perustamista koskevaksi lainsäädännöksi hyväksyttiin eduskunnassa 23.6.2021.

Pelastuslain esiselvitys on toteutettu, ja esiselvitykseen perustuen ministeriö on 30.8.2021 asettanut hankkeen pelastuslain uudistamiseksi.

Pelastustoimen uudistusta on edistetty valtakunnallisella suorituskykyvaatimuksia koskevalla hankkeella ja alueellisilla kehittämishankkeilla (19). Suorituskykyhankkeessa tuotetut pelastustoiminnan valtakunnalliset suorituskykyvaatimukset ja alueellisten- ja paikallisten suorituskykyvaatimusten malli mahdollistavat osaltaan valtakunnallisesti yhtenäisen pelastustoiminnan järjestelmän rakentamisen. Yhteiset suorituskykyvaatimukset tarvitaan, jotta toiminta valtakunnallisissa häiriötilanteissa ja suuronnettomuuksissa sekä poikkeusoloissa olisi tehokasta.

Tavoite**Toteuma 2021**

Pelastustoimen tutkimus- ja kehittämistoiminnan linjauksia koskeva uudistamistyö laajassa yhteistyössä alan eri tutkimus- ja kehittämistoimintaa tekevien tahojen kanssa on käynnissä. Työskentelyssä on tunnistettu TKI-toiminnan vaikuttavuutta vahvistavia kokonaisuuksia sekä toiminnallisia muutostarpeita. Loppuvuonna 2021 tuotettiin linjausten tueksi kehittämissuunnitelma.

Pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan toimintaedellytysten turvaaminen varmistaa laadukkaat palvelut ja niiden saatavuuden valtakunnallisesti yhdenmukaisina.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: **Tyydyttävä**

Sisäministeriön esityksestä on kehyspäätöksessä 2022-2025 osoitettu ERICA:n ylläpitoon ja kehittämiseen yhteensä 4,7 miljoonan euron pysyvä rahoitus vuodesta 2022 eteenpäin, jolla turvataan järjestelmän toimivuus ja kehittäminen tulevaisuudessa.

ERICA liiketoiminnan siirtoon Insta Defsec:ltä Cinia Oy:lle on toteutettu onnistuneesti 3.5.2021. Palvelusopimuksen päivittämisen valmistelut jatkuvat Hätäkeskuslaitoksen ja Cinia Oy:n välillä.

Pelastustoimen suorituskyky ja suunnitteluperusteet -hankkeessa kehitettiin ennakoivaa riskianalyysiä ja nykyisen paloasemaverkon toimivuutta.

Pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan koulutus uudistushanke on edennyt. Vuoden 2021 aikana selvitettiin valtakunnallinen kokonaiskuva urapoluista, urapolkumallinnus, osaamistarveanalyysi sekä kansallinen ja kansainvälinen benchmarking.

Hätäkeskuskoulutusta ja sopimuspalokuntakoulutusta pohtivat alatyöryhmät ovat tuottaneet pohjaesityksiä työryhmälle käsiteltäväksi ja jatkavat työtään keväällä 2022. Alan monimuotoisuutta pohtiva alatyöryhmä on saanut työnsä valmiiksi. Koulutus uudistushankkeen kehittämis ehdotukset ja linjaukset valmistuvat vuoden 2022 loppuun mennessä.

Pelastajien määrän ja Hätäkeskuslaitoksen henkilöstön riittävyttä sekä koulutettavamäärien nostoa on tarkasteltu yhteistyössä Hätäkeskuslaitoksen ja Pelastusopiston kanssa. Ylimääräinen hätäkeskuspäivystäjäkurssi järjestettiin Pelastusopistolla syksyllä 2021.

Sopimuspalokuntatoiminnan kansallisen yhteistoimintaryhmän valmisteleva kehittämisohjelman sopimuspalokuntatoiminnan kehittämiseksi on valmisteltu vuosille 2020-2023. Keväällä 2021 valmistuivat muistiot työnantajamäärityksestä ja työaikadirektiivistä. Yhteistoimintaryhmä seuraa aktiivisesti myös kansallisia hankkeita, joilla on sidoksia sopimuspalokuntatoimintaan ja kehittämisohjelmaan.

Tavoite	Toteuma 2021
Pelastusosaston vuorovaikutus ja yhteistyö tukevat ohjattavien virastojen tulostavoitteiden saavuttamista sekä yhteistyö toimialan viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa on säännönmukaista ja toimivaa	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Yhteistyö ohjattavien virastojen, pelastuslaitosten sekä toimialan järjestökentän kanssa on säännönmukaista ja tiivistä. Vuorovaikutus toteutuu pääosin pelastustoimen hallintouudistushankkeen toimeenpanon yhteydessä vahvistetun ohjaus- ja valmisteluorganisaation puitteissa sekä STOM-prosessin ja -vuosikellon mukaisesti.</p> <p>Syksyllä toteutetussa kyselytutkimuksessa selvitettiin näkemyksiä pelastusosaston yhteistyön toimivuudesta ja kehittämistarpeista ohjauksessa toimivilta virastoilta, pelastuslaitoksilta ja toimialan järjestöiltä.</p>
<p>Poliisin toimintaedellytysten turvaaminen varmistaa laadukkaat poliisipalvelut ja niiden saatavuuden valtakunnallisesti yhdenvertaisina.</p> <p>Lainsäädäntö tukee poliisin työturvallisuutta.</p> <p>EU-lainsäädäntö tukee poliisin toimintamahdollisuuksia ja edistää rajat ylittävää yhteistyötä sekä sisäistä turvallisuutta.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Ministeriössä edistettiin aktiivisesti poliisin toimintaedellytyksiä (mm. resurssit, lainsäädäntö, strategiat) monin eri toimin menneen vuoden aikana.</p> <p>Poliisi jatkoi pyrkimystä kohti hallitusohjelman mukaista tavoitetta 7500 poliisihenkilötyövuotta vuonna 2022. Poliisin vuoden 2021 rahoitus osoittautui riittämättömäksi ja poliisille osoitettiin lisärahoitusta. Rahoitustilanne jatkuu haastavana tulevina vuosina. Sisäministeriössä käynnistettiin poliisin määrärahojen käyttöä koskeva selvitys marraskuussa 2021 ja sen toteuttivat ulkopuoliset selvityshenkilöt. Siinä tehdään myös pitkän aikavälin kehittämisehdotuksia poliisin toimintaedellytysten turvaamiseksi.</p> <p>Alueellisesti yhdenvertaisen palvelutason turvaamiseksi poliisi ottaa käyttöön uuden toimintavalmiusajan mittariston vuoden 2022 alussa.</p> <p>Poliisiosastolla käynnistyi toukokuussa 2021 hanke poliisilain muuttamiseksi. Muutokset vastaavat pääosin oikeusministeriön pakkokeinolakityöryhmässä pakkokeinolain 10 lukuun tehtäviä muutoksia (hanke kesken). Samassa yhteydessä valmistellaan ehdottoman välttämättömät ehdotukset poliisin toimintaedellytysten tai toiminnallisuuden kannalta.</p> <p>Poliisiosasto on toteuttanut tai on osallistunut vuoden aikana useampaan ministeriön omaan tai muun ministeriön lainsäädäntöhankkeeseen, joissa on turvattu poliisin toimintaedellytyksiä (ml. taloudelliset vaikutukset) ja niissä parannetaan myös poliisitoiminnan laatua.</p> <p>Esimerkiksi Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys laiksi Euroopan unionin tietojärjestelmien yhteentoimivuudesta. Esityksellä parannetaan yleisen järjestyksen ylläpitämistä ja turvallisuuden takaamista jäsenvaltioiden alueella. Esitys on budjettilaki ja näin pyritään turvaamaan poliisille riittävät resurssit esityksen toimeenpanoon. Myös ns. SIS-asetuksen aiheuttamia muutoksia</p>

Tavoite	Toteuma 2021
	<p>koskeva hallituksen esitys (mm. poliisin henkilötietolain muutokset) on parhaillaan eduskunnassa. Siinä on otettu poliisin toimintaedellytykset (ml. taloudelliset vaikutukset) huomioon.</p> <p>Poliisin toimitilatiekartassa on tällä hetkellä 71 toimitilahanketta, joista viisi on valmistunut tai valmistumassa. 24:ään on rahoitus tiedossa. Senaatin (yhdessä Poliisihallituksen kanssa) tekemän arvion mukaan vuonna 2025 toimitilakustannukset (vuokrat, hankkeet ja indeksitaso) ovat yli 20 miljoonaa suuremmat kuin vuonna 2021. (68 miljoonaa vuonna 2019, 72 miljoonaa vuonna 2021, 94 miljoonaa vuonna 2025). Arvio ei pidä sisällään sähköä ja siivouskuluja (n. 9 miljoonaa/v.) eikä poliisin omia vuokraamia tiloja.</p> <p>Sopimus Suomen ja Ruotsin välillä raja-alueen poliisiyhteistyöstä allekirjoitettiin lokakuussa 2021. Sopimuksella tehostetaan maiden välistä poliisiyhteistyötä ja siten edelleen parannetaan yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä sekä rikosten ehkäisemistä, selvittämistä ja tutkintaa raja-alueella.</p> <p>Suomen näkemyksiä on edistetty kaikissa EU-säädöshankkeissa ja EU-strategioiden laatimisessa.</p>
<p>Väestön luottamus yhteiskuntaan ja poliisiin on korkealla, kun myös oikeusvaltion toimintaa turvataan.</p> <p>Luottamus poliisiin kasvaa erityisesti ryhmissä, joissa se on keskimääräistä vähäisempää.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Maalittamisen tarkoituksena on rapauttaa luottamusta yhteiskuntaan tai organisaatioon. Maalittamisen vastaisten toimien tehostamista valmisteleva työryhmä luovutti selvityksensä sisäministerille helmikuussa 2021. Työryhmän selvitykseen on koottu konkreettisia toimenpide-esityksiä maalittamisen ehkäisemiseksi ja maalittamisen uhrien oikeusturvan lisäämiseksi. Sisäministeriön hallinnonalaan kuuluvia toimenpiteitä on edistetty, muiden hallinnonalojen alaan kuuluvia toimenpide-esityksiä on nostettu esille vastuuministeriöiden kanssa ja yleistä tietoisuutta ilmiöstä on pyritty edistämään sidosryhmäviestinnän keinoin esim. nostamalla ilmiötä ja suosituksia esille eri tilaisuuksissa, sisäministeriön internet-sivuilla, lausunnoissa ja työryhmätyöskentelyssä.</p> <p>Eri väestöryhmien luottamusta on pyritty lisäämään poliisin moninaisuutta ja yhdenvertaisuutta edistämällä.</p> <p>Poliisiammattikorkeakoulu on tehnyt katsauksen monimuotoisen rekrytoinnin esteistä ja edistämisestä. Esitetyt rekrytoimisen kehittämiskäsitteet liittyvät mm. viestintään, koulupoliisitoimintaan, koulu- ja varuskuntavierailuihin, valmentaviin koulutuksiin sekä poliisin sisäiseen arvotyöhön ja asenneilmapiiriin tutkimukseen. Poliisihallituksessa on hankehenkilö poliisin monimuotoisen rekrytoimisen edistämiseksi. Katsauksen toimenpiteiden ja ratkaisujen käytännön toteuttamista seurataan Poliisihallituksen tulosohjauksessa.</p>

Tavoite	Toteuma 2021
	<p>Poliisiammattikorkeakoulun Poliisin yhteiskunnallista viestintähanketta toteutettiin vuonna 2021 ja poliisiosasto oli mukana hankkeessa.</p> <p>Poliisiosasto jatkoi poliisibarometrin kehittämistä (mm. väestön luottamus poliisiin) Poliisiammattikorkeakoululta saadun ehdotuksen pohjalta.</p> <p>Sisäministeriön Tiedolla vihaa vastaan -hankeosassa koulutettiin poliiseja yhdenvertaisuudesta, asiakkaan kohtaamisesta ja viharikoksista. Tähän mennessä noin 6300 poliisia on saanut koulutuksen suomeksi ja 70 ruotsiksi. Koulutus on pakollinen kaikille poliiseille ja poliisilaitosten siviilivirassa oleville henkilöille sekä Poliisiammattikorkeakoulun henkilöstölle. Kaikkien tuli suorittaa koulutus vuoden 2021 loppuun mennessä. Myös Rajavartiolaitos ja Tulli on ottanut käyttöönsä hankkeessa kehitetyn koulutuspaketin.</p> <p>Sisäministeriön Osaavat-hankeosassa selvitettiin poliisin viharikokoulutuksen nykytilaa. Tämän perusteella suunniteltiin koulutuskierron poliisilaitoksille, minkä lisäksi järjestetään päällystölle oma tilaisuus. Tavoitteena koulutuksella on parantaa viharikosten tunnistamista ja luokittelun tekemistä poliisissa. Lisäksi hankkeen tavoitteena on vakiinnuttaa viharikokoulutus osaksi poliisin koulutusta. Viharikosten tunnistaminen ja osaaminen ovat keskeinen kehityskohde (syrijntää kokeneiden) luottamuksen lisäämiseksi poliisia kohtaan.</p>
<p>Maahanmuutto-osasto vahvistaa maahanmuuttopolitiikan vaikuttavuutta omalla toiminnallaan valtioneuvostotasolla sekä yhteistyössä Migrin kanssa.</p> <p>Maahanmuutto-osasto osallistuu maahanmuuttopolitiikan asiantuntijana maahanmuuttoa koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun.</p> <p>Laaditaan kattava kuvaus Maahanmuuttoviraston tulevaisuuden näkymistä ja toimintaympäristöstä.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Erinomainen</p> <p>Maahanmuuttopolitiikan vaikuttavuutta on lisätty kasvattamalla tutkija- ja sidosryhmäyhteistyötä sekä osallistamalla aiempaa vilkkaammin yhteiskunnalliseen keskusteluun. Maahanmuutto-osaston viestintä on kertomusvuonna ollut aktiivista ja monikanavaista.</p> <p>Vaikuttavuuden lisäämiseen pyritään erityisesti kertomusvuonna perustetuilla hankkeilla, jotka koskevat kokonaisvaltaisen maahanmuuttopolitiikan valmistelua ja ulkomaalaislain kokonaisuudistusta varten tehtävää esiselvitystä.</p> <p>Tulevaisuuden Maahanmuuttovirasto -hankkeessa etsittiin nykyistä parempia tiedolla johtamisen välineitä kehittämällä ennakoivia sekä vaikuttavuuden ja tuottavuuden mittaamista. Hanke päättyi vuoden 2021 lopussa.</p>

Tavoite	Toteuma 2021
Kansallisen turvallisuuden yksikön toiminta on tunnettua ja hyväksyttyä.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Koronapandemia on vaikuttanut tavoitteen täyttymiseen. Tästä huolimatta on järjestetty muutamia kansallisen turvallisuuden teematilaisuuksia läheisten yhteistyökumppanien kanssa. Lisäksi ministeriön sisällä on viestitty hyödyntämällä sisäisiä tilaisuuksia (ns. asialliset aamukahvit) ja intraa. Osallistuttiin aktiivisemmin Twitter-keskusteluun. Yksikkö julkaisi vuoden aikana kolme blogikirjoitusta ministeriön nettisivuilla.</p> <p>Viestintäosaamista on kartoitettu ja osallistuttu yksittäisiin viestintäkoulutuksiin. Vaikuttavuusviestintäsuunnitelma on laadittu ja keskeiset viestintätavoitteet on määritelty. Viestinnän toteutuksen ja seurannan tueksi on laadittu viestintäkalenteri. Poikkihallinnollista yhteistyötä on edistetty erityisesti kyberasioiden osalta.</p> <p>Osaamisen suunnitelmallista kehittämistä edistettiin järjestämällä infotilaisuuksia kansallisen turvallisuuden teemaan liittyvistä aiheista ja osallistamalla yksittäisiin koulutuksiin (mm. perus- ja ihmisoikeusasiat).</p>
Sisäasiainhallinnon näkyvyys ja vaikuttavuus konsernina vahvistuu suunnitelmallisella konserniviestinnällä.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>SM:n sidosryhmätyön kehittämissuunnitelma on laadittu keväällä 2021 ja on tunnistettu myös konsernin yhteiset tavoitteet, joita edistetään yhdessä. On luotu seuranta toimien etenemiselle.</p> <p>Poikkihallinnollisen strategisen turvallisuusviestintäverkoston käynnistämisestä VNK-vetoisena vuoden 2022 alusta on sovittu VNK:n viestinnän kanssa.</p> <p>Maine-tutkimus valmistui lokakuussa 2021.</p>
Vahvistamme sisäministeriön ja hallinnonalan viestintäosaamista ja yhteistyötä siten, että se vastaa paremmin nykyistä viestintäympäristöä.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Twitterissä jo 80 ministeriöläistä.</p> <p>Kevään aikana on järjestetty sisäministeriölle ja hallinnonalalle Twitter- ja LinkedIn-valmennuksia ja henkilökohtaista sparrausta. Alkuvuodesta järjestettiin asialliset aamukahvit median kanssa toimimisesta. Uusille ministeriöläisille järjestetään viestinnän aamukahvit neljä kertaa vuodessa. Hallinnonalan viestintäpäivä oli 7.10.2021.</p> <p>Poliisin yhteiskunnallisen viestinnän kehittämishanke on toteutettu Poliisiammattikorkeakoulun toteuttamana, ministeriön viestintä oli mukana ohjausryhmässä.</p> <p>Pelastustoimen viestintälinjausten luonnos on laadittu.</p> <p>Ministeriössä on järjestetty asialliset aamukahvit lainvalmistelijan työkalupakin hyödyntämisestä ja asiaa on pidetty esillä säädösvalmistelun kehittämistyöryhmässä.</p>

Tavoite	Toteuma 2021
Sisäisen tarkastuksen toiminnon korkea laatu ja jatkuva parantaminen.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Laatuarviointien osalta tulostavoitteet on saavutettu. Tarkastusviranomaistoiminnan osalta komissio on jättänyt varauksen varainhoitovuoden 2020 työn osalta. Tulostavoitteiden toteuttaminen kesken, osittain toteutettu. Sisäistä tarkastusta toteutetaan laatustandardien mukaisesti vuosisuunnitelmansa mukaisesti, tarkastusviranomaistyö toteutettu suunnitelman mukaisesti lainsäädännön edellytysten mukaisesti, mutta suunnitelman toteuttaminen on kesken.</p> <p>Ulkoisessa laadunarvioinnissa elokuussa 2019 esitetyt kehityskohteet toteutettu.</p> <p>Sisäinen laadun itsearviointi toteutettu toukokuussa 2020; ei todettu olennaisia puutteita, joitain kehityskohteita.</p>
Sisäisen tarkastuksen lisäarvo sisäministeriön ja hallinnonalan ylimmälle johdolle sekä tuki perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisessa.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Sisäinen tarkastus on ottanut kaikessa toiminnassaan perus- ja ihmisoikeudet huomioon ja pyrkinyt siten edesauttamaan niiden toteutumista.</p> <p>Kysely ministeriön johdolle toteutettiin loppuvuodesta 2021.</p> <p>Komissio on hyväksynyt varainhoitovuoden 2020 tilitykset, mutta jättänyt varauksen tarkastusviranomaistyön osalta.</p> <p>Komission 2020 aloittama seurantatarkastus on edelleen kesken.</p>
Sisäisen tarkastuksen tehokkuus.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Valmistuneiden ja valmistumassa olevien tarkastuksilla on vaikutusta toimintaan. Tarkastustulokset ovat olennaisia, mutta niiden vaikuttavuus on vielä kesken.</p> <p>Tarkastussuunnitelman täyttymisen osalta tarkastusviranomaistyöhön kohdistuneet tarkastukset sekä eettisen kanavan käyttöönottoon valmistautuminen on edellyttänyt suunniteltua enemmän työaikaa, työssä ollaan suunnitelmasta hieman jäljessä. Myös tiedonhallintalain arviointi on viivästynyt suunnitellusta aikataulusta.</p> <p>Laskennallinen valmiusaste 1.3.21 käynnistyneestä vuoden 2021 suunnitelmasta 09/21 oli noin 50 prosenttia (tavoite 58 prosenttia).</p>

Tavoite 2: Ihmiset, omaisuus ja ympäristö ovat turvassa

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2021-2025 asetettiin sisäministeriössä yhteensä kuusi toiminnallista tulostavoitetta. Viiden tavoitteen toteutus eteni vuonna 2021 hyvin (tavoite saavutettu) ja yhden tavoitteen toteutus eteni tyydyttävästi (tavoite toteutunut osittain).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2021.

Tavoite	Toteuma 2021
Sisäasiainhallinnon organisaatio-, tieto- ja kyberturvallisuus sekä riskienhallinta on yhtenäistä ja vaikuttavaa.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Hallinnonalan yhteinen riskienhallinnan yleisohjaus on pääosin ajantasainen ja käytössä.</p> <p>Kriittisten riskien raportointi on valmistunut (pl. Suojelupoliisi, jonka sisällölliset vaatimukset eivät täyty).</p> <p>Hallinnonalan yhteinen turvallisuustoimialan perusohjaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> turvallisuuden yleisohjaus on ajantasainen ja päivitys käynnistyi loppuvuonna 2021. toimitilaturvallisuuden yleisohjauksen päivittämisen valmistelu on aloitettu. tieto- ja kyberturvallisuuden ohjaus on valmis salassa pidettävien käsittelyä ja turvallisuussopimusta koskevin osin. Tietoturvaohjeen päivitetty versio on viimeistelystä. <p>Yhteinen riskienhallinnan ja turvallisuusjohtamisen tietojärjestelmä on hallinnonalan käytössä (pl. Suojelupoliisi ja Poliisihallitus).</p> <p>Tavoitetta viedään eteenpäin hallinnonalan verkostomaisella toiminnalla. Verkostot ovat aktiivisia ja edistävät hallinnonalan yhdenmukaista riskienhallintaa (esim. hallinnonalan yhteinen auditointien puitesopimus) ja turvallisuustoimintaa.</p> <p>Virastojen toimintaa kehitetään osana verkostotoimintaa. Ministeriö on toteuttanut virastojen ehdotuksista yhteisiä hankintoja. Lisäksi ministeriö on mukana virastojen toiminnan kehittämisessä sekä yksittäisten ongelmien ratkaisussa.</p>

Tavoite	Toteuma 2021
(Pelastustoimen ohjauksen seurauksena) pelastuslaitokset vahvistavat onnettomuuksia ennalta ehkäiseviä toimia sekä onnettomuuksien ja vahinkojen määrä vähenee.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelman toimenpiteitä on saatettu pelastuslaitosten käytäntöihin, ja tavoitteita kiinnitetty laajemmin muiden toimialojen ohjelmiin.</p> <p>Pelastusosaston johdolla laadittiin laajassa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelma, joka sisältää kansalliset tavoitteet onnettomuuksien ehkäisytöille. Toimintaohjelman toteuttamisen koordinoitua ja edistämistä varten on asetettu koordinoitiryhmä, ja toteutumisen seuranta varten kehitetään uudenlaisia mekanismeja. Kevään 2021 aikana toimintaohjelma on saatettu käytäntöön jokaiseen organisaatioon työpajamenetelmällä osallistamalla organisaatioiden onnettomuuksien ehkäisyn palveluita tuottava henkilöstö. Toimintaohjelman käytäntöön saattamisesta tuotettu raportti julkaistiin syyskuussa 2021. Toimintaohjelman tavoitteita on ujutettu myös eri toimialojen kansallisiin strategioihin ja toimintaohjelmiin kuten koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyn tavoiteohjelmaan 2021-2030.</p> <p>Onnettomuuksien ehkäisyn tavoitteiden toteutumista onnettomuuskehityksessä seurataan aina pitkällä aikavälillä. Kuukausitasolla arvoissa on paljon heittoa suuntaan ja toiseen. Vuositasolla pitkän aikavälin arvoja tarkastelemalla voidaan todeta rakennuspalojen määrän olevan laskussa.</p> <p>Pelastusosasto vetää pelastustoimialan turvallisuusviestinnän tukitiimiä, jossa organisaation aktiivisten toimijoiden kanssa suunnitellaan ja toteutetaan yhteisiä turvallisuusviestintäkäytäntöjä. Lisäksi pelastusosastolaiset tehostavat somessa turvallisuusviestinnän sanomaa jakamalla niitä omilla tileillään.</p> <p>Pelastustoimen suorituskyky ja suunnitteluperusteet -hankkeessa on tuotettu paljon tietoa asiakasymmärryksen lisäämiseksi ja sitä kautta onnettomuuksien ehkäisytöiden kehittämiseksi. Hankkeessa on tuotettu laaja (n>yli 2000) ”Väestösegmentit asiakasymmärryksen perustana” – kyselytutkimus sekä haastateltu pelastuslaitosten, aluehallintoviranomaisten ja muiden viranomaisten ja yritysten henkilöstöä. Lisäksi hankkeessa on tuotettu vuoden 2021 aikana onnettomuuksien ehkäisytöiden suorituskykyvaatimukset sekä arvio nykyisistä suorituskyvyistä.</p>

Tavoite	Toteuma 2021
Rajavartiolaitoksella on tarvittavat toimivaltuudet ja resurssit häiriöihin varautumiseksi.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Rajavartiolaitokselle on kohdennettu kertaluonteista lisärahoitusta vuosille 2020–2022, jolla aikaisempien sopeuttamistoimien vajeita on voitu korjata. Lisäksi pandemian torjuntatoimista syntyneet lisäkustannukset on korvattu. Voimavarat riittävät vuonna 2022.</p> <p>Vuodesta 2023 eteenpäin toimintamenojen taso alenee merkittävästi ja edellyttää sopeuttamista ilman lisärahoitusta. Lisätarpeet esitetään julkisen talouden suunnitelmaan (JTS2023-2026).</p> <p>Sopeuttamistoimien suunnittelu aloitetaan alkuvuodesta 2022. Saatujen kokemusten perusteella Rajavartiolaitoksen toimintakykyä toimintaympäristön vaatimuksiin nähden sekä kriisinsietokykyä täytyy kehittää ja ylläpitää. Keskeistä on turvata riittävä määrä koulutettua henkilöstöä (3000 henkilötyövuotta v. 2026).</p> <p>Strategisten hankintojen osalta maa- ja merirajan uudistamishanke etenee, kahden uuden ulkovartiolaivan osalta sopimusneuvottelut ovat käynnissä, tavoitteena sopimuksen laatiminen vuoden 2022 aikana. Hallitusohjelman mukaiseen kahden valvontalentokoneen hankintaan ei ole myönnetty määrärahaa eikä hanke ole edennyt.</p> <p>Rajavartiolaitos kohdisti merkittäviä voimavaroja pitkäaikaisesti sisärajovalvonnan palauttamiseen. Tämä ei olisi ollut mahdollista ilman ulkorajaliikenteen rajoittamista ja EVP-henkilöstön palkkaamista henkilöstövajeen täydentämiseksi. Valmius itärajalla laski, mutta johtamis-, toiminta- ja joukkojen perustamisvalmius säilytettiin kaikissa tilanteissa.</p> <p>Rajavartiolaitos osallistui sekä suunnitellusti eurooppalaisen raja- ja merivartioston (EURMV) operaatioihin että tilanteen mukaisesti pyynnöstä Baltiassa. EURMV:n kansallisia toimintamalleja ja -prosesseja kehitetään edelleen. Rajavartiolaitoksen esikunnan sisäiset järjestelyt toiminnan ohjaamisessa on toimeenpantu. Lisäksi on osallistuttu Euroopan raja- ja merivartiostovirasto Frontexin valmiussuunnittelukonseptin kehittämistyöhön.</p> <p>Rajanylitystietojärjestelmää (EES) ja Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmää (ETIAS) koskevan kansallisen lainsäädännön valmistelu on edennyt suunnitellusti. Hallituksen esitys rajanylitystietojärjestelmää (EES) ja Euroopan matkustustieto- ja -lupajärjestelmää (ETIAS) koskevaksi täydentäväksi lainsäädännöksi annettiin eduskunnalle lokakuussa 2021. Järjestelmät otetaan käyttöön arviolta vuosina 2022–2023.</p> <p>Esiselvityshanke rajavartiolainsäädännön muutostarpeiden arvioimiseksi asetettiin tammikuussa 2020. Hankkeen tavoitteena on selvittää rajavartiolainsäädännön toimivuutta ja lainsäädännön muutostarpeita erityisesti rajojen valvonnan, rajatarkastusten ja Rajavartiolaitoksen rikostorjunnan osalta. Hankkeen toimikautta on</p>

Tavoite	Toteuma 2021
Itämeren alueen valtioilla on hyvät edellytykset toimia tehokkaasti yhdessä monialaonnettomuuksien pelastus- ja torjuntatehtävissä.	<p>jatkettu, ja arviomuistio on tarkoitus lähettää lausuntokierrokselle keväällä 2022. Lausuntokierroksen jälkeen päätetään säädöshankkeen asettamisesta.</p> <p>Rajavartiolainsäädäntöä koskevat pandemian torjuntaan ja muuttoliikettä hyväksikäyttävään hybridivaikuttamiseen liittyvät havainnot viedään eteenpäin nopeammassa aikataulussa. Lainsäädäntöhanke asetetaan keväällä 2022.</p> <p>Rajavartiolaitoksen varautumissuunnitelmat on ylläpidetty ja niitä on päivitetty muun muassa pandemian torjuntatoimista saatujen kokemusten perusteella. Alueellisella tasolla päivitettiin viime vuonna laittoman maahantulon ja maassa oleskelun (LAMA) -suunnitelmia pandemiaan liittyen. Muutoin alkuvuosi 2021 meni pandemian hallinnassa ja tilanteen mukaisia käskyjä antaessa ja ns. pidempiaikainen suunnittelu on ollut kansallisella tasolla vähäisempää kuin normaalisti. Rajavartiolaitos toteutti vuonna 2021 moniviranomaisharjoituksen hybridiuhkiin varautumiseksi, harjoituksia jatketaan vuosina 2022–2023.</p> <p>OTKESin pandemiaa koskevan tutkintaselosteen toimenpidesityksessä esille otettujen rajanylityspaikkoihin liittyvien valmiussuunnitelmien laadinta/ päivitys on aloitettu.</p>
	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Hätätilanteisiin on kyetty osoittamaan vaikuttavaa apua, vaikka resursseja oli sidottu paljon sisäraja- ja valvonnan palauttamiseen. Tämä perustui korkeaan valmiuteen merivartioasemilla ja vartiolentolaivueessa, toimivaan kalustoon sekä laivojen läsnäoloon merellä. Valmius edellyttää riittävää henkilöstöä ja toimintamenojen tasoa, jolla operointi turvataan. Merellisten rikosasioiden määrässä ja laadussa ei ole tapahtunut muutoksia.</p> <p>Meripelastuksen ja ympäristövahinkojen torjunnan kehittäminen toteutettiin pandemiasta huolimatta muutamia harjoituksia lukuun ottamatta suunnitelmien mukaisesti. Keväällä 2021 järjestettiin Balex Delta karttajarjoitus Itämeren maiden kanssa. Kyseisen harjoituksen käytännön osuus järjestettiin onnistuneesti elokuussa 2021. Yhteydenpito on pidetty pandemiasta huolimatta tiiviinä muutoinkin kv-yhteistyökumppanien kanssa.</p> <p>Ympäristövahinkojen torjunnan yhteistyöjärjestelyjen kehittäminen kansallisesti on edennyt hyvin. Valmiusalueita koskevat sopimukset on tehty kaikkien merialueiden osalta. Myös öljyntorjuntavälineistön varastointijärjestelyt ovat edenneet. Monialaisiin meriliikenteen onnettomuuksiin varautumisen yhteistoimintasuunnitelman päivitys aloitettiin vuoden 2020 lopulla ja se valmistui pääosiltaan vuoden 2021 aikana. Päivitykseen osallistuivat käytännössä kaikki</p>

Tavoite	Toteuma 2021
	meripelastustoimeen osallistuvat viranomaiset sekä vapaaehtoissektori.
Pelastustoimen varautumisen ja väestönsuojelun järjestelyt vastaavat riskiarvioissa tunnistettuihin riskeihin.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Varautumisen ja väestönsuojelun järjestelyt edellyttävät sisäministeriön hallinnonalan ohella myös muiden tahojen, kuten hyvinvointialueiden, kuntien ja muiden hallinnonalojen toimenpiteitä.</p> <p>Pelastusosastolla v. 2019 päivitetyn pelastustoiminnan ja väestönsuojelun valtakunnallisen valmiussuunnitelman toimeenpano (toimialan perehdytys, koulutus ja harjoittelu) on käynnistynyt alkuvuonna 2021 koronatilanteen aiheuttaman lykkäyksen jälkeen.</p> <p>Sisäministeriön ja Varsinais-Suomen pelastuslaitoksen yhteiskehittämisen hanke (väestönsuojelun alueellinen toimintamalli) etenee suunnitellusti. Hankkeen tuotoksia voidaan jatkossa hyödyntää valtakunnallisessa väestönsuojelun kehittämistyössä, ainakin pelastustoimen osalta. Hankkeen tuotoksien hyödyntämiselle ei kuitenkaan ole suunnitelmaa eikä siihen ole toistaiseksi olemassa vaadittua resurssia.</p> <p>Pelastusosastolla on jatkettu pelastustoimen viranomaisten materiaalisen varautumisen ja huoltovarmuuden kehittämisen suunnittelua tunnistettuja riskejä vastaavaksi. Sisäministeriö on saanut Huoltovarmuuskeskuksen rahoitusta pelastustoimen materiaalinen varautuminen ja huoltovarmuus -hankkeelle 250 000 euroa vuosille 2021-23. Hanke käynnistyi vuoden 2021 viimeisellä neljänneksellä (tavoite saavutettu).</p> <p>Käynnissä on ilmahälytysjärjestelmän kehittäminen väestön varoittamiseen ilmasta uhkaavasta vaarasta yhteistyössä Ilmavoimien kanssa.</p> <p>Varautumisen ja väestönsuojelun suorituskykyä ja suorituskykyvaatimuksia arvioidaan sisäministeriön asettamassa hankkeessa. Lisäksi hankkeessa on selvitetty varautumisen yhteistyötä pelastustoimen alueilla haastatteleamalla pelastuslaitosten henkilöstöä.</p> <p>Pelastustoimen kansallisen materiaalihallinnan tietojärjestelmän esiselvityksen valmistelu käynnistyi keväällä 2021. Esiselvityksen asiantuntijatoimittaja valittu DigiFinlandin puitejärjestelyn avulla. Selvitystyö käynnistyy viimeisellä neljänneksellä (tavoite osittain toteutunut).</p> <p>Kolmella vuonna 2021 toteutetulla alueellisella yhteistutkimus- ja kehittämishankkeella kehitetään ja luodaan valtakunnallisen johto- ja tilannekeskusjärjestelmän suorituskykyvaatimuksia. Hankkeiden tuotoksena syntyy myös koulutusmateriaalia johto- ja</p>

Tavoite	Toteuma 2021
<p>Poliisitoimialan ohjauksen tuloksena poliisin rikosten ennalta ehkäisy lisääntyy ja henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset, seksuaali- ja yhteiskunnalle haitallisimmat rikokset sekä niiden haitat vähenevät</p>	<p>tilannekeskuksissa toimiville. Hankkeiden tuloksia voidaan hyödyntää johto- ja tilannekeskusjärjestelmän rakentamisessa.</p> <p>Pelastusosasto käynnisti poikkeusolojen aikana sisäministeriön, että pelastusosaston tilanne-/johtokeskustoiminnan ja sovitti toiminnan vallitseviin etätyöskentelyolosuhteisiin. Tehtävän perushenkilöstö oli suunnitelman mukaisesti pelastusosastolta ja muiden osastojen henkilöstö perehdytettiin tehtäviin. Tehtävässä onnistuttiin hyvin ja muiden osastojen osallistuminen toimintaan oli hyvä.</p> <p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Toimialaohjauksessa käytettiin muun muassa resurssi- ja tulosohjauksen lisäksi normiohjausta, strategiaohjausta, sekä osin informaatio-ohjausta ja verkosto-ohjausta.</p> <p>Useita toimia on tehty kuluneen vuoden aikana ja painotuksena on ollut rikosten ennalta ehkäisy, henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset ja seksuaali- ja yhteiskunnalle haitallisimmat rikokset, kuten talousrikostorjunta.</p> <p>Tulosohjauksen raportointi on kehittynyt, mutta mittaristo vaatii vielä valmistelua. Poliisihallituksen analyysitoiminnon mittaristotyö ei valmistunut v. 2021 ja tulosohjausmittaristo odottaa sitä.</p> <p>Sisäministeriö on tehnyt vuoden aikana useampia toimialan selvityspyyntöjä ja valmistellut ohjaavia kirjeitä (esim. poliisin kielelliset palvelut, haalarikamerat ja kasvojentunnistus, talousrikostorjunnan mittarit).</p> <p>Vuoden ensimmäinen sisäministeriön laillisuusvalvontatarkastus Poliisihallituksessa toteutettiin maaliskuussa 2021 ja toinen laillisuusvalvontatarkastus suoritettiin 2.12.2021. Ylimpien laillisuusvalvojien ratkaisuja seurataan aktiivisena osana toimialan ohjausta.</p> <p>Tällä hetkellä on käynnissä useita kansallisia säädös- ja EU-säädöshankkeita sekä niiden kansallisia täytäntöönpanohankkeita. Vuonna 2021 käynnistyneitä ja vielä keskeneräisiä lakihankkeita oli neljä ja eduskuntaan meni vuonna 2021 seitsemän hallituksen esitystä. Niiden avulla tehostetaan osaltaan toimia torjua henkeen ja terveyteen kohdistuvia sekä yhteiskunnalle haitallisimpia rikoksia.</p> <p>Eri strategioita, toimintaohjelmia ja toimenpideohjelmien toimeenpanoa on toteutettu. SM:n johdolla toimeenpannaan kansallista väkivaltaisen radikalisoitumisen ja extremismiin vastaista torjuntaohjelmaa pysyvän budjettirahoituksen turvin.</p> <p>Sisäministeriön johdolla on valmisteltu Poliisin liikennevalvonnan ja -turvallisuuden ohjelma 2021-2030, joka julkaistiin 2.6.2021.</p> <p>Toimeenpanoa varten on osoitettu rahoitusta Poliisihallitukselle ja sen</p>

Tavoite**Toteuma 2021**

keskeisenä tavoitteena on vähentää vakavimpia liikennerikoksia sekä niiden haittoja, kuten liikennekuolemia ja vakavia loukkaantumisia.

Kansallisesta rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskiarviosta 2021 ja toimintasuunnitelmasta on tehty valtioneuvoston periaatepäätös 29.4.2021. Riskiarvio ja toimintasuunnitelma on toteutettu valtiovarainministeriön ja sisäministeriön yhteishankkeena. Toimintasuunnitelman strategisten toimenpiteiden toteuttaminen tehostaa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen vastaisia toimia eli ehkäisee rikoksen tekomahdollisuuksia sekä suojaa Suomen talousjärjestelmää.

Kansallinen terrorismintorjunnan strategian 2022-2025 valmistelu päättyi vuoden 2021 lopulla. Sisäministeriön puheenjohtama terrorismintorjunnan yhteistyöryhmä seuraa strategiaan kuuluvien toimenpiteiden toteutumista. Tavoitteena on linjata vastuunjakoa ja varmistaa terrorismintorjunnan toimien yhdenmukaisuus terrorismirikosten ehkäisemiseksi.

Sisäministeriö osallistui myös kansalliseen korruption vastaisen strategian, ihmiskaupan vastaisen toimintaohjelman ja laittoman maahantulon torjuntaohjelman valmisteluun. Kaikki hyväksyttiin keväällä 2021. Niiden toimeenpano on alkanut. Ne sisältävät toimenpiteitä, jotka ehkäisevät yksilölle ja yhteiskunnalle haitallisimpia rikoksia.

Harmaan talouden ja talousrikollisuuden torjuntaohjelmassa on kehitetty moniviranomaistoiminnan resurssien seurantamallia, jolla kyetään osoittamaan viranomaisten olemassa olevat resurssit ja näiden keskinäistä riippuvuutta toisiinsa. Seurantamalli mahdollistaa talousrikostorjunnan vaikuttavuuden arvioinnin tehostamisen tulostavoitteessa mainittujen rikosten ehkäisemiseksi.

Poliisiosaston osoittamalla rahoituksella Poliisiammattikorkeakoulu toteutti hankkeen (1.9.2021-31.12.2021), jossa tarkasteltiin mm. vaihtoehtoja uudeksi Domestic Homicide Review eli lähisuuhdesurmien – tutkimustoiminnon järjestämiseksi. Siinä tarkoituksena on tarkastella perhesurmaan johtaneita tekijöitä uusien perhesurmien ehkäisemiseksi.

Ankkuritoiminta.fi-sivustoa kehitettiin vuonna 2021, jotta saadaan valtakunnallisesti yhteismitallista tietoa toiminnasta, sen asiakkaista ja asiakasohjauksesta. Tiedolla voidaan ohjata ja kehittää ankkuritoimintaa alueellisesti ja valtakunnallisesti. Ankkuritiimien määrä nousi 47 tiimiin vuonna 2021. Tiimejä on toiminnassa tällä hetkellä kaikkien poliisilaitosten alueella. Uutta raportointia tullaan hyödyntämään tulostavoitteissa.

Tavoite 3: Kansallisen turvallisuuden uhat torjutaan

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2021–2025 asetettiin sisäministeriössä yhteensä 10 toiminnallista tulostavoitetta. Seitsemän tavoitteen toteutus eteni vuonna 2021 hyvin (tavoite saavutettu) ja muiden tavoitteiden toteutus eteni tyydyttävästi (tavoite toteutunut osittain).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2021.

Tavoite	Toteuma 2021
Kansallisen turvallisuuden yksikön kansainvälinen toiminta on vakiintunutta.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Koronapandemialla on ollut vaikutusta sekä kansainvälisen yhteistyön seuraamiseen, että järjestämiseen. Osa EU-tason yhteistyöstä on onnistunut etäyhteyksien ansiosta. Etäyhteydet eivät kuitenkaan korvaa fyysisiä kokouksia.</p> <p>Yhteistyötä on tiivistetty (esim. EU INTCEN). Yksikkö on osallistunut valtioneuvostotasolla hybridikoordinaation kehittämiseen.</p> <p>Ministeriön sisäistä yhteistyötä on tiivistetty etenkin poliisiosaston ja kansainvälisten asioiden yksikön kanssa.</p> <p>Eräitä kv-foorumeja on tunnustettu (sekä kahdenväliseen että monenkeskiseen yhteistyöhön). Bilateraalista yhteistyötä on kehitetty muun muassa Norjan ja Viron kanssa. Lisäksi suojelupoliisin kanssa on kartoitettu yhteistyörakenteita.</p>
Siviilitiedustelu ja sen ohjaus sekä valvonta on järjestetty siten, että se vastaa sille lainsäädännössä asetettuihin tavoitteisiin ja velvoitteisiin. SM:n suorittama siviilitiedustelun valvonta on uskottavaa ja avointa. Valvonnassa tehdään tiivistä yhteistyötä muiden siviilitiedustelun valvontaan osallistuvien kanssa.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Ohjauskokonaisuuden kehittäminen on jatkunut suunnitellusti. Valmisteltu ohjauskirje suojelupoliisille vuoden 2022 ohjauksen tavoitteista / painopisteistä sekä painopisteitä koskevan prosessin tarkempi kuvaaminen. Yhteydet tulosohjaukseen huomioidaan.</p> <p>Painopisteprosessin yhteinen valmistelu suojelupoliisin kanssa toteutettu, ministeriön rooli kasvoi aikaisemmista vuosista.</p> <p>Painopisteet seuraavalle vuodelle asetettiin ministeriön toimesta marraskuussa 2021. Painopistepaperin rakenteen kehittäminen jatkuu vuonna 2022.</p> <p>Painopisteiden tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden seuranta on lisätty. Supon raportoinnin laadun arviointia toteutetaan alkuvuonna 2022.</p> <p>Sisäministeriö on antanut vuonna 2021 kertomuksen tiedustelumenetelmien käytöstä ja siviilitiedustelun suojaamisen käytöstä sekä niiden käytön valvonnasta vuodelta 2020 eduskunnan oikeusasiamiehelle eduskunnan tiedusteluvalvontavaliokunnalle ja tiedusteluvalvontavaltuutetulle. Sisäministeriö antoi myös</p>

Tavoite	Toteuma 2021
	<p>kertomuksen salaisten tiedonhankintakeinojen ja niiden suojaamisen käytöstä ja valvonnasta vuodelta 2020. Tietosuojavaltuutetun tarkastuskertomukset vuodelta 2020 on saatu sisäministeriöön tiedoksi. Laillisuusvalvonta-asioita käsitellään myös hallinnonalan ohjausmallin mukaisissa kansallisen turvallisuuden yksikön ja suojelupoliisin välisissä kuukausikokouksissa.</p> <p>Tiedustelulainsäädännön selonteon valmistelu eteni suunnitellusti ja se annettiin joulukuussa 2021.</p> <p>Suojelupoliisi on jatkanut toimintansa kehittämistä suunnitellusti. Viraston uusi strategia on julkaistu vuonna 2021. Erityisesti seurattavia asioita jatkossa ovat viraston rahoitustilanteen kehittyminen (resurssiseuranta) ja suorituskyvyn ylläpitäminen.</p>
<p>Sisäministeriön ja sen hallinnonalan valmius- ja varautumisjärjestelmä perustuu kokonaisturvallisuuden toimintamalliin ja on yhteensovitettu hallinnonalan sisällä sekä muiden kumppaneiden kanssa.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Riskien tunnistamistyö on jatkuvasti käynnissä. Vuonna 2021 huomio mm. kyberriskeissä, koronapandemian jälkeisessä tilanteessa sekä laajamittaisessa maahantulossa. Kriisivalmiusanalyysin ensimmäinen vaihe on valmistunut helmikuussa 2021. Analyysia voidaan hyödyntää toiminnan ja talouden suunnittelussa.</p> <p>Sisäministeriön valmiussuunnitelma on pääosin ajan tasalla, mutta säännöllisesti arvioinnin alaisena.</p> <p>Koronapandemia on vaikuttanut harjoitustoimintaan, mutta syksyllä järjestettiin ja osallistuttiin kolmeen valmiusharjoitukseen, joiden aiheet perustuivat riskianalyyysiin.</p> <p>Johtamis- ja toimintavalmiutta on kyetty tarvittaessa säätelämään. Tietoturvallinen pikaviestisovellus on otettu koekäyttöön sisäministeriössä.</p>
<p>Kansallinen ja kansainvälinen siviilivalmiuden yhteistyö ja -toiminta edistää Suomen kykyä selviytyä kriiseistä ja antaa ja vastaanottaa kansainvälistä apua.</p> <p>Alueelliset varautumisen ja valmiuden vahvistetut ja yhteensovitetut järjestelyt vastaavat kansallisesti ja alueellisesti merkittäviä riskejä.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Alueellista yhteistä varautumista ja valmiutta häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin on valtakunnallisesti edistetty työsuunnitelman mukaisesti. Kansallisesti merkittävien riskien arviointi asetetussa poikkihallinnollisessa työryhmässä käynnistyi loppuvuodesta 2021, ja alueellisesti merkittävien riskien arviointikierron toteutetaan vuonna 2022.</p> <p>Sisäministeriö asetti poikkihallinnollisen hankkeen alueellisten riskiarvioiden kehittämiseksi 22.3.—31.12.2021. Hanke on edennyt työsuunnitelman mukaisesti. Hankkeen päättymisen jälkeen ja sen tulosten perusteella toteutetaan valtakunnallisesti yhdenmukaisin perustein alueellinen riskiarviointikierron.</p> <p>Sisäministeriö asetti aluehallintovirastojen varautumisen yhteistoimintaryhmän toimikaudeksi 16.4.2021– 31.12.2023. Varautumisen yhteistoimintaryhmän päämääränä on kehittää ja</p>

Tavoite	Toteuma 2021
	<p>yhtenäistää aluehallinnon yhteistä varautumista sekä varautumisen yhteensovittamista.</p> <p>Ministeriö on valmistellut päätöksentekoa varten suunnitelmaa kansainvälisen pelastustoiminnan järjestelyiden parantamiseksi.</p> <p>Vuonna 2021 toteutetuilla alueellisella yhteistutkimus- ja kehittämishankkeella Host Nation Support – Kansallisen koulutuskokonaisuuden ja oppimateriaalin kehittäminen tähdätään kansallisesti yhtenäisen ja laadukkaan koulutuskokonaisuuden rakentamiseen ja siten edistetään Suomen kykyä vastaanottaa kansainvälistä apua.</p>
<p>Suomi hyödyntää täysimääräisesti unionin pelastuspalvelumekanismien uuden rescEU -poolin mahdollisuuksia ja EU-rahoitusta kansallisen valmiuden ja suorituskkyjen kehittämisessä.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Ministeriön pelastusosasto on vuoden 2021 aikana toteuttanut useita onnistuneita kansainvälisiä avunantotehtäviä, viimeksi laaja materiaaliavunanto Intiaan sekä avunannot Nepaliin, Namibiaan ja Liettuaan yhteistyössä muiden ministeriöiden ja Huoltovarmuuskeskuksen sekä Suomen Punaisen Ristin kanssa.</p> <p>Pelastusosasto on valmistellut CBRN-suorituskkyjen ilmoittamista rescEU -pooliin yhteistyössä erityisesti Säteilyturvakeskuksen kanssa. Suomen rescEU-valmisteluja tukemaan perustetaan poikkihallinnollinen työryhmä sekä pelastusosaston johtama hanke.</p>
<p>Sisäministeriön kansainvälinen ja EU-yhteistyö on tiivistä ja pitkäjänteistä ja tukee laajasti hallitusohjelman toteuttamista</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Sisäministeriön johdon ja osastojen tuki tapaamisten ja yleensä kansainvälisten asioiden valmistelussa on jatkunut suunnitelmallisesti ja tuloksellisesti. Tapaamisia on pandemiatilanteesta johtuen järjestetty aktiivisesti myös videokokousten muodossa.</p> <p>Koordinaatio on ollut edelleen tehokasta ja tuloksellista. Ministeriön EU-koordinaatiojärjestelmää on kehitetty pitkällä tähtäimellä tehokkaammaksi ja kevyemmäksi. Tällä edesautetaan tehokasta EU-valmistelua ja sujuvaa yhteistyötä niin ministeriön sisällä kuin muiden ministeriöiden kanssa. Kuluvan vuoden aikana valmistelukäytäntöjen pohtimista on jatkettu yhdessä osastojen kanssa mm. jaostomenettelyihin liittyen.</p> <p>Vapaan liikkuvuuden Schengen-alueeseen liittyvää yhteistyötä on alkuvuonna vahvistettu samanmielisten maiden kanssa osana ennakkovaikuttamista komission Schengen-strategiaan ja Schengen-alueen kehittämiseksi. Loppuvuonna Schengen-vaikuttaminen on keskittynyt arviointiasetuksesta käytäviin neuvotteluihin sekä tuleviin esityksiin poliisiyhteistyöstä ja rajasäännösten muuttamisesta. Like minded -yhteistyötä on tehty sekä työryhmäedustajien kesken, että kansainvälisten asioiden ylijohdajien tasolla.</p>

Tavoite**Toteuma 2021**

Pohjoismaiden kanssa yhteistyötä on tehty pandemian aikana enemmän kuin aiemmin. Yhteydenpito erityisesti Ruotsin kanssa on ollut tiivistä kaikilla tasoilla.

Vuodenvaihteessa Suomen Moskovan suurlähetystössä aloitti sisäministeriön erityisasiantuntija, joka on vuoden aikana onnistunut olosuhteisiin nähden hyvin verkostoitumisessa ja ministeriön tavoitteiden edistämässä; mm. yhteistyösuunnitelma Venäjän sisäministeriön kanssa on saatettu allekirjoitusvaiheeseen. Venäjä-yhteistyön osalta ministeritason tapaamisia on valmisteltu, mutta niiden ajankohtaa on jouduttu pandemiasta johtuen siirtämään vuoteen 2022.

Sisäministeriö on osallistunut USA:n kansallisen turvallisuuden ministeriön DHS:n Visa Waiver -viisumivapausohjelman arviointiin vastaamalla kirjalliseen kyselyyn ja osallistamalla DHS:n järjestämään etäkuulemiseen. Neuvotteluja matkustamisen helpottamiseen liittyvään Global Entry -ohjelmaan liittymiseksi on jatkettu.

Paluukoordinaatioryhmä on käynyt kevään aikana neuvotteluja Irakin ja Somalian kanssa. Takaisinottoyhteistyö erityisesti Somalian kanssa on tiivistynyt; on sovittu mm. palautusmääristä ja uudet tavat yhteydenpidolle palautuspyyntöjen osalta. Paluuyhteistyöryhmän työskentely on loppukeväästä organisoitu uudelleen ja vetovastuu on siirtynyt ministeriön maahanmuutto-osastolle.

Siviilikriisinhallinnalla tuetaan sisäistä turvallisuutta ja ehkäistään kansainvälistä järjestäytynyttä rikollisuutta, terrorismia ja hallitsematonta muuttoliikettä.

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: **Hyvä**

Sisäasiainhallinnon painotukset siviilikriisinhallintaan osallistumisessa määrittävä tavoitelinjauk valmistui helmikuussa, ja sisältää vahvat kirjaukset sisäisen turvallisuuden tavoitteista, mukaan lukien sen, että osallistumista tulee keskittää alueille, joilla on suurimmat turvallisuusvaikutukset Suomeen. Lisäksi keväällä hyväksytyissä Afrikka-strategiassa ja kriisinhallinnan parlamentaarisen komitean mietinnössä sekä sisäisen turvallisuuden selonteossa on vastaavat kirjaukset.

Ulkoministeriön kanssa on jatkettu tiivistä yhteistyötä sisäisen turvallisuuden tavoitteiden näkymiseksi EU-kriisinhallinnassa. Siviilikriisinhallinnan vaikutuksia muun muassa muuttoliikkeeseen pidettiin yllä myös muun muassa maaliskuun yhteisessä ulko- ja sisäministeriön kokouksessa sekä syyskuun komiteatason (COSI-COPS) -kokouksessa. Myös muuttoliikkeeseen keskittyvässä turvapaikka- ja maahanmuuttoasioiden ulkoisten näkökohtien työryhmässä sisäministeriön siviilikriisinhallintatavoitteet tuotiin esille. Ulkoministeriön kanssa aloitetaan tehdä suunnitelmaa, miten vaikutamme operaatioiden perustamisasiakirjojen muuttamiseen siten, että ne ottavat sisäisen turvallisuuden näkökulman esille.

Tavoite	Toteuma 2021
	<p>Tulosohjauksella on vaikutettu Kriisinhallintakeskuksen (CMC) toimintaan, jotta Suomen osallistumisen taso siviilikriisinhallintaoperaatioihin nousee ja jotta siinä näkyy sisäisen turvallisuuden asiantuntijoiden lukumäärän kasvu. Pandemia on hidastanut osallistumistason nostamista, mutta sisäisen turvallisuuden asiantuntijoita on saatu sisäministeriön kannalta relevantteihin tehtäviin.</p>
<p>Huolehdimme kansainvälisiin tehtäviin (kansalliset asiantuntijat, erityisasiantuntijat, siviilikriisinhallinta-asiantuntijat) lähetetyistä hallinnonalan asiantuntijoista, hyödynnämme heidän osaamistaan aktiivisen yhteydenpidon kautta ja kehitämme kansainvälisen kokemuksen hyödyntämistä kotimaan tehtävissä.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Uraporrassuunnittelua on sisäministeriössä jatkettu ja siihen liittyvä konseptiasiakirja valmisteltu hallinnonalan toimijoiden kanssa. Konseptiasiakirjan viimeistely ja sen jalkautustyö siirtyneet vuodelle 2022.</p> <p>Sisäministeriön ja hallinnonalan ehdokkaiden hakeutumista ja rekrytoitumista SM:n painopisteiden kannalta keskeisiin vaikuttaviin kansainvälisiin ja siviilikriisinhallinnan korkean tason johtotehtäviin EU:ssa ja YK:ssa on tuettu onnistuneesti. Esimerkiksi Euroopan unionin siviilikriisinhallintaoperaatioiden operaatiopäällikkönä aloitti suomalainen asiantuntija, ja samoin suomalainen poliisiasiantuntija valittiin Kyproksella toimivan YK:n rauhanturvaoperaation poliisikomponentin päälliköksi.</p> <p>Siviilikriisinhallinta-asiantuntijoihin kohdistuviin, koronapandemiasta aiheutuviin riskeihin liittyen on tarkasteltu CMC:n työnantaja- ja huolenpitoluottamukseen liittyviä käytäntöjä ja kehitetty yhteistyötä mm. Valtiokonttorin sekä sotilaallisen kriisinhallinnan toimijoiden kanssa.</p> <p>Siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden hyödyntämistä hallinnonalan tarpeisiin on jatkettu ja kehitetty edelleen esimerkiksi järjestämällä Irakissa ja Somaliassa toimivien asiantuntijoiden kanssa tapaamisia mm. paluu/palautusasioita hoitavien virkamiesten ja Maahanmuuttoviraston kanssa.</p>
<p>EU:n sisäasioiden rahastot tukevat tehokkaasti sisäistä turvallisuutta.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Kevään sisäisen turvallisuuden rahaston (ISF) haussa rahoitettiin tietojärjestelmähankkeita sekä rajavalvonnan kauko-ohjattavien ilmapöytäalusten hankintaa. Rahaston sidonta-aste oli 97 prosenttia syyskuussa 2021 ja rahastosta on rahoitettu yhteensä 130 hanketta. Syksyllä järjestettiin ohjelmakauden 2014-2020 viimeinen ISF-haku, jossa jaettiin viranomaisille viimeiset komission rajanylitystietojärjestelmiin osoittamat EES- ja ETIAS-kokonaisuuksien rahoitukset sekä hankkeissa käyttämättä jääneet, rahastolle palautuneet varat.</p> <p>Ohjelmakauden 2021–2027 kansallisten strategisten rahasto-ohjelmien valmistelussa on toiminut horisontaalinen työryhmä, joka on osallistunut aktiivisesti ohjelmien laatimiseen.</p>

Tavoite 4: Maahanmuutto on hallittua ja yhteiskunnallisesti kestävää

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2021–2025 asetettiin sisäministeriössä yhteensä 12 toiminnallista tulostavoitetta. Kahdeksan tavoitteen toteutus eteni vuonna 2021 hyvin (tavoite saavutettu), yhden tavoitteen toteutus eteni erinomaisesti (tavoite yliitetty) ja kolmen tavoitteen tyydyttävästi (tavoite toteutunut osittain).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2021.

Tavoite	Toteuma 2021
<p>Suomen kannat toteutuvat EU:n yhteistä turvapaikkajärjestelmää ja paluupolitiikkaa kehitettäessä. Maahanmuuttopolitiikkaa EU:ssa tehdään kokonaisvaltaisesti ja poikkihallinnollisesti, korostaen suhteita kolmansiin maihin ja laillisten väylien kehittämistä.</p> <p>Pakolaisten uudelleensijoittamista tehdään Suomessa pitkäjänteisesti ja laadukkaasti, ja toimintaa pyritään laajentamaan EU-tasolla.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Turvapaikkauudistusta koskevan esityksen käsittely on kesken EU:ssa, joten tavoitteen lopullista saavuttamista ei voida arvioida. Suomea on edustettu aktiivisesti EU:n turvapaikkauudistusta koskevissa neuvotteluissa.</p> <p>Turvapaikkavirastoa koskevasta asetuksesta saatiin EU:ssa yhteinen näkemys kesäkuussa ja asetukset tuli voimaan 19.1.2022. Suomen keskeiset kannat toteutuvat asetuksessa. Tarvittavia kansallisia säädöksiä valmistellaan ja niitä koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle maaliskuun 2022 lopussa.</p> <p>Paluudirektiivin uudistustyö odottaa Euroopan parlamentin näkemystä, jotta neuvotteluita voidaan jatkaa. Suomen kanta ja neuvoston yleisnäkemys on muodostettu. Komissio antoi ensimmäiset ehdotukset päätöksistä, joilla otettaisiin käyttöön viisumisäännyksen mukaiset riittämättömistä takaisinottoyhteistyöstä johtuvat viisumirajoitteet. Lopullinen päätös hyväksyttiin yhden maan osalta. Suomi on osallistunut aktiivisesti keskusteluun neuvoston rakenteissa ja samanmielisten maiden ryhmässä. EU:n vapaaehtoisen paluun ja uudelleenkotouttamisen strategia valmistui keväällä ja strategian jalkauttamistyö on käynnistynyt.</p> <p>Kansallinen pakolaiskiintiö oli kertomusvuonna hallitusohjelman mukaisella 1050 henkilön tasolla. Suomi toimeenpani kiintiöpakolaisten vastaanottoa pandemiaolosuhteissa EU-vertailussa erinomaisesti. UNHCR:n kanssa tehtävä yhteistyö on tiivistä ja jatkuvaa. Suomi on aktiivinen EU:n uudelleensijoittamisverkostoissa. Selvitys yhteisökummiohjelmien mahdollisuuksista Suomessa kiintiöpakolaisten kotoutumisen parantamiseksi on valmistui keväällä 2021.</p>

Tavoite	Toteuma 2021
<p>Kansallinen turvapaikka- ja vastaanottojärjestelmämme toimii laadukkaasti ja sujuvasti ja takaa hakijoiden oikeusturvan, lapsen edun toteutumisen sekä palautuskiellon noudattamisen</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Maahanmuuttovirasto on purkanut turvapaikkahakemusten ruuhkaa suunnitelmallisesti ja kaikki ennen vuotta 2021 palautuneet hallinto-oikeuden palautukset ratkaistiin kertomusvuoden aikana. Turvapaikkahakemusten käsittely lain määräämässä käsittelyajassa toteutui keskimäärin 40 % hakemuksista. Kanteluiden määrä on pysynyt edellisvuoden tasolla.</p> <p>Säädösmuutoksia on valmisteltu perheenyhdistämishankkeessa.</p>
<p>Suomi on houkutteleva kohdemaakaan kansainvälisille opiskelijoille ja erityisosaajille.</p> <p>Yhteistyössä TEM:n kanssa tulostehokkuuden keinoin varmistetaan, että oleskelulupa- ja kansalaisuusprosessit ovat asiakaslähtöisiä, laadukkaita ja mahdollisimman pitkälle automatisoituja. Hakemukset käsitellään niille asetetuissa tavoiteajoissa.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Työperäisten oleskelulupien käsittely on nopeutunut Maahanmuuttovirastossa resurssilisäysten ja prosessikehittämisen ansiosta. Oleskelulupahakemusten käsittelyn sujuvoittamiseksi on kertomusvuonna valmisteltu lainsäädäntö- ja tietojärjestelmämuutoksia. Hallituksen esitys pitkäaikaisen viisumin käyttöön otosta ns. ”pikakaista” on annettu eduskunnalle ja sen on tarkoitus tulla voimaan 1.6.2022, jolloin kahden viikon pikakaista erityisasiantuntijoille, kasvuyrittäjille ja heidän perheenjäsenille otetaan käyttöön. D-viisumin 2-vaiheen valmistelu on aloitettu. Työntekijän ensimmäisen oleskelulupahakemuksen keskimääräinen käsittelyaika on laskenut 143 päivästä (v. 2020) 75 vuorokauden. Erityisasiantuntijoiden ensimmäisten oleskelulupien käsittelyaika on laskenut keskimäärin 22 vuorokaudesta (v. 2020) 15 vuorokauden.</p> <p>Hanke Täydentävistä laillisen maahanmuuton väylistä kansainvälisen suojelun tarpeessa oleville henkilöille valmistui ja julkaistiin marraskuussa 2021. EU:n osaamiskumppanuuksia koskeva valmistelu käynnistyi. Osaamiskumppanuuksilla voidaan täydentää kansainvälisen rekrytoinnin ja työnvälityksen toimia, jotka ovat osa laillisten väylien kokonaisuutta.</p> <p>Erityisosaajadirektiivin uudistuksesta saatiin toukokuussa EU:ssa sopu ja direktiivi on julkaistu lokakuussa; Suomen keskeisimmät neuvottelutavoitteet (kansalliset lupajärjestelmät, palkkakynnys) toteutuivat. Pitkään oleskelleiden direktiivistä ja yhdistelmäladirektiivistä odotetaan komissiolta aloitteita vuodenvaihteessa.</p>

Tavoite	Toteuma 2021
<p>Kehitetään maahanmuuton tilannekuvaa ja ennakoidaan toimintaympäristön muutoksia. Varautumisjärjestelyt vastaavat tehokkaasti laajamittaisen maahantulon tilanteeseen.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Tilannekuvatoimintaa on kehitetty aktiivisesti kertomusvuoden aikana. Hallituksen esitys vastaanottolain 12 §:n muuttamisesta on annettu eduskunnalle lokakuussa 2021. Lakimuutoksilla kehitetään maahanmuuton hallintaa ja laajamittaiseen maahantuloon varautumista. Säilöönoton kapasiteetin kasvattamista sekä Euroopan turvapaikkaviraston tukeen turvautumista koskevat hallituksen esitykset annetaan eduskunnalle vuoden 2022 alussa. Loppuvuonna 2021 asetettiin lisäksi Varautuminen muuttoliikettä hyväksikäyttävään hybridi vaikuttamiseen – hanke, jossa arvioidaan mahdollisia lainmuutostarpeita.</p>
<p>Ilman oleskeluoikeutta olevien määrä vähenee. Edistetään työllistyneiden turvapaikanhakijoiden kansallisten matkustusasiakirjojen saamista. Varjoyhteiskunnasta aiheutuvien haittojen määrä vähenee.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Laittoman maahantulon ja maassa oleskelun vastainen toimintaohjelma vuosille 2021–2024 julkaistiin toukokuussa 2021. Ilman oleskeluoikeutta maassa olevia koskevassa hankkeessa selvitettiin kansallisia ratkaisuja pitkään maassa ilman oleskeluoikeutta oleskelleiden henkilöiden tilanteeseen. Lisäksi laadittiin selvitys lainsäädäntömuutoksesta koskien muukalaispassin ja oleskeluluvan myöntämistä tapauksissa, joissa ne myönnettäisiin rajoitetuksi ajaksi kansallisen passin hankkimista varten. Paluita koskevia toimenpiteitä on valmisteltu ja niiden edistymistä seurataan paluuyhteistyöryhmässä. Palautuksiin liittyvää yhteistyötä on edistetty Irakin ja Somalian kanssa.</p>
<p>Tilannekuva laittomasta maahantulosta on kattava tuloksellisen ja tehokkaan toiminnan kohdistamiseksi etenkin organisoidun laittoman maahantulon torjumiseksi.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Tilannekuvaa on ylläpidetty ja kyetty tukeaan valtiojohdon päätöksentekoa sekä ohjaamaan omaa toimintaa tilanteen edellyttämällä tavalla. Kansainvälisessä yhteistyössä Europol- ja Frontex-tilannekuvayhteistyö on jatkunut normaalisti. Kahdenvälisessä kansainvälisessä yhteistyössä etätapaamiset ovat heikentäneet jonkin verran tilannekuvatietojen laatua, mutta muun muassa Baltian ja Puolan tilannetta on seurattu myös paikan päällä. Rajavartiolaitoksen tilannekuvahanketta on viety eteenpäin suunnitellusti.</p> <p>Baltian ja Puolan tilanne oli vakava vuoden 2021 aikana ja tilanne jatkuu edelleen.</p> <p>Covid-19-tilanne ja siihen liittyvä tilannekuvatoiminta ja tietojen vaihto muuttuivat rutiiniksi ja niitä kokemuksia hyödynnetään jatkossa. Yhteistyö SM:n KTY:n kanssa on kehittynyt selvästi,</p>

Tavoite	Toteuma 2021
EU:n sisäasioiden rahastot tukevat tehokkaasti hallittua ja yhteiskunnallisesti kestävästä maahanmuuttoa.	<p>samoin kuin SM:n hybridiuhkaverkoston kanssa, joka on koettu tarpeelliseksi toimijaksi.</p> <p>Hybridiuhkien torjunta edellyttää edelleen tiivistyvää yhteistyötä, harjoittelua ja lainsäädännön kehittämistä. Tätä tarkoitusta varten järjestettiin moniviranomaisharjoitus vuonna 2021, harjoitustoimintaa jatketaan 2022–2023.</p> <p>Laiton maahantulo ja siihen liittyvän laittoman maahantulon järjestämisrikosten määrä oli kohtuullisen pieni vuonna 2021 johtuen COVID-19 toimista ulko- ja sisärajoilla. Sisärajavaalvonnan yhteydessä on paljastettu runsaasti yleensä piilossa olevaa rikollisuutta erityisesti Tornion alueella.</p>
Viestimme maahanmuutosta ilmiöpohjaisesti poikkihallinnallisessa yhteistyössä.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Erinomainen</p> <p>Tammi-toukokuun 2021 aikana turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto (AMIF) -rahasto toteutti tehokkaita neuvonta- ja viestintätoimenpiteitä turvapaikka-, kotoutumis-, paluu- ja uudelleensijoittamishankkeiden edistämiseksi.</p> <p>Keväällä ohjelmakauden 2014–2020 viimeisessä AMIF haussa vastaanotettiin 23 uutta hakemusta, joista kymmenen kohdistuu yhteiskunnan vastaanottavuuden edistämiseen, joka asetettiin yhdeksi haun tavoitteeksi. AMIF-rahaston sidonta-aste nousee kevään haun perusteella laadittavien tukipäätösten myötä 100 prosenttiin ja rahastosta rahoitettuja hankkeita on yhteensä 136.</p> <p>Ohjelmakauden 2021–2027 kansallisten strategisten rahasto-ohjelmien valmistelussa on ollut horisontaalinen työryhmä, joka on osallistunut aktiivisesti ohjelmien laatimiseen.</p> <p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Tavoite ei toteutunut kokonaisuudessaan työ- ja elinkeinoministeriön yhteistyön osalta. Tavoite muutetaan vuodelle 2022.</p> <p>Yhdessä sovittuja strategisia pääviestejä on hyödynnetty toiminnasta viestittäessä ja uudella maahanmuuton tilannekatsauksella on tuotu esiin maahanmuuton isoa kuvaa.</p>

Tavoite 5: Hyvinvoiva henkilöstö mahdollistaa strategian toimeenpanon

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2021–2025 asetettiin sisäministeriössä yhteensä seitsemän toiminnallista tulostavoitetta. Kolmen tavoitteen toteutus eteni vuonna 2021 hyvin (tavoite saavutettu) ja muiden tavoitteiden toteutus eteni tyydyttävästi (tavoite toteutunut osittain).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2021.

Tavoite	Toteuma 2021
Sisäasiainhallinto on julkisen hallinnon edelläkävijä asiakaslähtöisen johtamisen ja toimintakulttuurin rakentamisessa sekä varmistamassa henkilöstölle terveelliset työtilat ja uudenaikaiset työvälineet.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Tavoitteen mittaaminen ja arvioiminen on hankalaa. Lisäksi arvosanaa laskee toimitilojen osalta koko hallinnonalan tilanne.</p> <p>Koronapandemia etätöineen asetti johtamiselle uudenlaisia haasteita. Näyttäisi siltä, että johtamisessa on silti onnistuttu ja työt ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti ja henkilöstön työhyvinvointi on fiilismittarien mukaan ollut korkealla. Tulostavoite on varsin kunnianhimoinen, eikä voida mittarein osoittaa, että sisäasiainhallinto olisi julkisen hallinnon edelläkävijä johtamisen ja toimintakulttuurin rakentamisessa. Osa hallinnonalan virastojen toimitiloista odottaa peruskorjausta eikä näin ollen koko hallinnonalan henkilöstölle ole tarjota terveellisiä työtiloja.</p> <p>Uudenaikaisten työvälineiden käyttöönottoaminen, käyttäminen ja hyödyntäminen on ollut haasteellista.</p> <p>Käyttöön otettiin TUOVI Cast ja jatkettiin TUOVI- portaalin kehittämistä, palvelumuotoilijat tukivat useita kehittämishankkeita ja hankkeissa toteutettiin erikokoisia kokeiluja mm. MURAL-työkalun käyttö.</p> <p>Sisäministeriö otti maaliskuussa 2021 käyttöön valtioneuvoston yhteisen asianhallintajärjestelmän (VAHVA) ja tähän liittyen järjestettiin useita erilaisia koulutustilaisuuksia ennen ja jälkeen käyttöönottoamisen.</p> <p>Keväällä 2021 oli käynnissä sisäinen kokeilu TEAMS -yhteyksien tukipalvelussa ennen kuin Webex-yhteydet saatiin käyttöönotettua.</p> <p>Osaamisen kehittäminen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vuoden aikana järjestettiin henkilöstölle useita koulutuksia ja osaamisen kehittämiseen tähtäviä toimenpiteitä. Koulutuksien teemat käsittelivät etätyöjohtamista, ergonomiaa, univalmennusta, arjen voimavaroja ja esimiestyötä. ministeriö valmistautui Osaava -tietojärjestelmän käyttöönottoon muun muassa pilotoimalla järjestelmää syksyn 2021 aikana. Järjestelmän käyttöönotto on vuoden 2022 alussa. Ulkopuolisia arviointoja ei ole toteutettu.

Tavoite	Toteuma 2021
	<p>Innovatiiviset hankinnat:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sisäministeriön ensimmäinen innovaatiokumppanuus-hankinta saatiin tuotantovaiheeseen v. 2021. Vuoden 2021 aikana lisättiin vuorovaikutusta toimittajakentän kanssa tarpeidemme esittelemiseksi ja markkinoilla olevien uusien ideoiden hyödyntämiseksi (tietopyynnöt ja markkinavuoropuhelut). Innovatiivisuutta oli erityisesti keskustelurobotiikan hankinnassa ja ennakoitiin liittyvässä, kehittämiselementtejä sisältävässä ns. Megatrendit-hankinnassa <p>Sujuvan ja turvallisen etätyön kokemus: työsuojelun riskien arviointi: kunnossa tai osittain kunnossa 86 prosenttia.</p> <p>Halukkuus säännöllisiin etätöihin (1 -4 pv/vko) jatkossa fiilismittarin mukaan: 93 prosenttia.</p> <p>VNHY:n päätelaiteselvitys käynnistyi syyskuussa 2021 ja sen jatkotoimista on tarkoitus ottaa huomioon käyttäjien palaute ja kokemus etätyöskentelystäkin.</p> <p>On käyty keskusteluita sekä oman hallinnonalan virastojen, että toisten hallinnonalojen kanssa pohjustaen yhteistä ohjausmallia. Ohjaus ja mittaaminen kehittyvät valtion toimitilastrategian myötä, jonka valmisteluun on osallistuttu. SM lausui elokuussa uudesta valtion toimitilastrategiasta, jotta valmistuvassa strategiassa erityisesti huomioidaan sisäministeriön hallinnonalan runsaat käyttösidonnaiset tai niiden yhteydessä olevat toimistotilat, joiden käyttöaste ei voi olla samalla tasolla kuin yhteiskäyttöön sopivissa toimistotiloissa. Mittaristo mahdollistuu strategian valmistumisen myötä.</p> <p>Ministeriön osalta on valmistauduttu korona-ajan jälkeiseen paluuseen kartoittamalla tulevaisuuden työskentelytapoja hybridimallissa. Keskustelut asiasta on käynnistetty.</p>
Kestävän kehityksen periaatteet näkyvät hallinnonalan toiminnassa.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Kestävän kehityksen periaatteet näkyvät hallinnonalan toiminnassa. Hiilijalanjäljen pienentäminen on edennyt ja siinä ollaan onnistuttu erityisesti tarkastellessa muita kuin hankintoja. Koronapandemia siivitti tavoitteen saavuttamista (liikkumisen vähentyminen, etätyö, hankintojen viivästyminen jne.) Koronapandemia ei kuitenkaan selitä kaikkea kehitystä vaan myös tehdyt toimenpiteet näkyvät vuonna 2021. Vuoden 2021 hiilijalanjälki voi olla vielä koronapandemian siivittämänä alhainen, mutta vuodesta 2022 eteenpäin monet päästöt saattavat palata "normaaleille tasoille".</p> <p>Virastot ovat osallistuneet hankintojen kestävän kehityksen kriteeristön määrittelytyöhön sekä ottaneet kriteeristöä käyttöön, siten kun mahdollista. Kriteeristöä käsitellään ja ohjeita/linkkejä jaetaan hankintaverkostossa. Kestävän kehityksen periaatteet näkyvät sekä ministeriön että virastojen</p>

Tavoite	Toteuma 2021
	<p>toimintasuunnitelmissa, joilla toteutetaan kansallista julkisten hankintojen strategiaa.</p> <p>Rajavartiolaitos ja Poliisiammattikorkeakoulu ovat tehneet kestäväen kehityksen toimenpidesitoumukset.</p> <p>Muita tehtyjä toimenpiteitä:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omaisuuden elinkaaria on pidennetty • Maahanmuuttovirasto on selvittänyt vastaanottojärjestelmän hiilijalanjäljen ja tehnyt suositukset sen pienentämiseksi • Rajavartiolaitoksen esikunnassa on aloittanut ympäristöpäällikkö ja Rajalla on tehty paljon selvitystyötä kaluston (laivat, lentokoneet, ym.) ympäristöystävällisyyden parantamiseksi (hankintakriteerit polttoaineet, maalit) • Poliisissa aloitettu latausverkoston rakentaminen sekä korvattu täyssähköautoilla ja lataushybrideillä bensiini- ja dieselkäyttöisiä autoja • Pelastusopistossa otettiin käyttöön A-rakennuksen aurinkovoimala <p>Hallinnonalan virastoille asetettiin syksyn 2021 tulossopimuskierröksellä tavoite vähentää hiilijalanjälkeä 50 prosenttia vuoteen 2027 mennessä (vuoden 2018 tasosta).</p> <p>Hallinnonalan matkustusstrategian päivittämisen yhteydessä syksyllä hallinnonala ohjataan aikaisempaa voimakkaammin ympäristövastuulliseen matkustamiseen.</p>
<p>Henkilöstön osaaminen vastaa muuttuvan toimintaympäristön (mm. digitaalisuus) ja konsernistrategian toimeenpanon edellyttämiä vaatimuksia.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Sisäministeriön osalta osaamisen kehittämistyö on pitkällä, ja strategiset osaamiset on määriteltä ja niiden pohjalta on johdettu kehittämistoimia. Etenkin järjestelmäratkaisuista olisi hyvä saada tukea työlle. Työ on pitkäjänteistä, ja se tulee vielä jatkumaan.</p> <p>Strategisten osaamisten määrittely toteutunut hyvin, osaamiset on johdettu konsernistrategiasta ja hallitusohjelmasta. Osaamisten määrittelyn ja priorisoinnin pohjalta johdetut kehittämistoimet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Osaamisen kehittämisen välineitä on otettu käyttöön (91 prosentilla henkilöstöstä on osaamiskartoitus, 90 prosenttia on käynyt tulos- ja kehityskeskustelut). • Henkilöstön tyytyväisyys osaamisen kehittämiseen on kokonaisuutena hyvällä tasolla (VMBaro 2021: tyytyväisyys 3,93, tyytyväisyys oppimisen mahdollisuuksiin 4,25, osaamisen ylläpitämisen ja parantamisen tuki 4,02, vuorovaikutustilanteet osaamisen ja uudistumisen tukena 3,88, kehityskeskustelujen tuki osaamisen kehittämisessä 3,4 ja osaamisen kehittäminen verkostojen avulla 4,08).

Tavoite	Toteuma 2021
	<p>Hankintatoimeen liittyvä osaamisen kehittäminen on käynnistynyt SM:ssä syksyllä 2021 seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tehty kysely hankintatoimen prosessien toimivuudesta ja osaamistarpeista • Päivitetty hankintatoimen prosessikaaviota ja niiden soveltamisohjeita • Ministeriön henkilökuntaa osallistui VNHY:n loppuvuonna järjestämiin kahteen hankintatoimen koulutustilaisuuteen, minkä vuoksi ministeriön suunniteltu oma koulutustilaisuus siirrettiin tammikuulle 2022. <p>Julkisuuslakikoulutussarja ministeriön henkilöstölle järjestettiin syksyllä 2021.</p>
<p>(Poliisiosastolla) osaamisen ja työkuorman jakaminen sekä yhdessä tekeminen vahvistavat työhyvinvointia ja parantavat työn tuloksia sekä laatua.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Vaikka koronapandemia on haastanut, työhyvinvoinnin vaihtoehtoisia keinoja on kehitetty mm. järjestetty etä-töhyvinvointi- ja kehittämispäiviä ja virtuaalisia työhyvinvointitilaisuuksia.</p> <p>Yhdessä tekeminen on lisääntynyt pandemian aikana yli yksikkörajojen. Työntekijöiden erikoisosaamisia on hyödynnetty edelleen erilaisissa temaattisissa kysymyksissä työpari- ja pienryhmätyöskentelyn kautta.</p> <p>Akuuteissa ja lyhytaikaisissa kuormitustilanteissa on ryhdytty toimiin erilaisin työjärjestelyin, jolla tilannetta on helpotettu.</p>
<p>(Rajavartio-osaston osalta) toimitilahankkeiden toimeenpano terveellisten ja turvallisten työolosuhteiden takaamiseksi henkilöstölle.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Tyydyttävä</p> <p>Suuret toimitilahankkeet Immolassa, Onttolassa ja Ivalossa ovat käynnissä. Vastaavasti jo käynnissä olleiden pienempien toimitilahankkeiden loppuun saattaminen on edennyt suunnitellusti.</p> <p>Toimitilaturvallisuushanke eteni suunnitellusti.</p> <p>Rajavartiolaitoksen toimitilojen perusvuokrataso ei saaduista lisäyksistä huolimatta ole vielä riittävä (4 miljoonan euron vaje) ja rahoitus useilta pienemmiltä hankkeilta puuttuu edelleen. Pandemia on nostanut merkittävästi rakennuskustannuksia ja kasvattanut entisestään perusvuokratason vajetta.</p>
<p>(Rajavartio-osaston osalta) uusien korvaavien alus- ja ajoneuvoinvestointien sekä muiden kalusto- ja toimitilainvestointien myötä vähennetään kaluston käytön ja toimitilojen aiheuttamia päästöjä ja hiilijalanjälkeä.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Toimia kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi on jatkettu aktiivisesti. Hankinnoissa, strategisissa hankkeissa ja toiminnan ja talouden suunnittelussa on huomioitu jopa suunniteltua enemmän kestävän kehityksen tavoitteet.</p> <p>Vastuullisuussuunnitelma on laadittu ja sen toimeenpano aloitetaan vuonna 2022. Tavoitteiden saavuttamista hidastaa erityisesti hiilidioksidipäästöjen vähentämisessä niiden edellyttämä lisärahoitus, jota ei ole.</p>

Tavoite	Toteuma 2021
	<p>Ajoneuvojen hankintasuunnitelmissa on huomioitu tulossopimuksen tavoitteet ja hankinnat vuonna 2021 on toteutettu sen mukaisesti.</p> <p>Vartiolaiva Turvalla on tehty tarvittavat kokeet biokaasuun siirtymiseksi. Teknisiä haasteita ei ole. Rahoitusta biokaasuun ei kuitenkaan saatu, joten toteutus odottaa rahoitusta.</p> <p>Kaikkien alusluokkien osalta on kartoitettu mahdollisuudet puhtaampien polttoaineiden käyttöön. Rajavartiolaitoksen vihreän siirtymän edellyttämä lisärahoitus on sisällytetty osittain julkisen talouden suunnitelman 2023-2026 esityksiin.</p> <p>Vartiolaiva 2025-hankkeessa kahden uuden ulkovartiolaivan hankkimiseksi voimalinjan valinnassa yhtenä tärkeänä kriteerinä on ympäristöystävällisyys ja vähäpäästöisyys.</p> <p>Strategisten hankkeiden johtamista on tehostettu ja järjestetty uudelleen, ollaan tavoitetilassa.</p> <p>Kiinteistöratkaisujen osalta suurten hankkeiden toimeenpano edesauttaa siirtymistä energiatehokkaampiin ja ympäristöystävällisempiin ratkaisuihin kolmen suurimman toimitila-alueen osalta.</p>
<p>(Rajavartio-osaston) henkilöstön osaaminen vastaa muuttuvaa toimintaympäristöä ja digitalisaation vaatimuksia kaikissa tilanteissa perus- ja ihmisoikeuksia kunnioittaen. Edistetään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa henkilöstössä ja asiakaspalvelutilanteissa.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja Rajavartiolaitoksen koulutusjärjestelmä elää ajassa ja tukee elinikäisen oppimisen periaatteita. Henkilöstöhallinnon kehittämishanke on käynnistetty. Hankkeen tavoitteena on entisestään edistää ja parantaa kaikkien henkilöstöryhmien osaamisen kehittämistä, hallintaa ja koordinaatiota sekä kehittää erityisesti strategista henkilöstöjohtamista ja tehostaa edelleen keskitettyjen HR-palvelujen toimintaa.</p> <p>Etä- ja verkkokoulutusta on lisätty merkittävästi. Virtuaalikoulu otettiin osittain käyttöön vuoden 2021 lopulla, mutta vuosi 2022 on vielä sisään ajoa.</p> <p>Rajavartiolaitoksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma on päivitetty. Päivityksessä on kiinnitetty erityistä huomiota toimeenpanoon, henkilöstön koulutukseen ja asiakasrajapinnassa tapahtuvan yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon varmistamiseen.</p> <p>Asiakasrajapinnasta saatavaa palautetta kerättiin entistä tarkemmin loppuvuonna toteutetussa kyselyssä rajanylityspaikoilla, harva-alueen ihmisille ja sidosryhmille.</p>

1.3.2 Kriisinhallintakeskuksen tavoitteet

Tavoite 1: Tunnistamme kansallista turvallisuutta uhkaavat ilmiöt

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2021–2025 asetettiin yhteensä kaksi toiminnallista tulostavoitetta. Tavoitteiden toteutus eteni vuonna 2021 hyvin/erinomaisesti.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2021.

Tavoite	Toteuma 2021
Suomen siviilikriisinhallintaosallistuminen on vaikuttavaa ja vastaa toimintaympäristön vaatimuksiin ja muutoksiin.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Erinomainen</p> <p>Aktiivinen osallistuminen lainsäädännön päivitykseen ja parlamentaariseen kriisinhallintakomiteaan; Kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan osaamiskeskukseen perustamisasiakirja allekirjoitettiin 15.9.2021 (uudet partnerit: Poliisiammattikorkeakoulu, Raja- ja merivartiokoulu)</p> <p>Rekrytointi ja lähettäminen on ollut linjausten mukaista, mutta Covid-tilanne on viivästyttänyt lähtöjä ja muutama asiantuntija on kotiutunut ennenaikaisesti, mikä aiheuttaa yksivuotiselle rahoitukselle säästöjä. Skh-asiantuntijabudjetin käyttöaste oli 92 prosenttia. Koulutus on palautunut lähes normaaliin ja koulutuksia on järjestetty suunnitelmien mukaisesti loppuvuonna.</p> <p>Aktiivinen osallistuminen EUCTG-toimintaan sekä ESDC-kehittämiseen; aktiivinen osallistuminen UN STM IPO ToT -materiaalin kehittämiseen sekä IPO Task Specific koulutusmateriaalin kehittämiseen. Lokakuussa järjestettiin IPO STM ToT -koulutus yhdessä YK:n ja Polamkin kanssa; Jaettu puheenjohtajuus CSDP Civilian Compact Cluster 5 (Naisten määrän lisääminen CSDP-missioissa) - 1 valmisteleva työpaja tammikuussa 2021, kaksi työpajaa maaliskuussa ja lokakuussa.</p> <p>Kriisinhallintakeskuksen ISO-laatusprosessin seuranta ja kehittäminen: auditoinnin arvosana 4/5.</p> <p>Päivitetty viestintästrategia esitelty kolmikannassa syyskuussa ja se julkistetaan suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi CMC:n ulkoisessa viestinnässä, some-viestinnän osalta CMC viestii vahvemmin ja työkaluna käytetään trendin mittaamisessa Snoobia; CMC esitellyt pyydetysti suomalaista skh-viestintämallia CSDP Civilian Compact Cluster 3 Strategic Communication -työpajassa heinäkuussa</p>

Tavoite	Toteuma 2021
<p>Suomen siviilikriisinhallintaosallistuminen vastaa sisäisen turvallisuuden tavoitteisiin.</p> <p>Kriisinhallintaoperaatioiden ja OSA-virastojen yhteistyö toimii. SM:n alan tiivis yhteistyö edistää edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamista.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Sisäministeriön ehdotukset on otettu huomioon ja asiantuntijoita on saatu tehtäviin (esim. EU Office in Kosovo); Toimeenpanosuunnitelma esiteltiin OPYTR:ssä lokakuussa 2021.</p> <p>Handbooks-sarjan julkaisujen tuottaminen uusia uhkia koskevien minikonseptien jalkauttamiseksi ei ole edistynyt. Tilanne ei ole yksin CMC:n käsissä, tarvitaan koordinaatiota CPCC:n suuntaan.</p>

Tavoite 2: Yhdenvertaisuus ja tasa-arvon edistäminen

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2021–2025 asetettiin yksi toiminnallinen tulostavoite. Tavoitteen toteutus eteni vuonna 2021 hyvin.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetun toiminnallinen tulostavoite ja sen toteuma vuonna 2021.

Tavoite	Toteuma 2021
<p>Kansallisen 1325-toimintaohjelman periaatteet, Agenda 2030-sitoumuksen sekä SM:n ohjeistukset toiminnallisesta tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta on huomioitu kaikessa toiminnassa.</p>	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Edistyminen on kansallisen 1325-ohjelman sitoumuksen mukaista (kansallinen seurantaryhmä monitoroi).</p> <p>Kestävään kehitykseen on resursoitu (uusi asiantuntija rekrytoitu), henkilöstökoulutusta järjestettiin syyskuun ja joulukuun kehittämispäivillä, keke-ohjausryhmä kokoontui helmikuussa ja marraskuussa.</p> <p>Päivitetystä Agenda 2030 sitoumuksista sovittiin marraskuun keke-ohjausryhmässä. Toimeenpanon seuranta käyntiin vuonna 2022.</p> <p>Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma asiakkaille (skh-asiantuntijoille, koulutettavat) valmistui vuoden loppuun mennessä.</p> <p>Lähetetyt Gender-asiantuntijat:</p> <p>Operaatioissa neljä Gender ja HR-asiantuntijaa, sekä yksi Civil society advisor ja yksi korkean profiilin asiantuntija Etyjin Coordinator of the Working Group on Humanitarian Issues in the Trilateral Contact Group -tehtävässä (kaikki naisia);</p> <p>SMMU-operaatiossa yksi Gender focal point (mies).</p>

Tavoite 3: Kestävän kehityksen toimenpiteet

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2021–2025 asetettiin yksi toiminnallinen tulostavoite. Tavoitteen toteutus eteni vuonna 2021 hyvin (tavoite saavutettu).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetun toiminnallinen tulostavoite ja sen toteuma vuonna 2021.

Tavoite	Toteuma 2021
Kestävän kehityksen periaatteet on huomioitu kaikessa toiminnassa kansallisesti ja siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden työn kautta.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Hyvä</p> <p>Kestävään kehitykseen on resursoitu (uusi asiantuntija rekrytoitu) ja henkilöstö on koulutettu aiheeseen liittyen.</p> <p>Kestävän kehityksen strategia on valmis, odottaa jalkautumista. Keke-ohjausryhmä kokoontui helmikuussa ja marraskuussa 2021.</p> <p>SM:n sitoumuksen mukainen hallinnonalan hiilijalanjäljen pienentäminen: CMC valmistelee oman kestävän kehityksen strategiaan liittyvän seurantamekanismin vuodesta 2022 alkaen, baseline-vuosi on 2021 (skh-asiantuntijoiden lennot mukaan)</p> <p>Kestävän kehityksen painoarvon lisääminen hankinnoissa: SM:n ohjeistuksen mukainen hankintasuunnitelma on tehty vuodelle 2022.</p>

Tavoite 4: Kehitämme osaamista strategia- ja tulevaisuuslähtöisesti

Tavoitteen saavuttamiseksi vuosille 2021–2025 asetettiin kaksi toiminnallinen tulostavoite. Tavoitteiden toteutus eteni vuonna 2021 hyvin/erinomaisesti (tavoite saavutettu/ ylitetty).

Alla olevassa taulukossa on kuvattu strategisen tavoitteen saavuttamiseksi asetetut toiminnalliset tulostavoitteet ja niiden toteuma vuonna 2021.

Tavoite	Toteuma 2021
Henkilöstön osaaminen vastaa muuttuvan toimintaympäristön (ml. digitaalisuus) ja konsernistategian toimeenpanon edellyttämiä vaatimuksia.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: Erinomainen</p> <p>Kehityskeskusteluissa osaamiskartoitus yksilötasolla; rahoitus olemassa koulutuksiin.</p> <p>Meneillään luontaisten vahvuuksien kartoitus ja seuranta, joka jatkuu tammikuulle 2022 esihenkilökoulutuksilla.</p>

Tavoite	Toteuma 2021
	<p>Johtamisen ja johtamiskäyttämisen arviointia ei tehty v. 2021; arviointi linkittyi osaksi vahvuuksien kartoittamista. VM Baro 2021 tuloksissa ei johtamiseen liittyviä huolia, kouluarvosana on 8,5. Palkkaukseen ja määräaikaisuuksiin on tyytymättömyyttä.</p> <p>Organisaatio on ollut kovassa muutostilassa ja kaikki vanhat toimintatavat on uudistettu vuodesta 2018 alkaen ja laatu prosessia laajennetaan vähitellen kaikkiin yksikköihin. Uusien työ- ja toimintatapojen hyödyntämistä ollaan testattu koko Covid-aikana suurella digiloikalla.</p>

Taulukko 1. Kriisinhallintakeskuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden keskeiset tunnusluvut

Tavoite	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Tavoite 2021	Toteuma 2021
Naisten osuus siviilikriisinhallinta-tehtävissä (%)	40	40	40	61
Naisten määrä siviilikriisinhallinnan peruskurssilla (%)	50	50	50	61

1.3.3 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut (momentti 26.01.66)

Momentilta maksettiin poliisitoimintaan liittyvän järjestön (Interpol) jäsenmaksu ja kansainvälisen siviili-ilmailujärjestön (ICAO PKD) sähköisen varmennepankin liittymis- ja jäsenmaksut. Maahanmuuttohallinnon osuuteen sisältyivät jäsenmaksut ja maksuosuudet kansainvälisille maahanmuutto- ja siirtolaisuusjärjestöille (ICMPD ja IOM). Momentilta maksettiin myös 0,01 milj. euroa YK:lle teollisuusonnettomuuksien rajojen yli ulottuvista vaikutuksista koskevan yleissopimuksen kansainvälisen toimeenpanon tukemisesta aiheutuvien avustusten maksamiseen.

Määräraha siirrettiin 0,05 milj. euroa Rajavartiolaitokselle COSPAS-SARSAT jäsenmaksuosuutta varten. Rajavartiolaitos ja muut Suomen turvallisuusviranomaiset ovat saaneet COCSPAS-SARSAT satelliittipohjaisen hätälähetinjärjestelmän hälytystiedot käyttöönsä jäsenmaksun perusteella.

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnan tuottavuutta ja taloudellisuutta on arvioitu sisäministeriön kirjanpitoyksikön keskeisten toimintojen eli tehtäväkokonaisuuksien osalta Kieku-järjestelmästä saatavien tietojen perusteella.

Ministeriön toiminnoille ei ole asetettu varsinaisia tuottavuus- ja taloudellisuustavoitteita.

1.4.1 Toiminnan tuottavuus ja taloudellisuus

Kustannustiedot perustuvat toiminnoille suoraan kirjattuihin menoihin, työajan- kohdennusten perusteella laskettuihin henkilötyövuosiin ja palkkakustannuksiin sekä tukitoimintojen ja palkallisten poissaolojen ydin- ja ohjaustoiminnoille jaettuihin kustannuksiin. Kustannuksiin on sisällytetty valtioneuvoston hallintoyksikön ilmoittamat kustannukset sinne siirretyistä palveluista.

Sisäministeriö otti vuonna 2021 käyttöön Valtiokonttorin laatiman valtion yhteisen kustannuslaskentamallin. Vuoden 2021 kustannustiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2019–2020 kustannustietojen kanssa. Merkittävin muutos ministeriössä aiemmin käytössä olleeseen malliin on se, että valtioneuvoston hallintoyksikön ilmoittamien kustannusten vyörytys tehdään Valtiokonttorin mallissa tarkemmalla tasolla kuin ministeriössä vuosina 2019–2020 käytössä olleessa mallissa. Kustannusten vyörytyksessä ajurina toimii toteutunut työaika. Seuraavassa taulukossa esitettävät kustannukset eivät sisällä yhteisrahoitteisen toiminnan sisäisiä rahoitusosuuksia (lkp-tili 43978000).

Taulukko 2. Ministeriön kokonaistuottavuus ja tehokkuus vuosina 2019–2021

	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Kustannukset (1000 euroa) (pl. mom. 26.01.20)	26 245	27 938	33 552
Henkilötyövuodet (työajankohdennusten mukaiset)	214,2	216,3	233,3
Kustannukset/henkilötyövuosi	122,5	129,2	143,8
Ydintoiminnot (htv)	22,1	22,0	26,5
Ohjaustoiminnot (htv)	86,3	90,9	102,5
Tukitoiminnot (ml. johtaminen) (htv)	60,7	59,3	62,1
Lomat ja poissaolot, kohdentamaton (htv)	45,1	44,1	42,2

Vuoden 2021 kustannukset ja kustannukset/henkilötyövuosi eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2019–2020 kanssa. Suurimpana syynä tähän on se, että sisäministeriön kirjanpitoyksikössä vuonna 2021 käyttöön otetussa Valtiokonttorin kustannuslaskentamallissa valtioneuvoston hallintoyksikön ilmoittamat kustannukset on kohdistettu sisäministeriön ja Kriisinhallintakeskuksen kesken aiempaa tarkemmalla tasolla.

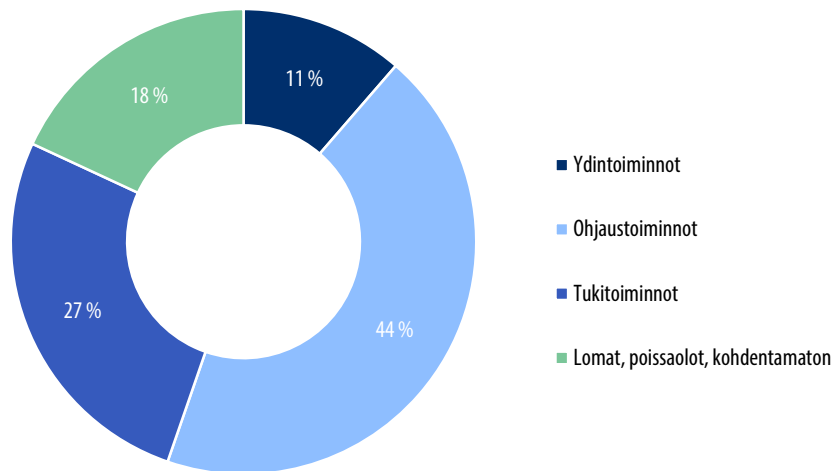
Taulukko 3. Ministeriön keskeiset toiminnot vuosina 2019–2021

	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Henkilötyövuodet (työajankohdennusten mukaiset)	214,2	216,3	233,3
Tehtävät ja painopisteet:			
Ydintoiminnot ministeriössä (htv), josta	22,1	22	26,5
Poliisitoimi (htv)	6,7	5,5	7,2
Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta (htv)	9,2	11,6	14,5
Maahanmuuttohallinto (htv)	3,5	2,8	2,4
Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (htv)	1,7	0,8	1,3
Aluehallinnon yhteinen varautuminen poikkeusoloihin (htv)	1,0	1,2	0,9
Muut ydintoiminnot (htv)	0	0	0,1
Ohjaustoiminnot (htv), josta	86,3	90,9	102,5
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta (htv)	10,0	12,1	11,2
Hallinnonalan ohjaus, suunnittelu ja seuranta (htv)	14,5	17,9	29,3
Lakien ja asetusten valmistelu ja säädösvalmistelun kehittäminen (htv)	27,2	27,2	26,0
Kansainväliset ja EU-asiat (htv)	18,6	16,3	16,0
Valmius ja varautuminen (htv)	3,2	3,4	4,2
EUSA-rahastojen viranomaistehtävät (htv)	11,7	13,1	12,7
Palosuojelurahasto (htv)	1,0	0,6	3,1
Muut ministeriön erityistehtävät	0,1	0,3	0,1
Tukitoiminnot (johtaminen, yleishallinto, ministeriön sisäiset palvelut) (htv)	60,7	59,2	62,1
Lomat, muut palkalliset poissaolot, kohdentamaton työaika, muut (htv)	45,1	44,1	42,2

Kertomusvuonna sisäministeriössä kohdennetusta työajasta (233,3 htv) kohdistui noin 13 % hallinnonalan ohjaukseen, noin 11 % lakien ja asetusten valmisteluun, noin 7 % kansainvälisiin ja EU-asioihin, noin 11 % sisäministeriön hallinnonalan ydintoimintoihin ja noin 27 % yleishallintoon, johtamiseen ja ministeriön sisäisiin palveluihin.

Kuvio 1. Työpanoksen jakautuminen sisäministeriössä vuonna 2021

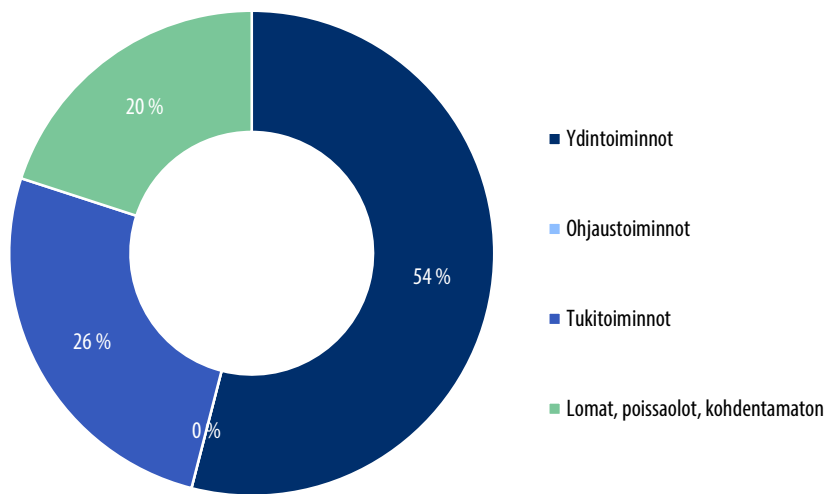

Taulukko 4. Kriisinhallintakeskuksen tuottavuus ja tehokkuus vuosina 2019–2021

	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Kustannukset (1000 euroa) yhteensä	15 906	16 506	17 127
Kustannukset (1000 euroa) (pl. siviilihenk. osall. kriisinhallintaan-toiminto)	2 465	3 234	2 405
Kustannukset (pl. siviilihenk. osall. kriisinhallintaan-toiminto)/htv	135,4	138,8	95,1
Henkilötyövuodet (työajankohdennusten mukaiset)	18,2	23,3	25,3
Tehtävät ja painopisteet			
Ydintoiminnot (htv), josta	12,1	13,7	13,6
Siviilihenkilöstön osallistuminen Kriisinhallintaan (htv)	0,2	0,5	0,8
Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (htv)	11,9	13,2	12,8
Ohjaustoiminnot	-	-	0,1
Tukitoiminnot (johtaminen, yleishallinto, sisäiset palvelut) (htv)	1,7	4,9	6,5
Lomat, muut palkalliset poissaolot, kohdentamaton (htv)	4,3	4,7	5,1

Vuoden 2021 kustannukset ja kustannukset/henkilötyövuosi eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2019–2020 kanssa. Suurimpana syynä tähän on se, että sisäministeriön kirjanpitoyksikössä vuonna 2021 käyttöön otetussa Valtiokonttorin kustannuslaskentamallissa valtioneuvoston hallintoyksikön ilmoittamat kustannukset on kohdistettu sisäministeriön ja Kriisinhallintakeskuksen kesken aiempaa tarkemmalla tasolla.

Kuvio 2. Työpanoksen jakautuminen Kriisinhallintakeskuksessa vuonna 2021

Valtioneuvoston hallintoyksikön (VNHY) ilmoittamat kustannukset sinne siirrettyjen palvelujen kustannukset nousivat kertomusvuonna noin 7,8 % edelliseen vuoteen verrattuna ja noin 13,3 % vuoteen 2019 verrattuna. Syy nousuun selittyy pääosin VNHY:n henkilöstökustannusten kasvamisella. Käännöspalvelujen kustannukset ovat kasvaneet henkilöstöpalvelukustannusten lisäksi myös ostopalvelujen osalta. Käännöspalveluiden kustannusten kasvu selittyy osin hallituskauden syklillä (hallituskauden loppuvuosien kiireet) ja pitkittyneellä koronatilanteella.

Taulukko 5. VNHY:n palvelutuotannon kustannukset sisäministeriön kirjanpitoyksikölle

	Vuosi 2019 (1000 euroa)	Vuosi 2020 (1000 euroa)	Vuosi 2021 (1000 euroa)	Muutos 2020-2020 (%)
Toimitilat	1 704	1 369	1 477	7,9 %
Tietotekniikka ja tietojärjestelmät	1 847	1 843	1 886	2,3 %
Edustustilapalvelut	15	25	22	-12,0 %
Henkilöstöpalvelut	203	125	167	33,6 %
Kuljetuspalvelut	147	244	225	-7,8 %
Käännöspalvelut	256	438	541	23,5 %
Tiedonhallinta	178	532	636	19,5 %
Tietotuki- ja julkaisupalvelut	110	145	155	6,9 %
Tilannekuva ja varautuminen ¹	273	220	244	10,9 %
Virastopalvelut	210	244	233	-4,5 %
VN yhteinen kehittäminen ja yhteensovittaminen	30	53	65	22,6 %
VN sisäinen viestintä (verkkopalvelun kehittäminen)	25	13	12	-7,7 %
Yhteensä	4 998	5 251	5 663	7,8 %

1.4.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön maksullisen toiminnan tuotot olivat 2 860 euroa vuonna 2021. Toimintakertomuksessa ei esitetä maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaa, koska tuottojen määrä oli alle 1,0 milj. euroa. Toimintakertomuksessa ei myöskään esitetä Kilpailulain 30 d §:ssä tarkoitettua maksullisen toiminnan tuloslaskelmaa, koska tuottojen määrä oli alle 40 000 euroa. Tileistä poistoja ei tehty vuonna 2021.

¹ Vuonna 2019 vartiointi- ja turvallisuuspalvelut

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön maksullinen toiminta muodostui sisäministeriön pelastusosaston pelastuslain (379/2011) mukaisista erivapauspäätöksistä, joita laskutettiin 11 kpl vuonna 2021.

Kriisinhallintakeskuksella ei ollut maksullista toimintaa vuonna 2021.

1.4.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Vuonna 2021 yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot sisäministeriön kirjanpitoyksikössä olivat 0,103 milj. euroa. Toimintakertomuksessa ei esitetä yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaa, koska tuottojen määrä oli alle 1,0 milj. euroa.

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot tulivat EU:lta. Kirjanpitoyksikön suurimmat yhteistoiminnan tuotot vuonna 2021 olivat Osaavat- ja Entrusted -hankkeiden tuottoja.

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Toimintoihin sisältyy sellaisia tehtäviä, joiden osalta suoritteet eivät ole määriteltävissä. Seuraavissa taulukoissa esitetään asianhallintajärjestelmästä ja muista lähteistä saatuja tietoja ministeriön ja Kriisinhallintakeskuksen keskeisistä suoritteista. Suoritteiden määrille ei ole asetettu tavoitteita.

Sisäministeriö siirtyi keväällä 2021 Acta-asianhallintajärjestelmän käytöstä valtioneuvoston yhteisen Vahva-asianhallintajärjestelmän käyttöön. Acta- ja Vahva-järjestelmien tehtäväluokitus poikkeaa toisistaan, minkä vuoksi vuoden 2021 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien 2019-2020 lukujen kanssa. Tämän lisäksi järjestelmien päällekkäisestä käytöstä voi aiheutua epätarkkuutta.

Ministeriön keskeisten suoritteiden määrässä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia vuosina 2019-2021 lukuun ottamatta kansalaiskirjeitä, joiden lukumäärä nousi reilulla kolmanneksella edelliseen vuoteen verrattuna ja yli kaksikertaistui vuoteen 2019 verrattuna.

Taulukko 6. Ministeriön keskeiset suoritteet vuosina 2019–2021

	Vuosi 2019	Vuosi 2020	Vuosi 2021
Kansalaiskirjeet (asiakirjojen lukumäärä)	558	1 020	1 372
Kirjalliset kysymykset (asianhallinnan asioiden lukumäärä)	64	72	86
Määräykset, ohjeet ja suositukset (asianhallinnan asioiden lukumäärä)	7	11	11
EOA:n lausuntopyyntö (asianhallinnan asioiden lukumäärä)	7	6	7
Hallituksen lakiesitykset	8	8	11
Käynnistyneet lainsäädäntöhankkeet	10	25	7
Saapuneet lausunnot (ministeriön tekemiin lausuntopyyntöihin) (asiakirjojen lukumäärä)	268	289	317
Annetut lausunnot (ministeriön saapuneisiin lausuntopyyntöihin) (asianhallinnan asioiden lukumäärä)	301	283	298
Rahoitetut tutkimushankkeet (SM TKI)	4	11	6
Rahoitetut hankkeet (sisäasioiden rahasto)	35	32	35

Kriisinhallintakeskuksen keskeisissä suoritteissa merkittävin nousu oli avattujen kansainvälisten tehtävien määrä, joka nousi noin 51 % vuoteen verrattuna ja yli kaksinkertaistui vuoteen 2019 verrattuna. Myös kansainvälisiin tehtävien hakijoiden määrä on noussut voimakkaasti vuosien 2019–2021 aikana.

Taulukko 7. Kriisinhallintakeskuksen keskeiset suoritteet vuosina 2019–2021

	Vuosi 2019	Vuosi 2020	Vuosi 2021
Hakijoiden määrä, peruskoulutus	236	241	217
Hakijoiden määrä, kansainväliset tehtävät	322	487	521
Avattujen tehtävien määrä, kansainväliset tehtävät	112	162	245

1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Palvelukyvylle ja suoritteiden laadulle ei ole määritelty tavoitteita tai indikaattoreita, mutta kaikessa toiminnassa pyritään jatkuvaan toiminnan ja palvelukyvyn kehittämiseen.

1.6 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkilöstön yhdenvertainen kohtelu on osa hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja liittyy kaikkeen työnantajatoimintaan. Sisäministeriön hallinnonalalla noudatetaan hallituksen tasa-arvo-ohjelmaa sekä sisäasiainhallinnon yleisiä linjauksia tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevien tavoitteiden toteutumista seurataan osana toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa. Seurantaa koordinoi sisäministeriön tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden koordinaatioryhmä.

Sisäministeriön toiminnallinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma päivitettiin vuoden 2021 aikana. Uudessa suunnitelmassa asetetaan tavoitteita koskien kahdeksaa ministeriön toiminnan osa-aluetta ja yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisessa havaittua kehittämiskohdetta. Tavoitteiden toteuttamiseksi on valikoitu 31 toimenpidettä, jotka on tarkoitettu toteuttamaan vuosina 2022–2025. Suunnitelmassa on keskitytty rakenteiden luomiseen pitkäjänteiselle yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyölle osana kaikkea ministeriön toimintaa. Lisäksi loppuvuodesta 2021 ministeriön henkilöstölle tehtiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely, jolla mitataan työntekijöiden näkemyksiä siitä, kuinka yhdenvertaisena työpaikkana he ministeriötä pitävät. Kyselyn tuloksia hyödynnetään henkilöstöpoliittista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa laadittaessa.

Vuonna 2021 osaamisen kehittäminen oli edelleen keskeinen henkilöstöhallinnon painopistealue sekä sisäministeriössä että ministeriön hallinnonalalla. Tavoitteena oli, että osaamisen kehittämisellä varmistetaan hyvinvoiva henkilöstö ja organisaation toimintakyky muuttuvassa toimintaympäristössä. Vuonna 2021 lisäksi tehtiin alaisen hallinnon osalta erillinen selvitys osaamista koskevan tavoitteen toteumasta. Selvityksen pohjalta osaamisen kehittämistä koskevissa toimenpiteissä on edetty tavoitteiden mukaisesti.

Vuonna 2021 sisäministeriössä valmisteltiin tavoite- ja kehityskeskusteluiden sekä osaamisen hallinnan työkalun, Osaava-järjestelmän käyttöönottoa. Syksyn aikana muun muassa varmistettiin teknisten ratkaisujen toimivuus, valmisteltiin käyttöönottoon liittyvä ohjeistus ja informoitiin sekä koulutettiin henkilöstöä asiasta eri tavoin. Osaava hyödyntää jatkuvan keskustelun periaatetta ja tukee valmentavan työtteen käyttämistä.

Koronapandemia ja siitä johtunut laajamittainen etätyö jatkui vuonna 2021. Henkilöstön hyvinvointi seurattiin VMBaro-kyselyn lisäksi useilla fiilismittareilla, joiden perusteella henkilöstön mieliala ja jaksaminen pysyivät hyvällä tasolla.

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön henkilöstön lukumäärä oli vuoden 2021 lopussa 263 henkilöä ja henkilötyövuosimäärä 258,6 henkilötyövuotta. Kirjanpitoyksikön henkilöstön lukumäärä kasvoi 7 henkilöllä ja henkilötyövuosimäärä kasvoi 19,1 henkilötyövuodella.

Taulukko 8. Sisäministeriön kirjanpitoyksikön henkilötyövuosien kehitys

Tulosyksikkö	Vuosi 2019	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Muutos 2020–2021
Kansainvälisten asioiden yksikkö	22,3	22,0	21,1	-0,9
Viestintäyksikkö	7,6	8,1	9,6	1,5
Sisäinen tarkastus	3,9	3,8	3,8	0
Maahanmuutto-osasto	35,6	31,3	31	-0,3
Pelastusosasto (ml. Palosuojelurahasto)	44,2	48,3	62,3	14
Poliisiosasto	38,8	37,9	37,8	-0,1
Hallinto- ja kehittämisosasto	54,8	54,1	51,1	-3
Kansallisen turvallisuuden yksikkö	3,3	8,7	11,2	2,5
Esikunnan tukipalvelut	-	-	3,4	3,4
Muut	2,8	2,0	2,0	0
Sisäministeriö yhteensä	213,4	216,2	233,3	17,1
Kriisinhallintakeskus	18,9	23,3	25,3	2
Kirjanpitoyksikkö yhteensä	232,3	239,5	258,6	19,1

Sisäministeriön henkilöstön lukumäärä kasvoi 8 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Vakinaisen henkilöstön määrä (179 henkilöä) nousi 8 henkilöllä edellisestä vuodesta, kun määräaikaisten henkilöiden määrä (57 henkilöä) pysyi samana edelliseen vuoteen verrattuna. Osa-aikaisten henkilöiden määrä (4 henkilöä) oli edellisen vuoden tasolla. Ministeriön henkilötyövuosimäärä (233,3 htv) kasvoi 17,1 henkilötyövuodella edelliseen vuoteen verrattuna.

Kriisinhallintakeskuksen henkilöstön lukumäärä laski 1 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Vakinaisen henkilöstön määrä (12 henkilöä) pysyi edellisen vuoden tasolla ja määräaikaisten henkilöiden määrä (15 henkilöä) laski 1 henkilöllä. Kriisinhallintakeskuksen henkilötyövuosimäärä (25,3 htv) kasvoi 2 henkilötyövuodella edelliseen vuoteen verrattuna.

Vuoden 2021 lopussa naisten osuus ministeriön henkilöstöstä oli 65 % ja miesten 35 %. Kriisinhallintakeskuksen henkilöstöstä 70 % oli naisia ja 30 % miehiä. Naisten osuus määräaikaista henkilöistä sisäministeriön kirjanpitoyksikössä vuonna 2020 oli noin 68,6 %.

Sisäministeriössä sairauspoissaolojen määrä (3,4 työpäivää/htv) nousi edellisen vuoteen verrattuna hieman (3,2 työpäivää/htv v. 2020) ja Kriisinhallintakeskuksessa sairauspoissaolojen määrä (2,3 työpäivää/htv) laski edellisestä vuodesta (3,4 työpäivää/htv). Sairauspoissaolojen määrään vuonna 2021 vaikutti osaltaan Covid-19 -pandemian vuoksi laajasti tehty etätyö.

Taulukko 9. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Henkilöstön lukumäärä, henkilöä 31.12.	238	256	263
sisäministeriö	218	228	236
Kriisinhallintakeskus	20	28	27
Sukupuolijakauma (n/m) %		65/35	66/34
sisäministeriö	65/35	65/35	65/35
Kriisinhallintakeskus	50/50	59/41	70/30
Henkilötyövuodet	232,3	239,5	258,6
sisäministeriö	213,4	216,2	233,3
Kriisinhallintakeskus	18,9	23,3	25,3
Keski-ikä			
sisäministeriö	45,4	45,9	45,4
Kriisinhallintakeskus	45,5	43,9	44,3

	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Vakinaiset (n/m), lukumäärä	109/62	125/58	130/61
sisäministeriö	104/58	116/55	121/58
Kriisinhallintakeskus	5/4	9/3	9/3
Määräaikaiset (n/m), lukumäärä	43/24	41/32	44/28
sisäministeriö	38/18	33/24	34/23
Kriisinhallintakeskus	5/6	8/8	10/5
Vakinaisten osuus (%)	71,8	71,5	73,2
sisäministeriö	74,3	75,0	72,6
Kriisinhallintakeskus	45,0	42,9	44,0
Määräaikaisten osuus (%)	28,2	28,5	37,7
sisäministeriö	25,7	25,0	27,4
Kriisinhallintakeskus	55,0	57,1	56
Kokoaikaiset, lukumäärä	233	251	258
sisäministeriö	214	224	232
Kriisinhallintakeskus	19	27	26
Kokoaikaisten osuus (%)	97,9	98,0	98,1
sisäministeriö	98,2	98,2	98,3
Kriisinhallintakeskus	95,0	96,4	96,3
Osa-aikaiset, lukumäärä	5	5	5
sisäministeriö	4	4	4
Kriisinhallintakeskus	1	1	1
Osa-aikaisten osuus (%)	2,1	2,0	1,9
sisäministeriö	1,8	1,8	1,7
Kriisinhallintakeskus	5,0	3,6	3,7
Tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta %			
sisäministeriö	81,8	83,8	83,5
Kriisinhallintakeskus	83,4	85,4	86,3
Kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi			
sisäministeriö	16 153 954	17 073 58,5	18 596 943,8
Kriisinhallintakeskus	1 180 537	1 654 542,7	1 570 703,1
Työhyvinvointi			
Työtyytyväisyysindeksi			
sisäministeriö	3,9	3,9	3,9
Kriisinhallintakeskus	3,9	4,3	4,2
Tulovaihtuvuus (%)			
sisäministeriö		8,8	17,9
Kriisinhallintakeskus		44,4	24,0

	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021
Sairauspoissaolot (TPV/htv)			
sisäministeriö	7,7	3,2	3,4
Kriisinhallintakeskus	4,3	3,4	2,3
Työterveyshuolto (euroa/htv)			
sisäministeriö	597,1	398,4	528,9
Kriisinhallintakeskus	614,7	7 653,2	555,6
Työtyytyväisyyden edistäminen (euroa/htv)			
sisäministeriö	585,5	511,6	334,9
Kriisinhallintakeskus	199,1	430,3	318,2
Työkunnan edistäminen (euroa/htv)			
sisäministeriö	341,1	159,1	180,2
Kriisinhallintakeskus	43,4	62,8	110,0
Osaaminen			
Koulutustasoindeksi, koko henkilöstö			
sisäministeriö	6,2	6,3	6,3
Kriisinhallintakeskus	5,7	5,5	5,9
Koulutustasoindeksi, naiset			
sisäministeriö	6,1	6,2	6,2
Kriisinhallintakeskus	5,5	5,6	6,0
Koulutustasoindeksi, miehet			
sisäministeriö	6,5	6,5	6,5
Kriisinhallintakeskus	5,9	5,4	5,7
Koulutus ja kehittäminen (euroa/htv)			
sisäministeriö	628,7	805,8	704,5
Kriisinhallintakeskus	457	416,7	2 348,6

Sisäministeriön kirjanpitoyksikössä toteutettiin edellisen vuoden tapaan kaksi työtyytyväisyyskyselyä, joista toinen sisäministeriön henkilöstölle ja toinen Kriisinhallintakeskuksen henkilöstölle.

Sisäministeriössä toteutettu VMBaro-työtyytyväisyyskysely osoitti, että ministeriössä työhyvinvointi oli aiempien vuosien tapaan hyvällä tasolla, sillä kokonais-työtyytyväisyys oli 3,87 (3,94 vuonna 2020). Kyselyn vastausprosentti oli 89,5 %. Edellisen vuoden tuloksiin verrattaessa vuonna 2021 kasvoi erityisesti tyytyväisyys työn ja osaamisen arvostamiseen työyhteisössä (+0,08), johto tekee hyviä ja oikeita päätöksiä. (+0,07) sekä työskentelytilat ja tuloksellinen työskentely (+0,06). Kyselyn osa-alueista korkein tyytyväisyys oli työn sisältöön ja vaikutusmahdollisuuksiin (4,33), työyhteisön toimintakulttuuriin (4,2) sekä työnantajakuvaan ja arvoihin (4,13).

Vuonna 2021 kysyttiin myös poikkeusolojen vaikutusta työhyvinvointiin. Valtaosa vastaajista koki saavuttaneensa työilleen asetetut tavoitteet hyvin poikkeusolojen aikana ja oman jaksamisen sekä esimieheltä saadun tuen koettiin jopa parantuneen. Sen sijaan yhteistyön muiden kanssa ja erityisesti työyhteisön yhteisöllisyyden katsottiin heikentyneen.

Kyselyn vastausten perusteella ministeriössä ei esiinny seksuaalista häirintää. Niiden vastaajien, jotka kertoivat kokeneensa häirintää (työpaikkakiusaamista), määrä oli vähentynyt 3,4 % vastaajista 1 %:iin (4 % vuonna 2019). Epäasiallista käytöstä työyhteisössä oli havainnut 6,3 % vastaajista (7 % vuonna 2020).

Kyselyn tuloksia käsiteltiin ministeriön johdossa, henkilöstöpolitiikan ja henkilöstöhallinnon yhteistyöryhmässä ja työsuojelutoimikunnassa. Lisäksi kukin osasto ja erillisyksikkö käsitteli tuloksia omissa työyksikkökokouksissaan.

Kriisinhallintakeskuksessa toteutettu VMBaro-tyytyväisyyskysely osoitti, että keskuksen tyytyväisyys on kyselyn tulosten perusteella erinomaisella tasolla, sillä kokonaistyytyväisyyden arvosana oli 4,2 (4,3 vuonna 2020). Kyselyn vastausprosentti oli mm. poissaolojen vuoksi 65 %. Tyytyväisyyskyselyn tulosten analyysissä vahvuuksiksi Kriisinhallintakeskuksessa nousivat kokemus oikeudenmukaisesta kohtelusta lähiesimiehen ja työtovereiden taholta, sitoutuminen työnantajan tavoitteisiin ja kokemus siitä, että työyhteisön johtoon voi luottaa. Heikkouksia puolestaan olivat tyytyväisyys palkkauksen muuttumiseen työsuorituksen muuttuessa, luottamus palvelussuhteen jatkuvuuteen ja tyytyväisyys uusien työ- ja toimintatapojen hyödyntämiseen työssä.

1.7 Tilinpäätösanalyysi

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Hallinnonalan rahoituksen rakenne

Sisäministeriön hallinnonalan pääluokassa oli vuonna 2021 käytössä yhteensä 2 153,2 milj. euroa määrärahaa (1 907,7 milj. euroa vuonna 2020). Vuoden 2021 määrärahaa oli käytössä 1 788,4 milj. euroa (1 708,8 milj. euroa vuonna 2020). Edellisiltä vuosilta siirrettyjä määrärahoja vuonna 2021 oli käytössä 364,8 milj. euroa, (198,9 milj. euroa vuonna 2020). Vuonna 2021 käytettävissä olevista pääluokan määrärahoista 83,1 % oli vuoden 2021 talousarvion määrärahoja ja 16,9 % edellisiltä vuosilta siirrettyjä määrärahoja.

Sisäministeriön hallinnonalan pääluokan vuoden 2021 määrärahoista varsinaisessa talousarviossa myönnettiin 1 577,0 milj. euroa (1 528,8 milj. euroa vuonna 2020). Pääluokkaan 26 osoitettiin vuoden 2021 lisätalousarvioissa 211,4 milj. euroa (180,0 milj. euroa vuonna 2020). Lisätalousarvioiden osuus pääluokan 26 vuoden 2021 määrärahoista oli 11,8 % (10,5 % vuonna 2020). Merkittävimmät erät vuoden 2021 lisätalousarvioissa kohdistuivat ilma- ja rajavartiolaitosten hankintaan (186,0 milj. euroa) ja poliisitoimen toimintamenoihin (39,173 milj. euroa). Vuoden 2021 lisätalousarviosta noin 17,1 milj. euroa liittyi koronapandemiasta aiheutuneisiin kustannuksiin ja tulonmenetyksiin, kun vastaava summa vuonna 2019 oli 40,5 milj. euroa.

Varsinaisen talousarvion määrärahojen osuus pääluokan vuoden 2021 talousarvioista oli 82,7 %. Vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa pääluokkaan 26 myönnettiin määrärahaa 3,4 % enemmän kuin edellisen vuoden varsinaisessa talousarviossa.

Taulukko 10. Pääluokan 26 varsinaisten talousarvioiden vertailu (1000 euroa)

Momentti	Momentin nimi	Vuosi 2019	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Muutos 2020–2021
26.01.01	Sisäministeriön toimintamenot	14 425	15 079	16 215	7,5 %
26.01.04	Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot	1 480	2 358	2 194	-7,0 %
26.01.20	Tietohallinnon yhteiset menot	8 017	1 594	1 594	0
26.01.24	EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan	30 665	21 040	13 159	-37,5 %
26.01.25	Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta	5 500	5 500	5 500	-
26.01.26	EU:n osuus sisäisen turvallisuuden hallintaan ohjelmakaudella 2021-2027	0	0	6 840	-
26.01.29	Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	115 000	110 000	120 000	9,1 %
26.01.50	Eräät avustukset	225	260	331	27,3 %
26.01.66	Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut	1 017	960	960	-
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	753 095	763 152	799 361	4,7 %
26.10.02	Suojelupoliisin toimintamenot	43 898	49 000	44 553	-9,1 %
26.10.20	Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot	9 168	7 608	7 608	-

Momentti	Momentin nimi	Vuosi 2019	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Muutos 2020–2021
26.10.21	KEJO-hankkeen yhteiset menot	7 330	0	0	-
26.20.01	Rajavartiolaitoksen toimintamenot	234 690	244 599	271 888	11,2 %
26.20.70	Ilma- ja vartioalusten hankinta	9 010	23 510	5 000	-78,7 %
26.30.01	Pelastustoimen toimintamenot	16 321	16 907	17 529	3,7 %
26.30.02	Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot	51 876	57 834	60 048	3,8 %
26.30.20	Erytymenot	1 966	1 966	3 000	52,6 %
26.40.01	Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot	28 611	55 213	67 198	21,7 %
26.40.21	Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto	127 601	117 433	104 614	-10,9 %
26.40.22	Vapaaehtoinen paluu	4 830	4 030	2 570	-36,2 %
26.40.63	Vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavat tuet	32 120	30 715	26 843	-12,6 %
Yhteensä		1 496 845	1 528 758	1 577 005	3,2 %

Taulukko 11. Pääluokan 26 lisätalousarvioiden vertailu (1000 euroa)

Momentti	Momentin nimi	Vuosi 2019	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Muutos 2020-2021
26.01.01	Sisäministeriön toimintamenot	22	-7	41	48
26.01.04	Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot	-19	-125	18	143
26.01.20	Tietohallinnon yhteiset menot	-88	0	150	150
26.01.24	EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan	12 500	6 927	0	- 6 927
26.01.25	Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta	1 200	0	0	0
26.01.26	EU:n osuus sisäisen turvallisuuden hallintaan ohjelmakaudella 2021-2027			-5 540	-5 540

Momentti	Momentin nimi	Vuosi 2019	Vuosi 2020	Vuosi 2021	Muutos 2020-2021
26.01.29	Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	0	0	0	0
26.01.50	Eräät avustukset	10	0	1 620	1 620
26.01.66	Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut	0	0	0	0
26.10.01	Poliisitoimen toimintamenot	6 480	39 214	39 173	-41
26.10.02	Suojelupoliisin toimintamenot	17	120	-658	-778
26.10.20	Maasta poistamis- ja noutokuljetuksista aiheutuvat menot	0	-6 000	-4 000	2 000
26.10.21	KEJO-hankkeen yhteiset menot	3 500	0	401	401
26.20.01	Rajavartiolaitoksen toimintamenot	2 090	23 895	13 145	-10 750
26.20.70	Ilma- ja vartioalusten hankinta	0	136 500	186 019	49 519
26.30.01	Pelastustoimen toimintamenot	5	2 741	2 028	-713
26.30.02	Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot	2 725	1 781	150	-1 631
26.30.20	Erytismenot	600	1 800	0	-1 800
26.40.01	Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot	11 009	2 174	3 624	1 450
26.40.21	Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto	0	-20 000	-20 679	-679
26.40.22	Vapaaehtoinen paluu	-4 300	-2 500	0	2 500
26.40.63	Vastaanotto toiminnan asiakkaille maksettavat tuet	0	-6 500	-4 081	2 419
Yhteensä		35 751	180 020	211 411	31 391

Arviomäärärahan ylityslupia esitettiin tilivuonna 1 kappale. Sisäministeriö päätti ylittää momentin 26.30.20 määrärahat enintään 0,6 milj. eurolla.

Jakamattomia määrärahoja sisäministeriön pääluokassa oli vain momentilla 26.01.29 sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot.

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön rahoituksen rakenne

Sisäministeriön kirjanpitoyksiköllä vuonna 2021 käytettävissä olevasta rahoituksesta (126,6 milj. euroa) sisäministeriön pääluokan 26 määrärahoja oli 93,6 milj. euroa (74 %) ja muiden hallinnonalojen määrärahoja 33,0 milj. euroa (26 %).

Sisäministeriölle osoitettuja jakamattomia määrärahoja jaettiin edelleen 0,02 milj. euroa Poliisihallitukselle.

Taulukko 12. Sisäministeriön kirjanpitoyksikön talousarviorahoitus ja sen käyttö

Rahoitus (1 000 euroa)	Käyttö 2019	Käyttö 2020	Käyttö 2021	Käytettä- vissä 2021	Siirretty vuodelle 2022
Kulutusmenot					
26.01.01 Sisäministeriön toimintamenot	15 692	14 991	15 670	18 976	3 298
26.01.04 Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot	1 534	1 996	2 008	2 493	485
26.01.20 Tietohallinnon yhteiset menot	6 680	1 781	1 001	2 312	1 071
26. muut kulutusmenot	4 088	4 440	6 666	15 153	8 581
Muut kulutusmenot	585	1 585	4 438	16 490	4 900
Kulutusmenot yhteensä	28 579	24 793	29 783	55 424	18 355
Muu budjettirahoitus					
26. siirtomenot	32 850	25 756	20 784	53 903	31 569
Muu budjettirahoitus	14 079	14 102	14 787	16 407	478
Arvonlisäverot	2 039	951	869	869	
Muu budjettirahoitus yhteensä	48 968	40 809	36 440	71 179	32 137
Menomomentit yhteensä	77 547	65 603	66 223	126 603	50 472
Tulorahoitus					
Tulomomentit yhteensä	-32 931	-26 061	-33 279		

Sisäministeriön toimintamenomomentilla (26.01.01) määrärahaa oli 18,976 milj. euroa, josta vuoden 2021 määrärahaa oli 16,256 milj. euroa ja edelliseltä vuodelta siirrettyä määrärahaa 2,72 milj. euroa.

Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot -momentilla (26.01.04) oli käytettävissä määrärahaa yhteensä 2,493 milj. euroa, josta vuoden 2021 talousarvion määrärahaa oli 2,212 milj. euroa ja edelliseltä vuodelta siirrettyä määrärahoja 0,281 milj. euroa.

Tietohallinnon yhteiset -momentilla oli käytössä vuonna 2021 määrärahaa yhteensä 2,312 milj. euroa, josta vuoden 2021 talousarvion määrärahaa oli käytettävissä 1,504 euroa ja edelliseltä vuodelta siirrettyä määrärahaa oli 0,808 milj. euroa.

Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta -momentilla oli käytössä 4,448 milj. euroa vuoden 2021 talousarvion määrärahaa. Edelliseltä vuodelta siirrettyä määrärahaa ministeriöllä ei ollut käytössä.

Muista pääluokan 26 kulutusmenoista suurimmat pelastustoimen toimintamenot (26.30.01), pelastustoimen erityismenot (26.30.20) ja EUSA-rahastojen tekninen tuki (26.01.24).

Muiden hallinnonalojen määrärahoista suurimmat vuoden 2021 talousarvion määrärahat olivat ulkoministeriön Kriisinhallintakeskukselle osoittama 15,895 milj. euron määräraha momentilta 24.10.21.01 Siviilikriisinhallinta (EK) ja valtiovarainministeriön pelastustoimen uudistamiseen osoittama 2,5 milj. euron momentilta 28.70.05.1 Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus ja 2,4 milj. euron määräraha momentilta 28.70.05.4 Pelastustoimen uudistus (EK).

Muita muiden hallinnonalan määrärahoja olivat ulkoministeriön 0,480 milj. euron määräraha momentilta 24.90.68 Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö, valtioneuvoston kanslian vuoden 2020 talousarvion momentilta 23.01.03.1 osoittama 0,074 milj. euron määräraha Euroopan unionin kansallisen asiantuntija palkkauksiin, valtiovarainministeriön 1 380 euron määräraha osaamisen kehittämiseen momentilta 28.60.12.

Valtiovarainministeriön vuonna 2019 sisäministeriölle osoittamasta pelastustoimen uudistamiseen tarkoitettusta määrärahasta momentilla 4.19.28.70.05 Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden kehittämisen tuki ja ohjaus sekä julkisen hallinnon tuottavuuden edistäminen oli käytettävissä 11,5 milj. euroa vuonna 2021. Ulkoministeriön vuonna 2020 myöntämästä vuoden 2019 momentin 24.90.68 määrärahasta oli käytettävissä 0,034 milj. euroa.

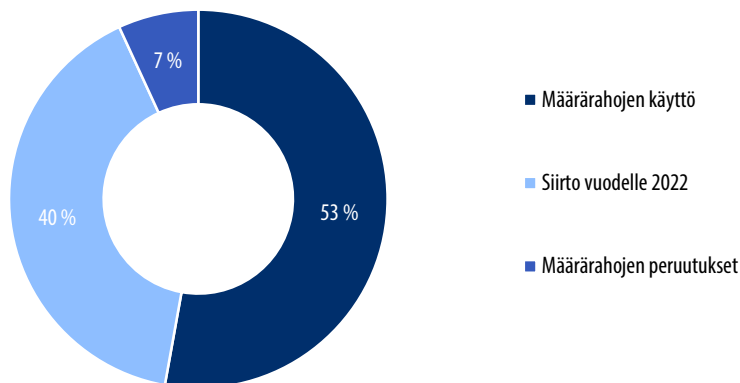
1.7.2 Talousarvion toteutuminen

Sisäministeriön kirjanpitoyksiköllä vuonna 2021 käytettävissä olleista määrärahoista (126,6 milj. euroa) vuoden 2021 talousarvion määrärahoja oli 67,8 milj. euroa (53,6 %) ja edellisiltä vuosilta siirrettyjä määrärahoja 58,8 milj. euroa (46,4 %).

Pääloukan 26 määrärahoja sisäministeriön kirjanpitoyksiköllä oli käytettävissä 93,6 milj. euroa, josta vuoden 2021 talousarvion määrärahoja oli 46,4 milj. euroa (49,6 %) ja edellisiltä vuosilta siirrettyjä määrärahoja oli 47,2 milj. euro (50,4 %).

Käytettävissä olevista määrärahoista (126,6 milj. euroa) käytettiin tilivuoden aikana 66,2 milj. euroa (52,3 %) ja seuraavalle vuodelle siirrettiin 50,5 milj. euroa (39,9 %). Merkittävin osuus (66,1 %) vuodelle 2022 siirretyistä määrärahoista oli EU:n sisäasioiden rahastojen (EUSA-rahastot) ohjelmakauden 2014–2020 määrärahojen siirrot. Määrärahoja peruutettiin 8,6 milj. euroa.

Kuvio 3. Määrärahojen käyttö sisäministeriön kirjanpitoyksikössä vuonna 2021

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön käytössä olleiden talousarvion tulomomenttien toteuma oli yhteensä 33,279 milj. euroa, josta merkittävimmät osuudet olivat EU:lta saatuja tuloja sisäisen turvallisuuden rahastoille (24,599 milj. euroa) ja siirrettyjen määrärahojen peruutuksia (8,640 milj. euroa). Peruutetuista määrärahoista suurimmat olivat vuoden 2019 talousarvion momenttien 28.70.05.1 Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden kehittämisen tuki ja ohjaus sekä julkisen hallinnon tuottavuuden edistäminen 5,715 milj. euron ja 28.70.05.4 Pelastustoimen uudistus (EK) (varattu) 1,438 milj. euron suuruiset peruutukset.

Vuoden 2021 talousarviossa tietohallinnon yhteisiin menoihin (mom. 26.01.20) osoitettiin 1,594 milj. euroa. Vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa momentilta siirrettiin 0,090 milj. euroa momentille 26.01.01 sisäministeriön toimintamenot eräitä

palkkausmenoja varten ja neljännessä lisätalousarviossa momentille osoitettiin 0,240 milj. euron lisämääräraha, minkä jälkeen sisäministeriöllä oli käytössä 1,744 milj. euroa. Käytettävissä olevasta määrärahasta käytettiin 0,433 milj. euroa, siirrettiin Poliisihallitukselle 0,240 milj. euroa ja vuodelle 2022 siirrettiin 1,071 milj. euroa. Vuodelta 2020 siirrettyä määrärahaa oli käytössä 1,268 milj. euroa, josta käytettiin 0,568 milj. euroa ja siirrettiin Poliisihallituksen käyttöön 0,700 milj. euroa, josta Poliisihallitus palautti 0,240 milj. euroa. Määrärahasta peruttiin 0,240 milj. euroa.

Momentille 26.01.24 EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahantulon hallintaan osoitettiin 13,159 milj. euroa vuoden 2021 talousarviossa. Edellisiltä vuosilta siirrettyjä määrärahoja siirrettiin Rajavartiolaitokselle 6,767 milj. euroa, minkä jälkeen ministeriöllä oli käytössä edellisiltä vuosilta siirrettyjä määrärahoja 40,976 milj. euroa. Ministeriöllä käytettävissä olevasta määrärahasta (54,135 milj. euroa) käytettiin 19,543 milj. euroa ja peruutettiin 1,240 milj. euroa. Vuodelle 2022 siirrettiin 33,359 milj. euroa.

Momentille 26.01.25 Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta vuoden 2021 talousarviossa osoitetusta 5,5 milj. euron määrärahasta siirrettiin 1,052 milj. euroa Rajavartiolaitoksen käyttöön ja määrärahasta käytettiin ministeriössä 0,096 milj. euroa. Vuodelle 2022 siirrettiin 4,352 milj. euroa.

Vuoden 2021 talousarvioon perustetulle uudelle momentille 26.01.26 EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021-2027 osoitettiin 6,84 milj. euroa määrärahaa, josta vähennettiin vuoden 2021 neljännessä lisätalousarviossa 5,54 milj. euroa, minkä jälkeen ministeriöllä oli käytössä 1,3 milj. euroa määrärahaa. Määrärahaa ei käytetty vuonna 2021 ja se siirrettiin vuodelle 2022.

Momentille 26.01.50 Eräät avustukset myönnettiin vuoden 2021 talousarviossa sisäministeriön käyttöön 0,071 milj. euroa. Vuoden 2021 neljännessä lisätalousarviossa momentille lisättiin 1,6 milj. euroa määrärahaa Kalajoen maastopalosta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi Jokilaaksojen pelastuslaitokselle ja 0,02 milj. euroa. Käytettävissä olevasta määrärahasta (1,671 milj. euroa) käytettiin 1,668 milj. euroa ja vuodelle 2022 siirrettiin 0,003 milj. euroa.

Sisäministeriölle osoitettiin vuoden 2021 talousarviossa 1,068 milj. euroa pelastustoimen toimintamenoihin (momentti 26.30.01). Vuoden 2021 neljännessä lisätalousarviossa momentille myönnettiin 1,1 milj. euroa pelastuslaitosten koronavirusvarautumisesta aiheutuviin menoihin. Edelliseltä vuodelta siirrettyä määrärahaa ministeriöllä oli käytettävissä 2,249 milj. euroa. Käytettävissä olevasta määrärahasta (4,416 milj. euroa) käytettiin 3,465 milj. euroa ja peruutettiin 1,25 euroa. Vuodelle 2022 siirrettiin 0,952 milj. euroa.

Erityismenot-momentille (mom. 26.30.20) myönnettiin vuoden 2021 talousarviossa määrärahaa 3,0 milj. euroa. Määrärahasta siirrettiin 0,290 milj. euroa Pelastusopistolle kansainvälisestä hätäavun antamisesta ja vastaanottamisesta sekä siihen varautumisesta aiheutuviin menoihin sekä Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle 1,162 milj. euroa metsäpalojen tähystystoiminnasta ja siihen varautumisesta aiheutuviin menoihin. Ministeriön käytössä oli 1,548 milj. euroa. Valtiovarainministeriön puolelta asiaa, sisäministeriö päätti ylittää momentin määrärahan enintään 0,6 milj. eurolla. Määrärahaa käytettiin sisäministeriössä vuonna 2021 oli 1,651 milj. euroa ja ylitys oli 0,093 milj. euroa.

Sisäministeriön toimintamenot (momentti 26.01.01)

Ministeriön toimintamenoihin (mom. 26.01.01) myönnettiin vuoden 2021 varsinaisessa talousarviossa 16,205 milj. euroa. Vuoden 2021 kolmannessa lisätalousarviossa momentille siirrettiin 0,090 milj. euroa momentilta 26.01.20 eräisiin palkkausmenoihin. Vuoden 2021 neljännessä lisätalousarviossa momentilta siirrettiin 0,049 milj. euroa momentille 24.01.01 EUE-asiantuntijan palkkausmenoja varten. Vuodelta 2020 siirrettyä määrärahaa oli käytössä 2,730 milj. euroa. Ministeriön käytössä olleista määrärahoista (15,986 milj. euroa) käytettiin 15,670 milj. euroa ja vuodelle 2022 siirrettiin 3,298 milj. euroa. Momentilta peruutettiin 7 190 euroa määrärahaa.

Taulukko 13. Yhteenveto sisäministeriön toimintamenoista vuodelta 2021 (euroa)

	Toimintamenot (momentti 26.01.01.1)	Tutkimus- toiminta (momentti 26.01.01.2)	Ulkopuolinen rahoitus (momentti 26.01.01.4)	Radikalisoitiin ehkäisy (momentti 26.01.01.5)	Yhteensä
Edelliseltä vuodelta siirretty	2 479 601	250 000	0	0	2 729 601
Talousarvio	15 736 000	240 000	0	229 000	16 205 000
Lisätalousarviot	51 000	0	0	0	51 000
Käytettävissä	18 266 601	490 000	0	229 000	18 985 601
Käytetty (nettomenot)	15 376 121	233 120	0	60 766	15 670 007
Peruutettu	0	7 190	0	0	7 190
Siirretty seuraavalle vuodelle	2 880 480	249 689	0	168 234	3 298 403

Sisäministeriön toimintamenojen nettomenot nousivat noin 4,5 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Taulukko 14. Sisäministeriön toimintamenojen (momentti 26.01.01) nettomenojen kehitys

	Vuosi 2019 (euroa)	Vuosi 2020 (euroa)	Vuosi 2021 (euroa)	Vuosi 2021 (%)	Muutos 2020–2021
Tuotot	-746 977	-1 292 352	-1 239 190		-4,1 %
Aineet ja tarvikkeet	63 868	39 532	38 121	0,2	-3,6 %
Henkilöstökulut	14 081 420	15 090 801	15 655 183	92,6	3,7 %
Vuokrat	18 586	7 917	21 302	0,1	169,1 %
Palvelujen ostot	1 325 837	845 163	1 053 301	6,3	24,6 %
Muut kulut	941 439	295 220	141 290	0,8	-52,1 %
Muut tiliryhmät	7 625	5 037	0	0	-
Nettomenot yhteensä	15 691 798	14 991 318	15 670 007	100	4,5 %

Henkilöstökulujen nousu (3,7 %) edelliseen vuoteen verrattuna johtuu pääosin siitä, että sisäministeriön toimintamenoista maksettavien henkilöstökulujen määrä (200,1 htv) nousi 10,6 henkilötyövuodella. Henkilöstökulujen nousu vuodesta 2019 vuoteen 2020 johtui pääosin siitä, että EUSA-rahastojen teknisen tuen vakinaistettujen henkilöiden palkat (noin 0,880 milj. euroa) maksettiin 1.1.2020 alkaen sisäministeriön toimintamenoista. Aiemmin henkilöstö oli määräaikaista ja heidän palkkauksensa maksettiin EUSA-rahaston teknisestä tuesta (mom. 26.01.24.4).

Toimitilavuokrat koostuivat arkistotilan sekä kokous- ja seminaaritulojen vuokrista. Palvelujen ostoista merkittävimmät olivat talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen veloitukset (0,213 milj. euroa), koulutuspalvelut (0,084 milj. euroa) ja asiantuntija- ja tutkimuspalveluista (0,171 milj. euroa) sekä yhteistoiminnan kustannusten korvauksista valtionhallinnolle (0,112 milj. euroa) ja yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuuksista valtionhallinnolle (0,124 milj. euroa).

Muista kuluista noin 80,9 % oli matkamenoja. Sisäministeriön toimintamenoista maksetut matkamenot vähenivät noin 21,6 % edelliseen vuoteen verrattuna ja noin 87,3 % vuoteen 2019 verrattuna. Matkamenojen määrän vähenemiseen on vaikuttanut erityisesti Covid-19 -tilanne.

Taulukko 15. Sisäministeriön toimintamenoista (mom. 26.01.01) maksetut matkamenot

	Vuosi 2019 (euroa)	Vuosi 2020 (euroa)	Vuosi 2021 (euroa)	Muutos 2020–2021
Päivärahat, kotimaa	19 782	6 852	9 512	38,8 %
Päivärahat, ulkomaa	69 240	11 652	9 650	-17,2 %
Kilometrikorvaukset	4 560	1 505	4 465	196,7 %
Matkustuspalvelut	799 286	125 557	90 501	-27,9 %
Matkamenot yhteensä	892 867	145 566	114 128	-21,6 %

Taulukko 16. Matkalaskujen määrä kirjanpitoyksikössä (kaikki momentit)

	Vuosi 2019	Vuosi 2020	Vuosi 2021
Matkalasku, kotimaa	703	275	225
Matkalasku, ulkomaa	1 051	137	99
Yhteensä	1 754	412	324

Sisäministeriön toimintamenoihin nettoutetuista tuotoista merkittävin erä (noin 91 %) oli sisäiset yhteistoiminnan kustannusten korvaukset. Tämä erä sisältää Palosuojelurahaston ja EUSA-rahastojen teknisen tuen vakinaisen henkilöstön palkkausten sisäisen veloituksen. Nettoutettujen tuottojen kasvuun vuodesta 2019 vuoteen 2020 johtui pääosin siitä, että EUSA-rahastojen teknisen tuen vakinaistettujen henkilöiden henkilöstökuluja vastaava summa (noin 0,880 milj. euroa) veloitettiin 1.1.2020 alkaen sisäisinä yhteistoiminnan kustannusten korvauksina teknisen tuen momentilta (26.01.24.4).

Taulukko 17. Sisäministeriön toimintamenoihin (momentti 26.01.01) nettoutetut tuotot

	Vuosi 2019 (euroa)	Vuosi 2020 (euroa)	Vuosi 2021 (euroa)	Muutos 2020–2021
Maksullisen toiminnan tuotot	1 560	2 080	2 860	37,5 %
Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset elinkeinoelämältä	2 289	0	0	-
Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset EU:lta	21 442	5 674	0	-
Yhteistoiminnan kustannusten korvaukset, sisäiset	186 101	1 187 973	1 128 128	-5,0 %
Muut yhteistoiminnan kustannusten korvaukset	285 477	0	5 400	-
Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot EU:lta	85 171	96 620	102 771	6,4 %
Muut yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot	161 743	0	0	-
Muut tuotot, sisäiset	2 713	0	0	-
Rahoitustuotot	15	5	30	-
Satunnaiset tuotot	467	0	0	-
Tuotot yhteensä	746 977	1 292 352	1 239 190	-4,1 %

Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot pysyivät lähes edellisen vuoden tasolla. Henkilöstökulujen nousu (6,2 %) aiheutui pääosin siitä, että keskuksen henkilötyövuosimäärä nousi kahdella edelliseen vuoteen verrattuna. Vuokrakulut pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna, koska Kriisinhallintakeskus maksoi vuonna 2020 osan vuodesta vuokraa sekä Kuopion että Helsingin toimitiloista. Palvelujen ostojen määrä pysyi lähes edellisen vuoden tasolla. Palvelujen ostoista merkittävimmät olivat koulutuspalvelujen ostot (0,032 milj. euroa) ja ravitsemispalvelut (0,031 milj. euroa). Kriisinhallintakeskuksen muista kuluista suurin osa (92,2 %) oli matkamenoja.

Taulukko 18. Kriisinhallintakeskuksen toimintamenojen (26.01.04) nettomenojen kehitys

	Vuosi 2019 (euroa)	Vuosi 2020 (euroa)	Vuosi 2021 (euroa)	Vuosi 2021 (%)	Muutos 2020–2021
Tuotot	-99 579	-16 757	-28 823		72,0 %
Aineet ja tarvikkeet	11 997	52 274	35 805	1,8	-31,5 %
Henkilöstökulut	1 217 750	1 491 083	1 583 439	77,8	6,2 %
Vuokrat	126 566	205 099	149 037	7,3	-27,3 %
Palvelujen ostot	115 494	168 499	164 955	8,1	-2,1 %
Muut kulut	156 227	95 923	103 263	5,0	7,7 %
Muut tiliryhmät	5 175	0	0	0	-
Nettomenot yhteensä	1 533 630	1 996 121	2 007 676	100	0,6 %

Taulukko 19. Momentin 24.01.21.01 Siviilikriisinhallinta käyttö

	Vuosi 2019 (euroa)	Vuosi 2020 (euroa)	Vuosi 2021 (euroa)	Vuosi 2021 (%)	Muutos 2020–2021
Aineet ja tarvikkeet	146 163	139 194	64 837	0,4	-53,4 %
Henkilöstökulut	11 567 234	11 690 310	12 309 768	83,4	5,3 %
Vuokrat	3 115	7 295	5 332	0	-
Palvelujen ostot	244 691	424 470	332 025	2,3	-21,8 %
Muut kulut	2 046 393	1 791 217	2 041 941	13,9	14,0 %
Muut tiliryhmät	66	0	0	0	-
Nettomenot yhteensä	14 007 662	14 052 486	14 753 903	100	5,0 %

Sisäministeriön kirjanpitoyksiköllä oli käytössä 15,895 milj. euroa momentilla 24.01.21.01 Siviilikriisinhallinta. Määräraha oli ainoastaan Kriisinhallintakeskuksen käytössä. Määrärahasta käytettiin 14,754 milj. euroa ja sitä jäi käyttämättä 1,141 milj. euroa. Merkittävin osa määrärahasta käytettiin ulkomaille sijoitettujen asiantuntijoiden palkkausmenoihin (12,310 milj. euroa) ja muiden kustannusten korvauksiin (1,786 milj. euroa). Muita merkittäviä eriä olivat matkustuspalvelut (0,232 milj. euroa), työterveyspalvelut (0,240 milj. euroa) sekä aineet ja tarvikkeet (0,065 milj. euroa).

1.7.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot (1,276 milj. euroa) laskivat noin 7,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Toiminnan tuotoista 1,370 milj. euroa oli sisäministeriön tuottoja ja 0,017 milj. euroa oli Kriisinhallintakeskuksen tuottoja.

Tuotoista merkittävin osa (1,136 milj. euroa) oli yhteistoiminnan kustannusten sisäisiä korvauksia, josta pääosa liittyi EUSA-rahastojen teknisen tuen vakinaistettujen henkilöiden ja Palosuojelurahaston sihteeristön palkkojen sisäiseen veloitukseen. EU:lta saatiin yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja EU:lta 0,103 milj. euroa.

Toiminnan kulut (62,577 milj. euroa) olivat lähes edellisen vuoden tasolla (62,748 milj. euroa).

Henkilöstökulujen määrä sisäministeriön kirjanpitoyksikössä (32,499 milj. euroa) kasvoi noin 6,3 % edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstökulujen nousu selittyy pääosin henkilötyövuosimäärän kasvulla. Sisäministeriön kirjanpitoyksikön henkilötyövuosimäärä nousi noin 19,1 htv:llä vuodesta 2020, josta sisäministeriön osuus oli 17,1 htv ja Kriisinhallintakeskuksen osuus oli 2 htv.

Ministeriön henkilöstökulut olivat 18,110 milj. euroa, mikä on noin 1,444 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Kriisinhallintakeskuksen henkilöstökulut olivat 13,894 milj. euroa, josta 12,310 milj. euroa ulkomaille sijoitettujen asiantuntijoiden palkkauskuluja ja 1,583 milj. euroa sisäministeriön kirjanpitoyksikköön sijoitettujen Kriisinhallintakeskuksen henkilöiden palkkauksia. Henkilöstökuluihin sisältyy johdon tulosperusteisia palkkioita 4 564 euroa ja luontoisetuja 3 780 euroa.

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön vuokramenoista (0,176 milj. euroa) Kriisinhallintakeskuksen toimitilojen ja muiden vuokrien osuus oli 0,154 milj. euroa ja sisäministeriön kokous- ja seminaaritulojen ja muiden vuokrien osuus oli 0,022 milj.

Palvelujen ostojen määrä (26,472 milj. euroa) laski edelliseen vuoteen verrattuna 2,350 milj. euroa. Palvelujen ostot sisältää yhteistoiminnan kustannusten korvaukset ja yhteisrahoitteisen toiminnan sisäiset rahoitusosuudet. Palvelujen ostoista noin sisäministeriön osuus oli noin 26,007 milj. euroa ja Kriisinhallintakeskuksen osuus noin 0,465 milj. euroa.

Yhteisrahoitteisen toiminnan sisäiset rahoitusosuudet (16,4 milj. euroa) olivat vuonna 2020 noin 5,4 milj. euroa pienemmät kuin edellisenä. Ero selittyy pääosin EUSA-rahastojen maksuosuuksien suuruuden vuosittaisella vaihtelulla. Yhteistoiminnan

kustannusten sisäiset korvaukset (2,1 milj. euroa) olivat noin 0,9 milj. euroa suuremmat kuin edellisenä vuonna.

Asiantuntija- ja tutkimuspalvelut (4,295 milj. euroa) nousivat merkittävästi (3,166 milj. euroa) edellisestä vuodesta. Suuri osa menoista liittyi pelastustoimen uudistamisen hankkeisiin. Sisäisten ICT-palvelujen ostot (0,805 milj. euroa) nousi 0,239 milj. eurolla. Muista palveluista (1,436 milj. euro) noin 1,039 milj. euroa liittyi ilma-alusten käyttöön pelastustoimessa ja 0,245 kansainvälisen hätäavun antamiseen.

Muiden kulujen määrä (3,062 milj. euroa) kasvoi 0,260 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Sisäministeriön osuus muiden kulujen määrästä oli noin 0,917 milj. euroa ja Kriisinhallintakeskuksen osuus oli noin 2,145 milj. euroa.

Suurin erä muissa kuluissa oli muut kustannusten korvaukset (1,786 milj. euroa), jotka olivat ulkomaille sijoitettujen Kriisinhallintakeskuksen asiantuntijoiden kustannusten korvauksia. Muut kulut (0,661 milj. euroa) sisälsi muun muassa pelastustoimen koronavirusvarautumista aiheutuneita kustannuksia.

Matkustuspalvelujen määrä (0,413 milj. euroa) pysyi edellisen vuoden tasolla (0,406 milj. euroa).

Rahoitustuotoista (1 015,98) osinkotuottoja oli 985,92 euroa ja 30,06 euroa korkoja euromääräisistä saamisista.

Siirtotalouden tuotot (24,599 milj. euroa) olivat 0,759 milj. euroa suuremmat kuin edellisenä vuonna. Siirtotalouden tuotot olivat komission rahoitusta EU:n sisäasioiden rahastoon. Siirtotalouden kulut (4,499 milj. euroa) olivat 0,531 milj. euroa suuremmat kuin edellisenä vuonna.

1.7.4 Tase

Vuoden 2021 taseen loppusumma (0,121 milj. euroa) oli huomattavasti edellisen vuoden taseen loppusummaa (10,794 milj. euroa) pienempi. Syynä tähän on se, että ministeriön yleiselle maksuliikemenotilille (19200800) kirjattiin 21.12.2020 virheellisesti vuoden 2019 palosuojelumaksujen 11,390 milj. euron tilitys, joka olisi kuulunut maksuliiketulotilille. Tämän vuoksi maksuliikemenotilin saldo vuoden 2020 lopussa oli 10,732 milj. euroa. Maksuliikemenotilin saldo on siirretty 13.1.2021 maksuliiketulotilille.

Taseen vastaavassa käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset (0,011 milj. euroa) pysyivät aiempien vuosien suuruisina. Ministeriön taseeseen sisältyvät ainoastaan taide-esineet ja arvopaperit, muu omaisuus on siirretty vuonna 2015 valtioneuvoston hallintoyksikköön. Lyhytaikaisten saamisten määrä (0,109 milj. euroa) nousi edellisestä vuodesta 0,059 milj. euroa. Lyhytaikaiset saamiset koostuvat pääosin myynti- ja laskutussaataavista.

Taseen vastaavassa rahojen, pankkisaamisten ja muiden rahoitusvarojen negatiivinen saldo -217,86 euroa 31.12.2021 johtuu pankin palvelumaksun veloituksesta.

Taseen vastattavissa lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä (43,364 milj. euroa) nousi 0,420 milj. eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Merkittävin muutos lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa oli siirtovelkojen määrän (14,910 milj. euroa) lasku 3,236 milj. eurolla. Siirtovelat ovat pääosin EU:n sisäisen turvallisuuden rahastojen hankkeiden vuodelle 2021 kuuluvia maksuosuuksia, jotka on kirjattu vuoden 2021 menoksi sen mukaisina kuin virastot ilmoittivat kirjaavansa omissa kirjanpidoissaan kyseisten hankkeiden tuottoja vuodelle 2021.

Taseen lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan sisältyvä Palosuojelurahaston yhdystilin saldo 22,862 milj. euroa nousi edellisestä vuodesta 0,616 milj. eurolla. Ostovelkojen määrä (2,348 milj. euroa) kasvoi 1,027 milj. euroa edellisestä vuodesta.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Sisäministeriön sisäinen valvonta on järjestetty valtion talousarviosta annetun lain 24 b §:n (25.2.2000/217) edellyttämällä tavalla. Sisäministeriössä ja sen hallinnonalalla on sisäisen valvonnan järjestämisestä annettu määräys, jonka tarkoituksena on yhdessä muiden sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevien säädösten, määräysten ja ohjeiden (mm. työjärjestys, taloussääntö ja riskienarvioinnin ja riskienhallinnan ohje) kanssa luoda asianmukaiset ja riittävät toimintaperiaatteet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyille. Sisäministeriön ja sen hallinnonalan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaperiaatteissa hyödynnetään soveltuvin osin yleisesti tunnettua kansainvälistä COSO -sisäisen valvonnan viitekehystä ja ISO 31000:2009 riskienhallintastandardia.

Sisäisellä valvonnalla ja riskienhallinnalla varmistetaan, että ministeriössä on olemassa ja käytössä sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset menettelyt. Sisäministeriön sisäinen valvonta

muodostuu ministeriön johdon suorittamasta valvonnasta ja toimintaprosesseihin sisältyvistä valvontamenettelyistä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat jokaisen sisäministeriön työntekijän työtehtäviin. Jokainen henkilö vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuudesta omien tehtäviensä osalta. Sisäinen valvonta on jokapäiväisiä menettelyjä ja toimintoja, joiden avulla pyritään varmistamaan toiminnan tavoitteiden saavuttaminen lainmukaisesti ja tuloksellisesti. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä johtaa ja niiden riittävydestä vastaa sisäministeriössä kansliapäällikkö tukena osastojen ja erillisyyksiköiden päälliköt.

Kansliapäällikkö yhdessä osasto- ja erillisyyksiköiden päälliköiden kanssa varmistaa, että ministeriössä luodaan riittävät sisäisen valvonnan rakenteet ja järjestelmät arvioimalla ja tarkastamalla säännöllisesti niiden toimivuutta ja tehokkuutta. Sisäministeriön hallinto- ja kehittämisosasto ohjaa sisäministeriön ja hallinnonalan sisäisen valvonnan toimintaperiaatteita ja koordinoi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä. Lisäksi sisäisen valvonnan ja riskienarvioinnin varmennustehtävässä ministeriön johdon tukena toimivat sisäisen tarkastuksen yksikkö sekä laillisuusvalvonta-toiminto.

Sisäministeriön sisäisen tarkastuksen yksikkö on organisatorisesti riippumaton ja se raportoi suoraan kansliapäällikölle. Sisäinen tarkastus toimii sisäisen tarkastuksen ohjesäännön puitteissa, noudattaen toiminnassaan sisäisen tarkastuksen kansainvälisesti hyväksytyjä ammattistandardeja, eettisiä sääntöjä ja soveltuvin osin hyvää julkishallinnon tilintarkastustapaa. Sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyttä, tuottaen tietoa siitä, onko ministeriössä sekä hallinnonalan virastoissa toimittu niille asetettujen edellytysten ja tavoitteiden mukaisesti, onko toimintaa kuvaava informaatio riittävää ja oikeaa sekä onko taloudenhoito ja toiminta toteutettu laillisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.

Ministeriön laillisuusvalvonta-asioiden ja ministeriölle osoitettujen kanteluiden käsittelystä vastaa ministeriön osastojen laillisuusvalvonta-toiminto. Laillisuusvalvonta on kohdennettua sisäistä valvontaa, jonka keskeisenä tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa kansalaisten luottamusta ministeriöön ja sen hallinnonalaan sekä tuottaa ministeriön ja virastojen johdolle oikeaa, ajantasaista ja riittävää tietoa toiminnan lainmukaisuudesta. Laillisuusvalvonnalla pyritään estämään ennalta mahdolliset virheet, mutta myös paljastamaan ja saattamaan asianmukaiseen menettelyyn virheellinen tai lainvastainen toiminta. Laillisuusvalvonnasta on annettu sisäministeriössä erillinen ohje.

Sisäministeriön riskienhallintajärjestelmän tavoitteena on vahvistaa sisäministeriön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutusta ja seuranta. Riskienhallinta

pohjautuu sisäministeriön hallinnonalan riskienhallintapolitiikkaan. Riskienhallinnan perustana ovat ministeriön hallinnonalan yhteinen riskimalli.

Sisäministeriössä ja sen hallinnonalalla toteutettiin vuoden aikana kokonaisvaltainen riskienarviointi. Riskien arviointiprosessia kehitettiin vuoden aikana monipaikkaisessa työssä soveltuvaksi ja prosessin skaalautuvuutta edistettiin erilaisiin kokonaisuuksiin soveltuvaksi. Ministeriön kriittiset riskit on vastuutettu niitä koskevien toimialojen mukaisille osastoille ja virkamiehille, joiden tehtävänä on hallintakeinojen tarkempi määrittely ja toteutus. Ministeriön johdolle raportoidaan riskeistä säännöllisesti.

Vuoden 2021 aikana toteutettu sisäisen valvonnan arviointi on perustunut vuonna 2020 arviointiin. Sisäisen valvonnan arviointi on toteutettu valtionvarain controller -toiminnon suositteleman COSO-viitekehikseen pohjautuvan sisäisen valvonnan arviointikehikon avulla. Sisäisen valvonnan arviointi perustuu sisäministeriön hallinnonalan sisäisen valvonnan määräykseen. Sisäisen valvonnan arviointi toteutettiin seuraamalla kansliapäällikön johtoryhmän 27.1.2021 vahvistamien vuodelle 2021 määriteltyjen sisäisen valvonnan kehittämistoimenpiteiden toteutumista. Vuodelle 2021 määriteltyjen kehittämistoimenpiteiden seuranta-arviointi toteutettiin kirjallisessa menettelyssä tammikuussa 2022 ja arvioinnin tulokset esiteltiin ja käytiin läpi kansliapäällikön johtoryhmässä 9.2.2022.

Sisäministeriön sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma perustuu ministeriön sisäisen valvonnan arviointitulokseen. Sisäministeriön sisäisen valvonnan tilan voidaan todeta säilyneen vakaana ja muutokset voidaan katsoa normaaliksi vuosivaihteluksi. Sisäministeriön sisäisen valvonnan nykytilan itsearviointin tulokset sekä tunnistetut kehittämistoimenpiteet vuodelle 2022:

- Ohjausympäristö on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Henkilöstön osaamisen arviointiin on valmisteltu kehittämistoimenpiteitä. Kehitettävää todettiin yhä olevan ohjeiden saatavuuden parantamisessa.
- Riskien arviointi on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Kehitettävää todettiin tavoitteiden mittaamisessa, riskienhallinnan jatkokehittämisessä painottaen erityisesti riskienhallintakeinojen määrittelyä. Lisäksi väärinkäytösriskien arviointia on syytä kehittää.
- Valvontatoimenpiteet on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Keskeisten virasto- ja hallinnonalat ylittävien prosessien vastuita ja toimenpiteitä on selkeytetty vuoden aikana. Kehitettävää todettiin yhä olevan poikkeamaraportointimenettelyissä.

- Tieto ja viestintä on pääosin asianmukaisesti järjestetty. Kehittämistarpeena on tunnistettu ilmoittajansuojelua koskevien velvoitteiden täyttäminen ottamalla luottamuksellinen ilmoituskanava käyttöön ministeriössä, kun kansallinen laki on tullut voimaan. Lisäksi sopimushallintaa tullaan kehittämään vuoden 2022 aikana.
- Seurantatoimenpiteissä ei ollut arvioitavia kehittämistoimia.

Sisäministeriön kirjanpitoyksikön sisäinen valvonta ja riskienhallinta täyttävät valtion talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet. Sisäministeriön sisäinen tarkastus on käynyt kirjanpitoyksikön arviointi- ja vahvistuslausuman läpi ja toteaa, että lausumassa esitetty arvio vastaa sisäiselle tarkastukselle muodostunutta kuvaa ministeriön sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

1.9 Arviointien tulokset

Vuoden 2021 aikana toteutettiin sisäisen turvallisuuden selontekoon liittyen kaksi arviointia: 1) professori Juho Saari selvitti keinoja vähentää eriarvoisuutta ja turvattomuutta sekä 2) sisäministeriö teki selvityksen mitä haavoittuvassa asemassa olevat ihmiset ajattelevat omasta turvallisuudestaan.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.10.1 Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

Sisäministeriössä ei kertomusvuonna havaittu kirjanpitoyksikön hoidossa tai vastattavana oleviin varoihin tai omaisuuteen liittyviä, toimenpiteisiin johtaneita virheitä tai väärinkäytöksiä.

1.10.2 Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

Vuoden 2021 aikana EU-rahoitettujen hankkeiden ja toimien tarkastuksissa ja valvonnassa ei ole havaittu tahallisia väärinkäytöksiä tai rikoksia, vaan kyse on ollut virheistä tai puutteista raportoinnissa, dokumentoinnissa ja menettelyissä, ml. rahoitus muista EU-lähteistä.

Sisäministeriö on tehnyt EU:n sisäasioiden rahastojen vastuuviranomaisena rahoittamiinsa hankkeisiin ja toimiin kuusi takaisinperintää, jotka olivat arvoltaan yhteensä 92 097,90 euroa (sis. korot). Yhden edellä mainitun takaisinperinnän osalta takaisinperintäpäätös on tehty loppuvuonna 2021, mutta saatava suoritettiin sisäministeriölle vuoden 2022 puolella.

Kaikissa takaisinperinnöissä kyse on hankkeille maksetun EU-rahoitusosuuden palauttamisesta.

2 Sisäministeriön talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2021	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot		3 674,47	14	14,39	0,00	100
11.04.01.	Arvonlisävero	3 674,47	14	14,39	0,00	100
12. Sekalaiset tulot		26 057 107,15	37 493 368	33 278 368,39	-4 214 999,52	89
12.24.99.	Ulkoministeriön hallinnonalan tulot	66 324,36	31 395	31 395,02	0,00	100
12.26.98.	EU:lta saatavat tulot	23 840 462,52	28 814 000	24 599 000,48	-4 214 999,52	85
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	2 147 346,52	8 639 988,39	8 639 988,39		100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	2 973,75	7 985	7 984,50	0,00	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset			986	985,92	0,00	100
13.03.01.	Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot		986	985,92	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä		26 060 781,62	37 494 368	33 279 368,70	-4 214 999,52	89

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			Käyttö 2021	Siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määräraha	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia	69 118,32		0,00		0,00	0,00	74 412,20	74 412,20	74 412,20	0,00
23.01.03. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot (S2)	69 118,32						74 412,20	74 412,20	74 412,20	
23.01.03.1. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkausmenot	69 118,32						74 412,20	74 412,20	74 412,20	
24. Ulkoministeriön hallinnonala	14 091 369,55	16 401 831	14 782 246,93	478 486,98	15 260 733,91	1 141 096,68	31 838,27	511 838,27	33 351,29	478 486,98
24.01.29. Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	38 883,01	26 831	26 830,59		26 830,59	0,00				
24.01.29.1. Ulkoasiainhallinnon arvonlisäveromenot	38 883,01	26 831	26 830,59		26 830,59	0,00				
24.10.21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (K)	14 052 486,54	15 895 000	14 753 903,32		14 753 903,32	1 141 096,68				
24.10.21.01. Siviilikriisinhallinta (EK)	14 052 486,54	15 895 000	14 753 903,32		14 753 903,32	1 141 096,68				

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			Käyttö 2021	Siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määräraha	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (S3)		480 000	1 513,02	478 486,98	480 000,00	0,00	31 838,27	511 838,27	33 351,29	478 486,98
26. Sisäministeriön hallinnonala	56 696 920,67	46 442 372	21 648 182,00	24 667 410,34	46 315 592,34	126 779,38	47 161 132,33	90 379 132,33	43 796 994,96	45 094 485,64
26.01.01. Sisäministeriön toimintamenot (S2)	15 072 000,00	16 256 000	12 957 596,88	3 298 403,12	16 256 000,00	0,00	2 719 600,57	18 975 600,57	15 670 007,23	3 298 403,12
26.01.01.1. Toimintamenot (KPY)	14 822 000,00	15 777 000	12 896 520,43	2 880 479,57	15 777 000,00	0,00	2 479 600,57	18 256 600,57	15 376 121,00	2 880 479,57
26.01.01.2. TKI-toiminta (KPY)	250 000,00	250 000	310,59	249 689,41	250 000,00	0,00	240 000,00	490 000,00	233 120,37	249 689,41
26.01.01.5. Radikalisaation ehkäisy (KPY)		229 000	60 765,86	168 234,14	229 000,00	0,00		229 000,00	60 765,86	168 234,14
26.01.04. Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot (S2)	2 233 000,00	2 212 000	1 726 750,09	485 249,91	2 212 000,00	0,00	280 925,84	2 492 925,84	2 007 675,93	485 249,91
26.01.04.1. SKH kot. valm. yhteensovittaminen (KPY)	25 000,00		0,00		0,00	0,00	24 940,75	24 940,75	24 940,75	0,00
26.01.04.2. CMC:n toimintamenot (KPY)	2 208 000,00	2 212 000	1 726 750,09	485 249,91	2 212 000,00	0,00	255 985,09	2 467 985,09	1 982 735,18	485 249,91

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			Käyttö 2021	Siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määräraha	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.01.20. Tietohallinnon yhteiset menot (S2)	1 274 000,00	1 504 000	432 705,66	1 071 294,34	1 504 000,00	0,00	808 334,15	2 312 334,15	1 001 039,81	1 071 294,34
26.01.24. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan (S3)	27 967 000,00	13 159 000	226 744,11	12 932 255,89	13 159 000,00	0,00	40 975 559,21	54 134 559,21	19 534 767,76	33 359 331,19
26.01.24.1. AMIF (KPY)	10 000 000,00	11 859 000	0,00	11 859 000,00	11 859 000,00	0,00	20 012 616,31	31 871 616,31	10 906 830,00	20 224 326,05
26.01.24.2. ISF-B (KPY)	14 467 000,00		0,00		0,00	0,00	17 629 645,32	17 629 645,32	6 199 761,65	11 429 883,67
26.01.24.3. ISF-P (KPY)	2 200 000,00						1 320 552,61	1 320 552,61	1 318 872,93	1 679,68
26.01.24.4. EUSA Tekninen tuki (KPY)	1 300 000,00	1 300 000	226 744,11	1 073 255,89	1 300 000,00	0,00	1 512 744,97	2 812 744,97	1 109 303,18	1 703 441,79
26.01.24.5. Solid (KPY)							500 000,00	500 000,00	0,00	0,00
26.01.25. Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta (S3)	3 500 000,00	4 448 000	95 748,55	4 352 251,45	4 448 000,00	0,00	0,00	4 448 000,00	95 748,55	4 352 251,45
26.01.26. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021-2027 (S3)		1 300 000		1 300 000,00	1 300 000,00	0,00		1 300 000,00		1 300 000,00

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			Käyttö 2021	Siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määräraha	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
26.01.29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	809 103,65	766 372	766 371,72		766 371,72	0,00					
26.01.50. Eräät avustukset (S2)		1 671 000	1 668 000,00	3 000,00	1 671 000,00	0,00		1 671 000,00	1 668 000,00	3 000,00	
26.01.50.4. Exit-palvelu		71 000	68 000,00	3 000,00	71 000,00	0,00		71 000,00	68 000,00	3 000,00	
26.01.50.5. Kalajoen maastopalon korvaukset		1 600 000	1 600 000,00		1 600 000,00	0,00		1 600 000,00	1 600 000,00	0,00	
26.01.66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksuosuudet ulkomaille (A)	729 355,85	910 000	690 101,49		690 101,49	219 898,51					
26.10.01. Poliisitoimen toimintamenot (S2)	176 500,00	250 000	56 159,06	193 840,94	250 000,00	0,00	94 509,71	344 509,71	150 668,77	193 840,94	
26.10.01.4. Sisäministeriön menot (KPY)	176 500,00	250 000	56 159,06	193 840,94	250 000,00	0,00	94 509,71	344 509,71	150 668,77	193 840,94	
26.30.01. Pelastustoimen toimintamenot (S2)	3 506 000,00	2 168 000	1 216 108,67	951 891,33	2 168 000,00	0,00	2 248 938,49	4 416 938,49	3 465 045,91	951 891,33	
26.30.01.2. Muut pelastustoimen toimintamenot (KPY)	956 000,00	1 068 000	650 360,67	417 639,33	1 068 000,00	0,00	208 568,24	1 276 568,24	858 928,91	417 639,33	

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			Käyttö 2021	Siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määräraha	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.30.01.4. Pelastustoimen uudistaminen/ICT (KPY)	1 950 000,00						1 950 000,00	1 950 000,00	1 950 000,00	0,00
26.30.01.6. Pelastustoimen koronavirusvarautuminen (KPY)	600 000,00	1 100 000	565 748,00	534 252,00	1 100 000,00	0,00	90 370,25	1 190 370,25	656 117,00	534 252,00
26.30.20. Erityismenot (A)	1 279 961,17	1 548 000	1 641 119,13		1 641 119,13	-93 119,13				
26.40.01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (S2)	150 000,00	250 000	170 776,64	79 223,36	250 000,00	0,00	33 264,36	283 264,36	204 041,00	79 223,36
26.40.01.2. Maahanmuuttohallinnon kehittäminen (KPY)	150 000,00	250 000	170 776,64	79 223,36	250 000,00	0,00	33 264,36	283 264,36	204 041,00	79 223,36
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	110 705,51	4 978 105	78 105,43	4 900 000,00	4 978 105,43	0,00	11 513 715,14	16 413 715,14	4 361 378,48	4 900 000,00
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	102 710,51	76 275	76 275,43		76 275,43	0,00				
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (A)	7 995,00	1 830	1 830,00		1 830,00	0,00				

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			Käyttö 2021	Siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määräraha	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
28.70.05. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimenuudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus (S3)		4 900 000		4 900 000,00	4 900 000,00	0,00	11 513 715,14	16 413 715,14	4 361 378,48	4 900 000,00
28.70.05.1. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimenuudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus		2 500 000		2 500 000,00	2 500 000,00	0,00	9 757 827,11	12 257 827,11	4 043 122,77	2 500 000,00
28.70.05.4. Pelastustoimen uudistus (EK) (varattu)		2 400 000		2 400 000,00	2 400 000,00	0,00	1 755 888,03	4 155 888,03	318 255,71	2 400 000,00
Määrärahatilit yhteensä	70 968 114,05	67 822 308	36 508 534,36	30 045 897,32	66 554 431,68	1 267 876,06	58 781 097,94	107 379 097,94	48 266 136,93	50 472 972,62

3 Sisäministeriön tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2021–31.12.2021		1.1.2020–31.12.2020	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	2 860,00		2 080,00	
Muut toiminnan tuotot	<u>1 273 107,60</u>	1 275 967,60	<u>1 384 903,90</u>	1 386 983,90
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	367 032,21		319 340,83	
Henkilöstökulut	32 499 528,02		30 577 833,72	
Vuokrat	175 872,90		225 764,29	
Palvelujen ostot	26 472 263,47		28 822 436,85	
Muut kulut	<u>3 061 916,48</u>	<u>-62 576 613,08</u>	<u>2 802 658,75</u>	<u>-62 748 034,44</u>
JÄÄMÄ I		-61 300 645,48		-61 361 050,54
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	<u>1 015,98</u>	1 015,98	<u>5,00</u>	5,00
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset kulut	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>-13 721,11</u>	<u>-13 721,11</u>

	1.1.2021–31.12.2021		1.1.2020–31.12.2020	
JÄÄMÄ II		-61 299 629,50		-61 374 766,65
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot EU:n toimielimiltä ja muilt	<u>24 599 000,48</u>	24 599 000,48	<u>23 840 462,52</u>	23 840 462,52
Kulut				
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	2 394 109,37		1 551 557,93	
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille	1 324 518,50		1 636 584,84	
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	680 101,49		729 355,85	
Muut siirtotalouden kulut	<u>99 838,27</u>	<u>-4 498 567,63</u>	<u>50 000,00</u>	<u>-3 967 498,62</u>
JÄÄMÄ III		-41 199 196,65		-41 501 802,75
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	14,39		3 674,47	
Suoritetut arvonlisäverot	<u>-879 017,52</u>	<u>-879 003,13</u>	<u>-961 415,76</u>	<u>-957 741,29</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-42 078 199,78</u>		<u>-42 459 544,04</u>

4 Sisäministeriön tase

	31.12.2021		31.12.2020	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIJOITUKSET				
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>4 204,70</u>	4 204,70	<u>4 204,70</u>	4 204,70
KÄYTTÖMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	<u>7 702,50</u>	<u>7 702,50</u>	<u>7 702,50</u>	<u>7 702,50</u>
KÄYTTÖMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIJOITUKSET YHTEENSÄ		11 907,20		11 907,20
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	2 069,47		1 800,00	
Siirtosaamiset	59 813,31		35 471,09	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>47 351,83</u>	<u>109 234,61</u>	<u>12 963,57</u>	<u>50 234,66</u>
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>-217,86</u>	<u>-217,86</u>	<u>10 732 302,54</u>	<u>10 732 302,54</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		109 016,75		10 782 537,20
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>120 923,95</u>		<u>10 794 444,40</u>

	31.12.2021		31.12.2020	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	-9 948 990,96		-9 948 990,96	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-22 200 310,92		-30 460 021,13	
Pääoman siirrot	30 984 578,61		50 719 254,25	
Tilikauden tuotto-/kulujaämä	<u>-42 078 199,78</u>	-43 242 923,05	<u>-42 459 544,04</u>	-32 149 301,88
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Ta:n ulkop.olevien valt.rahastojen yhdystilit	22 862 441,57		22 246 797,08	
Saadut ennakot	56 127,84		19 814,89	
Ostovelat	2 347 680,69		1 141 123,24	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	760 512,73		751 568,47	
Edelleen tilittävät erät	650 977,97		638 773,70	
Siirtovelat	14 909 518,72		18 145 668,90	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>1 776 587,48</u>	<u>43 363 847,00</u>	<u>0,00</u>	<u>42 943 746,28</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		43 363 847,00		42 943 746,28
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>120 923,95</u>		<u>10 794 444,40</u>

5 Liitetiedot

5.1 Tilinpäätöslaskelmien liitteet

- Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus
- Liite 2 Nettotuetut tulot ja menot
- Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset
- Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat
- Liite 5 Henkilöstökulujen erittely
- Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset
- Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot
- Liite 8 Rahoitustuotot ja -kulut
- Liite 9 Talousarviotaloudesta annetut lainat
- Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset
- Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat
- Liite 12 Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut
- Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 14 Taseeseen sisällyttömät rahastoidut varat
- Liite 15 Velan muutokset
- Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio
- Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Liite 1 Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

1. Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten vaikutukset

Kriisinhallintakeskus siirrettiin 1.1.2019 alkaen Pelastusopistosta osaksi sisäministeriön kirjanpitoyksikköä.

Öljy- ja kemikaalivahinkojen torjunta siirrettiin 1.1.2019 alkaen ympäristöministeriön hallinnonalta sisäministeriön hallinnonalalle momentille 26.01.25.

Siirroilla on vaikutusta vertailuvuosien osalta ministeriön käytössä oleviin määrärahoihin ja niiden käyttöön, htv-määriin ja tilinpäätöksen liitteisiin.

2. Valuuttakurssi, jolla ulkomaanrahamääräiset velat ja saamiset sekä muut sitoumukset on muutettu Suomen rahaksi

Kirjanpitoyksikkö kuuluu Valtiokonttorin keskitettyjen valuuttatilien käyttäjiin, ja järjestelmään kuuluvien valuuttojen maksut maksetaan Valtiokonttorin pankkitileiltä, ja näihin valuuttoihin liittyvät kurssierot kirjautuvat Valtiokonttorille.

3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotuseriaatteet ja niiden muutokset

Kirjanpitoyksikön tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja –asetusta sekä valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita. Tilinpäätöksessä käytetyt arvostus- ja jaksotuseriaatteet ja menetelmät ovat talousarvioasetuksen 66 a §:n mukaisia.

Ministeriön palkkakulujen jaksotus on tehty ottamalla vuoden 2021 kirjanpitoon vain vuoden 2021 loppuun mennessä maksetut palkat. Jaksotus on tehty vastaavalla tavalla jo edellisen vuoden tilinpäätöksessä.

EU:n sisäisen turvallisuuden rahastojen hankkeiden vuodelle 2021 kuuluvat maksuosuudet on kirjattu sisäministeriössä vuoden 2021 menoksi sen mukaisina kuin virastot ovat ilmoittaneet kirjaavansa omissa kirjanpidoissaan kyseisten hankkeiden tuottoja vuodelle 2021.

Vuoden 2021 ostoreskontran sulkemisen jälkeen yli 1000 euron suuruisista valtion ulkopuolelta tulleista laskuista on tehty siirtovelkakirjaukset vuoden 2021 kirjanpitoon ennen kirjanpidon sulkeutumista.

Muutoin menot on kohdennettu suoriteperusteisesti (toimintamenot) tai maksatuspäätösperusteisesti (siirtotalouden menot).

4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuneet tuotot ja kulut sekä talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset

Valtiovarainministeriön määräyksen TM 1603, VM/23/00.00.00./2016 mukaan tilinpäätöksen liitteellä 1 esitetään aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä. Sisäministeriö ei esitä tässä kohdassa sellaisia eritä, jotka ovat suuruudeltaan alle 5 000 euroa.

Ministeriön yleiselle maksuliikemenotilille (19200800) kirjattiin 21.12.2020 virheellisesti Etelä-Suomen aluehallintoviraston tilitys vuoden 2019 palosuojelumaksuista 11 390 173,18 euroa, joka olisi kuulunut maksuliiketulotilille. Maksuliikemenotilin saldo on siirretty 13.1.2021 maksuliiketulotilille tositteella XJ-1200000018.

Savantum Oy:n 10 252,84 euron suuruinen lasku satelliittipuhelimien kuukausimaksuista maalis-joulukuulta 2020 on kirjattu vuoden 2021 kuluksi tositenumerolla XA- 1200000373.

Sisäministeriö teki 17.12.2020 hankkeeseen SMDno-2018-1986 rahastojen vastuuviranomaisena 35 918,05 euron suuruisen takaisinperintäpäätöksen vuosina 2019-2020 liikaa maksetun rahaston tuen osuudesta. Takaisinperintä on kirjattu vuodelle 2021 menon oikaisuksi tositteella YA-1000000007.

Sisäministeriö teki 15.12.2021 hankkeeseen SMDno-2017-1771 rahastojen vastuuviranomaisena 14 938,81 euron suuruisen takaisinperintäpäätöksen vuonna 2018 liikaa maksetun rahaston tuen osuudesta. Takaisinperintä on kirjattu vuodelle 2021 menon oikaisuksi tositteella YA- 1000000193.

Sisäministeriö teki 10.2.2021 hankkeeseen SMDno-2018-1982 rahastojen vastuuviranomaisena 38 777,70 euron suuruisen takaisinperintäpäätöksen vuonna 2019 liikaa maksetun rahaston tuen osuudesta. Takaisinperintä on kirjattu vuodelle 2021 menon oikaisuksi tositteella YA- 1000000040.

5. Selvitys tiedoista, jotka eivät ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen

Sisäministeriö otti vuoden 2021 aikana käyttöön Valtiokonttorin laatiman valtion yhteisen kustannuslaskentamallin. Tämän vuoksi vuoden 2021 kustannustiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosiin 2019 ja 2020 verrattuna.

6) Selvitys tilinpäätöksen jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin, kun niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa

Ei raportoitavaa.

Liite 2 Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio -Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot				
			Käyttö 2021	Siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määräraha	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle	
26.01.01. Sisäministeriön toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	16 364 351,62	16 656 000	14 196 787,19	17 495 190,31					16 909 197,54	
	Bruttotulot	1 292 351,62	400 000	1 239 190,31	1 239 190,31					1 239 190,31	
	Nettomenot	15 072 000,00	16 256 000	12 957 596,88	3 298 403,12	16 256 000,00	0,00	2 719 600,57	18 975 600,57	15 670 007,23	3 298 403,12
26.01.04. Kriisinhallintakeskuksen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	Bruttomenot	2 249 757,08	2 325 000	1 755 572,94	2 240 822,85					2 036 498,78	
	Bruttotulot	16 757,08	113 000	28 822,85	28 822,85					28 822,85	
	Nettomenot	2 233 000,00	2 212 000	1 726 750,09	485 249,91	2 212 000,00	0,00	280 925,84	2 492 925,84	2 007 675,93	485 249,91
	Bruttomenot	176 500,00		56 159,06	250 000,00					150 668,77	

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2020	Talousarvio 2021 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2021 määrärahojen		Tilinpäätös 2021	Vertailu Talousarvio -Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			Käyttö 2021	Siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määräraha	Käytettävissä vuonna 2021	Käyttö vuonna 2021 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.10.01. Poliisitoimen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	0,00		0,00		0,00				0,00	
Nettomenot	176 500,00	250 000	56 159,06	193 840,94	250 000,00	0,00	94 509,71	344 509,71	150 668,77	193 840,94
26.30.01. Pelastustoimen toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	3 580 790,85		1 216 108,67		2 168 000,00				3 465 045,91	
Bruttotulot	74 790,85		0,00		0,00				0,00	
Nettomenot	3 506 000,00	2 168 000	1 216 108,67	951 891,33	2 168 000,00	0,00	2 248 938,49	4 416 938,49	3 465 045,91	951 891,33
26.40.01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (Siirtomääräraha 2 v)	150 000,00		170 776,64		250 000,00				204 041,00	
Bruttotulot	0,00									
Nettomenot	150 000,00	250 000	170 776,64	79 223,36	250 000,00	0,00	33 264,36	283 264,36	204 041,00	79 223,36

Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset

Pääloukan ja momentin numero ja nimi	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys %
26. Sisäministeriön hallinnonala	1 548 000	93 119,13	6
26.30.20 Erityismenot	1 548 000	93 119,13	6
Pääloukat yhteensä	1 548 000	93119,13	6

Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
26. Sisäministeriön hallinnonala		1 487 651,73
Vuosi 2019		1 240 460,26
26.01.24.1. AMIF (KPY)	740 460,26	
26.01.24.5. Solid (KPY)	500 000,00	
Vuosi 2020		247 191,47
26.01.01.2. Tutkimustoiminta (KPY)	7 190,22	
26.01.20. Tietohallinnon yhteiset menot	240 000,00	
26.30.01.6. Pelastustoimen koronavirusvarautuminen (KPY)	1,25	
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		7 152 336,66
Vuosi 2019		7 152 336,66
28.70.05.1. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden kehittämisen tuki ja ohjaus sekä julkisen hallinnon tuottavuuden edistäminen	5 714 704,34	
28.70.05.4. Pelastustoimen uudistus (EK) (varattu)	1 437 632,32	
Pääloukat yhteensä		8 639 988,39
Vuosi 2019		8 392 796,92
Vuosi 2020		247 191,47

Liite 5 Henkilöstökulujen erittely

	2021	2020
Henkilöstökulut	27 483 528,09	25 728 476,29
Palkat ja palkkiot	27 041 028,94	25 089 474,04
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Lomapalkkavelan muutos	442 499,15	639 002,25
Henkilösivukulut	5 015 999,93	4 849 357,43
Eläkekulut	4 469 733,15	4 307 483,31
Muut henkilösivukulut	546 266,78	541 874,12
Yhteensä	32 499 528,02	30 577 833,72
Johdon palkat ja palkkiot, josta	658 216,31	630 492,66
- tulosperusteiset erät	4 564,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	3 780,00	4 540,00
Johto	1 180,00	1 680,00
Muu henkilöstö	2 600,00	2 860,00

Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 6.

Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 7.

Liite 8 Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot

Rahoituskulut

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 8.

Liite 9 Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 9.

Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2021						31.12.2020	
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus-osuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	1 027	12 611,56	7 702,50	0,00	0,00	985,92	10 054,33	7 702,50
Aktia Oyj	1 027	12 611,56	7 702,50	0,00	0,00	985,92	10 054,33	7 702,50
Osakkeet ja osuudet yhteensä			7 702,50	0,00	0,00	985,92		

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Sisäministeriöllä ei ole oman pääoman ehtoisia sijoituksia.

Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 11.

Liite 12 Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

€	Talousarviomenot 2021	Määrärahatarve 2022	Määrärahatarve 2023	Määrärahatarve 2024	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	683 835,40	828 782,30	828 782,30			1 657 564,60

Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 13.

Liite 14 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Nimi	Taseen loppusumma tai varojen määrä	Organisaation toiminta-alue tai varojen käyttötarkoitus
Talousarvion ulkopuolella oleva valtion rahaston yhdystili Palosuojelurahasto	22 862 441,57	Palosuojelurahaston varoja käytetään palo- ja pelastustoimen edistämiseen. Palosuojelurahaston varat muodostuvat palovakuutusmaksuista perittävistä palosuojelumaksuista.

Liite 15 Velan muutokset

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 15.

Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 16.

Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Sisäministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 17.

6 Allekirjoitus

Tilinpäätösasiakirjan hyväksyminen

Olemme tänään hyväksyneet sisäministeriön kirjanpitoyksikön vuoden 2021 tilipäätöksen.

Helsingissä 23.2.2022

Sisäministeri

Krista Mikkonen

Kansliapäällikkö

Kirsi Pimiä

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Sisäministeriö PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Inrikesministeriet PB 26, 00023 Statsrådet

www.intermin.fi